

مذاکرات مجلس شورای ملی

صورت مشروح مذاکرات مجلس شورای ملی روز یکشنبه (۲۲) آذر ماه ۱۳۵۳

فهرست مطالب :

- ۱- قرائت اسامی غائبین جلسه قبل .
- ۲- بیانات قبل از دستور آقایان: دکتر متین - دکتر شفیق امین- خانم دکتر دولتشاهی - کمالوند- طلوعی .
- ۳- تصویب صورت جلسه قبل .
- ۴- طرح و تصویب گزارش کمیسیون آب و برق دائر به منتفی بودن تصویب نامه مربوط به تملک ناسیسات برق خوزستان از طرف سازمان آب و برق خوزستان و ارسال بمجلس سنا .
- ۵- طرح گزارش شورای اول کمیسیون امور استخدام و سازمانهای اداری راجع به تاسیس وزارت نیرو .
- ۶- طرح گزارش شور اول کمیسیون امور
- استخدام و سازمانهای اداری راجع به تشکیل صندوق پس انداز مستخدمان رسمی کشوری .
- ۷- طرح گزارش شور اول کمیسیون امور خارجه راجع به الحاق ایران به کنوانسیون حمایت میراث فرهنگی و طبیعی جهان .
- ۸- طرح و تصویب گزارش شور دوم کمیسیون کشور راجع به تشکیل صندوق مشترک شهرداریها و وارسال بمجلس سنا .
- ۹- طرح گزارش شورای اول کمیسیون دادگستری راجع به اصلاح بعضی از مقررات قانون ثبت اسناد و املاک .
- ۱۰- اعلام وصول لایحه اصلاح قانون خدمات اجتماعی زنان از مجلس سنا .
- ۱۱- ختم جلسه

مجلس ساعت ۹ صبح بریاست آقای عبدالله ریاضی تشکیل گردید.

- ۱- قرائت اسامی غائبین جلسه قبل .
- رئیس- اسامی غائبین جلسه قبل قرائت می شود .
- (شرح زیر قرائت شد)
- غائبین با اجازه - آقایان :

- انشاء - محمدعلی آموزگار - مهندس اسدی
 لنگرودی - اولیاء - بدرخانی - دکتر برزگر - پرویزی
 پیمان - نژده - دکتر تنکابنی - جعفری - حیدری - دکتر خطیبی -
 دارویی - دشتی - دکتر رشتی - حسام الدین رضوی - دکتر رفیعی -
 دکتر زعفرانلو - سعادت - دکتر سعید - دکتر سنگ -
 شاهنده - شیخ رضائی - دکتر صالحی - مهندس عطائی -
 مهندس فرخ - دکتر فضل اله صدر - دکتر وجیه الله صدر -
 فرهادپور - خانلر قراچورلو - کمالاتی - کیوان مهندس
 معینی زند - نامور - نیکپور - دکتر وفا - خانم اقبال - خانم
 دولتشاهی .
- غائبین مریض - آقایان :
- مهندس اردلان - بختیاری پور - بوشهری -
 تیمسار حکیمی - کریم بخش سعیدی - عزیز مرادی - دکتر
 فروزین - مافی - محدث زاده - مرندی - موقر - مهرزاد
 تجام پیرنیا .

۲- بیانات قبل از دستور آقایان: دکتر متین -
دکتر شفیق امین-خانم دکتر دولتشاهی-کمالوند
طلوعی

رئیس- نطق‌های قبل از دستور را شروع میکنیم
آقای دکتر متین تشریف بیاورید.

دکتر متین - جناب آقای رئیس، نمایندگان
محترم، خیلی مفتخر و مباهی هستم که بعنوان یک سرباز
فداکار شاهنشاه آریامهر و عضو حزب ایران نوین سالروز
دوازدهمین سال تشکیل حزب منبث از انقلاب و دولت
حزبی ایران نوین را که در تاریخ ایران درخشان‌ترین
کارنامه خدمتگزاری را دارد (صحیح است) به ملت
ایران و جناب آقای نخست وزیر خدمتگزار رئیس دفتر
سیاسی و رئیس هیئت اجرائیه حزب ایران نوین و جناب
دکتر منوچهر کلالی دبیر کل حزب و همسلکان عضو
فراکسیون پارلمانی حزب ایران نوین و کلیه همسلکان
عضو (واسته و پیوسته) حزب ایران نوین صمیمانه تبریک
و تهنیت عرض نموده موفقیت بیشتر و بهتر و بالاتر آنها را
دراز خدمتگزاری بشاهنشاه محبوب آریامهر و ملت
ایران از درگاه ایزدمتعالی مسئلت نمایم (احسن است). ملت
ایران و نمایندگان محترم در سفر بسیار مفید جناب آقای
امیرعباس هویدا نخست وزیر خدمتگزار به کشور کانادا
که بنا بدعوت جناب آقای تردو نخست وزیر آن کشور
بعمل آمده بخوبی اطلاع دارند با توجه به مندرجات
روزنامه‌های کشور که جزئیات این مسافرت را انتشار
داده و همچنین اخبار و اطلاعاتی که از طریق رادیو و
تلویزیون با اطلاع مردم ایران رسیده نتیجه عالی این مسافرت
مثل همه مسافرت‌های معظم له از لحاظ بسط و گسترش و توسعه
هر چه بیشتر روابط سیاسی و اقتصادی و فرهنگی با کشور
کانادا بسیار سودمند و پرفایده بوده است (صحیح است).
نخست وزیر ما در طول ۱۱ سال خدمتگزاری صمیمانه و
صادقانه و پرتلاش به شاهنشاه محبوب آریامهر و ملت
ایران که حقاً و واقعاً باید این سالها را دوران سازندگی
همه جانبه ایران نامید و بحق گفت که دوران شکوفان
انقلاب اجتماعی شاه و ملت بوده (صحیح است) مسافرت‌های
عبدیده به کشورهای مختلف جهان، بنا بدعوت نخست
وزیر آن کشورها نموده اند که هر کدام در جای خود

دنیای اسلام نظیر ندارد (صحیح است). بنظر بنده که به
مناسبت هائی با سوابق حج آشنائی دارم مهمترین کاری
که در این زمینه صورت گرفته است کوتاه کردن یا بهتر
بگویم قطع دست مثنی عناصر فاسد و سودجو از کار
حج است که سالیان دراز، حتی بصورت ارت و پدر
در پدر - کارجح را بوسیله اخاذی و دوشیدن مشتاقان
زیارت خانه خدا تبدیل کرده بودند و هر سال که موسم
حج فرامیرسید تابلوهای کاروان‌ها بالا میرفت و کیسه‌های
از پیش دوخته شده به قیمت خالی شدن جیب مردم پر
میشد و هزارها زائر ایرانی در مدت یکماهه سفر حج در
معرض چنان دشواری‌ها و حتی خطرها روبرو بودند که
گمان نمی‌کنم کسی آنرا فراموش کرده باشد. (صحیح
است).

امروزه سفر حج به سفر بسیار مرفه و لذت بخشی
تبدیل شده است بطوریکه اگر بعضی محدودیت‌ها را از
میان بر میداشتند شاید همین امسال متجاوز از ۲۵۰ هزار
و نزدیک به سیصد هزار نفر به این سفر بروند. البته این
افزایش تعداد زائر قبل از هر چیز بعث ارتقاء روز افزون
سطح زندگی و درآمد طبقات متوسط مردم کشور ما
است (صحیح است) و نشانه آن است که طبقات کم درآمد
بسرعت به سطح طبقه متوسط میرسند، کما اینکه آمارهای
منتشره از حج سال گذشته بخوبی نشان داد که بزرگترین
درصد تعداد زائران دقیقاً بهمان طبقاتی تعلق دارد که
قبل از انقلاب، فقیرترین و تنگدست‌ترین طبقات مردم
بودند، یعنی کشاورزان و کارگران که اکنون به تنهایی
دوسوم کلیه حج‌های ایرانی را تشکیل میدهند و بنظر بنده
این نکته بخصوص از جریان حج در کشور ما، برای
محققان و پژوهشگرانی که علاقمندند در زمینه مسائل
مربوط به انقلاب ایران تحقیقات آماری و مستند داشته
باشند کاملاً قابل بررسی است. (صحیح است).

قبل از آنکه دولت اداره امور حج کشور را بنفع
مردم راساً بدست گیرد، فقط تهیه مقدمات سفر و مخصوصاً
مراجعات مکرر و متعدد برای نام‌نویسی و دادن درخواست
سفر مرحله‌ای بسیار دشوار بود که از عهده آن، بسیاری
از مردم و متقاضیان برنمی‌آمدند و شاید هنوز
خیلی‌ها، صحنه هائی را که در این مرحله

دشوار بوجود می‌آمد و آن ازدحام‌ها و صف‌بندی‌ها و
درگیری‌ها را فراموش نکرده باشند امروزه هر دو اغلب
زیارت خانه خدا فقط دوبار مراجعه می‌کند و حتی
گذرنامه و بلیت هواپیمای او را هم در خانه‌اش باو
تحویل میدهند (احسن است). تدارکات وسیع خین سفر نیز
بقدری منظم و دقیق است که از این لحاظ تقریباً حتی
ده نفر از پنجاه و چند باشصت هزار نفری که سال گذشته
فی‌المثل - به سفر حج رفتند ناراضی و ناراحت نبودند.
در مقابل همه تدارکات رفاهی و تسهیلات و تجهیزات
واقعاً بی نظیر سفر حج، هزینه‌ای که هر زائر برای این سفر
میردازد علیرغم تورم دائم ترازد بین المللی که البته
سرزمین میزبان حج‌ج بیت‌اله الحرام نیز نمیتواند و
نتوانسته است از آن برکنار بماند به نسبت سال گذشته
افزایش نمایانی ندارد و با توجه به بالا رفتن سطح قیمتها
در داخل کشور و در سرزمین میزبان و در سطح بین المللی
شاید حتی بتوان گفت حج ارزان‌تر هم شده است. (صحیح
است).

به عقیده بنده این انتظام و ترتیب کار حج نتیجه
منطقی تحقق هدف‌های انقلاب ایران در این امر بخصوص
است و موردی است که می‌توان و باید بخاطر آن به
دولت تبریک گفت (احسن است). حج به تنهایی يك قسمت
از وظیفه محول به دستگاه اوقاف کشور است. این سازمان
مملکتی که شاید قدیمی‌ترین واحد اداری کشور باشد
تا اندکی پیش به يك دارالعبزه یا يك بنگاه معاملات
ملکی بیشتر شباهت داشت و اکنون سازمانی است که
مردم به مراتب خدمتگزاری آن کم و بیش پی برده‌اند و
تقریباً همه افراد دست‌اندر کار می‌دانند که ظرف سه سال
گذشته در زمینه حفظ منافع موقوفات و افزایش درآمد
آنها و مخصوصاً در نحوه صرف درآمد موقوفات و
نوسازی و عمران آنها چه تحولات مهمی بوجود آمده
است و سرمایه عظیم موقوفات کشور چگونه حفظ میشود.
در حاشیه همین تحولات باید ذکر این نیز از جلب
همکاری وسیع و بی‌شائبه جامعه روحانیت کرد که در
سایه اتخاذ روشی صحیح و بی‌نظرانه، روحانیت کشور
مد بهیکی از پشتوانه‌های جدی و اساسی انقلاب ایران
تبدیل شده است. (صحیح است).

از درگاه حضرت احدیت مسئلت می‌داریم به عموم خدمتگزاران واقعی شاهنشاه آریامهر و انقلاب ایران و مردم این سرزمین توفیق عنایت فرماید.

همچنین توفیق خدمتگزاری هر چه بیشتر جناب آقای دکتر منوچهر آرمون معاون نخست وزیر و سرپرست اوقاف کشور و کلیه مدیران و کارمندان سازمان اوقاف کشور را در خدمت به شاهنشاه محبوب آریامهر و ملت ایران و توفیقات همه آنها را در خدمت به مذهب مقدس شیعه اثنی عشری از درگاه ایزد متعال مسئلت می‌نمایم. (احسن).

موضوع دیگری که باید بعرض نمایندگان محترم برسانم موضوع تقاضای هم شهری‌ها و موکلین اینجناب در خصوص پرداخت غرامت خانه‌ها و مساکن و مغازه‌ها و محل‌های کسب آنان است که در جریان توسعه اخیر شهر بابل و احداث خط کمر بندی و خیابانهای شرقی و غربی بابل پیش آمده است. جریان قضیه از اینقرار است که شهرداری بابل با خرابی املاک و مستغلات اشخاص شهر بابل را توسعه داده و طبق موازین و مقررات موجوده بک قیمت تقویمی و توافق شده بین شهرداری و صاحب‌ملک را نقداً و چهار پنجم را پنج ساله با بهره ۶ درصد بآنها پرداخت می‌نماید موکلین اینجناب از بنده خواسته اند که از دولت خدمتگزار هویدا استدعا کنم مقرر فرمایند بانکهای سپه - ملی - رهنی و بانکهای خصوصی باعتبار توانائی و قدرت پرداخت شهرداریها قبوض اقساطی بدهی شهرداری بابل را با ۱۲ درصد بهره ۶ درصد آنرا شهرداری ۶ درصد دیگر را طلبکاران شهرداری و دارندگان قبوض اقساطی حین دریافت پول از بانک کسر خواهد شد کلیه مبلغ طلب آنان از شهرداری نقداً پرداخت شود.

در حالیکه بانک خریدار قبوض اقساطی از لحاظ میزان و مبلغ بهره ضرری نکرده بلکه منفعت هم خواهد کرد زیرا در مقابل این اقساط ۱۲ درصد بهره دریافت میکند ولی از این طریق آنها تیکه‌خانه و محل کسب و کارشان خراب شده می‌توانند با دردست داشتن مبلغ قابل ملاحظه خانه یا محل کسی برای خود تدارک نمایند از دولت خدمتگزار جناب آقای هویدا استدعا دارم مقرر فرمایند مقامات مربوطه راجع به این مسئله رسیدگی نموده دستور

لازم به بانکهای دولتی یا خصوصی صادر و توصیه لازم فرمایند که بانکها قبوض اقساط شهرداری را که شهرداریها به مردم بابت بدهی خود می‌دهند از این طریق بسیار معقول و منطقی با بهره بسیار خوب ۱۲ درصد به دارندگان قبوض اقساطی یکجا پرداخت نمایند.

موضوع سومی که نباید بعرض برسانم مسئله آسفالت جاده‌های قدیم بابل و آمل و بابل شاهی است که مکرر در نطق‌های قبل از دستور بعرض دولت خدمتگزار جناب آقای هویدا و جناب آقای مهندس شهرستانی وزیر محترم راه رساندم ولی چون تا کنون تقاضای اهالی انجام نشده و موکلین هم مکرراً بنده بوسیله نامه می‌خواهند که این موضوع اساسی عمرانی را در وزارت راه تعقیب و بعرض اولیاء مربوط برسانم، لذا بسبب وظیفه و کالتی و تکلیفی که بر عهده دارم مجدداً استدعای خود را که تقاضای مکرر موکلین و کشاورزان و مردم مولد ثروت بیش از یک هزار روستای بزرگ که در طرفین دو جاده مزبور سکونت دارند بپیشاد بعرض دولت محترم رسانده استدعا نمایم فکر عاجلی برای آسفالت این جاده‌ها فرمایند که کشاورزان و مردم زحمت کش مولد ثروت شاهدوست و وطن پرست از نگرانی و ناراحتی بیرون آمده بیش از پیش دعاگوی جان عزیز و گرامی شاهنشاه محبوب آریامهر رهبر بزرگ انقلاب اجتماعی ایران که ابواب سعادت و نیکبختی را بروی آنان گشوده و همه چیز را برای بهزیستی توأم با امنیت سیاسی داخلی و خارجی مملکت به ملت ایران عطا فرموده که درجه اعلا رفاه و رفاه و آسایش زیست نمایند باشند. (احسن).

موضوع چهارم عرایض امروز بنده که مکرر از پشت همین تریبون بعرض رساندم مسئله آب آشامیدنی - برق و ۵ کیلومتر آسفالت راه نیروی هوائی بابل سر تا مرکز دهستان بزرگ بهنمیر که ۱۵ هزار نفر جمعیت دارد میباشد از بابل سر تا بهنمیر ۱۲ کیلومتر است که در کیلومتر ۷ این راه سازمان بزرگ و وسیع نیروی هوائی شاهنشاهی با تأسیسات بسیار جدید وجود دارد که تا کیلومتر ۷ راه بهنمیر - بابل سر آسفالت بوده و آب آشامیدنی بسیار خوب و برق وجود دارد تقاضای اهالی بهنمیر اینست که پیشرفت هر چه بیشتر اقتصاد این دهستان بزرگ

کشاورزی که چندین کارخانه در آن وجود دارد اینست که دولت خدمتگزار هویدا مقرر فرمایند وزارت راه آسفالت این پنج کیلو متر راه را تا مرکز دهستان انجام داده و وزارت نیرو با احداث لوله کشی از ذخایر آب آشامیدنی نیروی هوائی آب گوارا و سالم و از شبکه برق سراسری کشور برق به ۱۵ هزار نفر کشاورزان این دهستان بزرگ داده رفاه بیشتری در این بخش بزرگ اقتصادی و کشاورزی اختصاص داده شود، لذا عین عریضه کشاورزان این بخش بزرگ اقتصادی راه وزارت نیرو و استاندارد مازندران و اینجناب نوشته اند تقدیم ریاست محترم مجلس شورای ملی می‌نمایم که مقرر فرمایند عریضه به مراجع دولتی مربوط ارسال گردد.

موضوع دیگری که می‌خواستم بعرض نمایندگان مجلس برسانم هم اکنون همکارم آقای دکتر عسگری وکیل گران هم به بنده گوشزد کردند مسئله خرید پنبه از کشاورزان گران و بالاخص بابل و ساری و شاهی و مازندران است دیروز در کمیسیون بودجه که بودجه وزارت تعاون و امور روستاها مطرح بود آقای مهندس صدیقی وزیر تعاون و امور روستاها اظهار داشتند که تاکنون ۲۳ هزار تن پنبه خریداری کرده اند و در مسافرت آقای دکتر الموتی رئیس فراکسیون پارلمانی حزب ایران نوین که مسئول امور حزبی استان مازندران و گرگان هم هستند و این مسافرت با شرکت همه نمایندگان مجلس شوری از استان مازندران بعمل آمد و همچنین در ملاقات، ایشان و نمایندگان استان مازندران در جلسه اختصاصی در اطاق آقای مهندس روحانی وزیر کشاورزی و منابع طبیعی که کلیه مسائل کشاورزی مازندران در آن جلسه مورد بحث و مذاقه قرار گرفت قرار شد دولت برای جلوگیری از سقوط قیمت پنبه و از بین رفتن خطر عدم کاشت پنبه در سال آینده بعلت پائین بودن قیمت پنبه شصت هزار تن پنبه را خریداری نماید آقایان نمایندگان بهتر از بنده میدانند که انقلاب عظیم اجتماعی شاه و ملت که با ابتکار و الهام شاهنشاه عظیم الشان آریامهر به ملت ایران اعلام شده و ملت ایران با جان و دل آنرا قبول و عمل کرده (صحیح است) و تمام ۱۲ منشور

را یکی بعد از دیگری پیاده کرده در درجه اول برای ۱۸ میلیون کشاورز ۶۷ هزار واحد روستائی و دو میلیون و پانصد هزار نفر کارگران شریف بیمه شده این مملکت بوده است (صحیح است - احسن) زیرا همه طبقات ایران و مردم این مملکت که از این رفاه عظیم اجتماعی برخوردارند برای آنست که کشاورزی زمین صاحب زمین شده و کارگر بی‌پناه و سرپرست صاحب همه چیز شده (صحیح است) از بیمه گرفته تا مسکن و مزد و همه گونه امکانات مفید و خوب و لذا این بازوی توانا و ستبر کشاورز و کارگر مولد ثروت است که ما از آن برخوردار هستیم بنده از آقای دکتر یزدان پناه معاون پارلمانی نخست وزیر و وزیر مشاور و معاونین پارلمانی وزارت کشاورزی و منابع طبیعی و وزارت تعاون و امور روستاها استدعا دارم مقرر فرمایند هر چه زودتر این شصت هزار تن پنبه از کشاورزان و تولید کنندگان خریداری شود، متشکرم (احسن - احسن).

رئیس - آقای دکتر شفیع امین بفرمائید.

دکتر شفیع امین - قبل از شروع عرایض اجازه می‌خواهم روز ۲۵ آذر، روز مادر را در درجه اول بحضور مبارک علیاحضرت ملکه پهلوی مادر ارجمند و بزرگوار شاهنشاه تبریک عرض کنم و بمادران عزیز و خواهران عزیز تبریک عرض میکنم و امیدوارم خواهران عزیز ما بتوانند در تربیت و پرورش نونهالان وطن پیش از پیش موفق باشند. (انشاء الله).

بنده با کسب اجازه از پیشگاه معظم شاهنشاه آریامهر، پیشنهاد میکنم روز پدر را هم برای روز ۲۴ اسفند از روز سردار بزرگ ایران رضاشاه کبیر تعیین فرمایند، که در این روز از مقام پدران مثل مقام مادران که مورد علاقه همه هستند تجلیل شود. (احسن - احسن).

امروز روز ۲۴ آذر ماه روز تأسیس حزب مترقی ایران نوین است. حزب پاسدار انقلاب، حزب ایران نوین وارد دوازدهمین سال تأسیس میشود. در این مدت که حزب ما توانسته است به اهداف خود در جلب گروههای مختلف ملت ایران در مورد تحزب موفق شود و در اجرای نیات بلند شاهنشاه در اجرای اهداف

مقدس انقلاب بانمام قوادولت حزبی ایران نوین کوشش کرده و خوشبختانه در پیشگاه شاهنشاه و در پیشگاه ملت ایران موفق و کامیاب بوده، بنده این روز را بعموم هم مسلمانان حزبی و ملت شریف ایران تبریک عرض میکنم. روز ۲۱ آذر امسال نیز مانند سالهای گذشته، پرشکوهرتر و درخشانتر، در تمام شهرستانها مخصوصاً در شهرستانهای آذربایجان برگزار شد. ملت ایران، ملت حقشناس ایران مانند هر سال، امسال نیز در این جشن وجود مقدس شاهنشاه، نجات دهنده آذربایجان را دعاگو بودند. بنده وظیفه خودم میدانم مراتب تشکر و سپاس خود را به پیشگاه رهبر عالیقدرمان، نجات دهنده آذربایجان تقدیم نمایم. ارتش نیرومند ما، ارتش ملی ما که همیشه با فداکاری توانسته است وظیفه پاسداری را انجام دهد در نجات آذربایجان بهترین خدمت را برای وطن ما انجام داده است. سربازان دلیر ما، افسران دانشمند ما که پاسدار مرزهای زمینی و دریایی در خلیج فارس، همینطور در دریای خزر و در آسمانهای با صلح و صفای ایران همیشه بهترین وظیفه مزد داری را انجام داده اند که مورد تشکر عموم میباشد. از روز ۲۱ آذر سال ۱۳۲۵ روز نجات آذر آبادگان مملکت ما، ملت ما ایران با هدایت و رهبری شاهنشاه بزرگ ما مرتباً روبه ترقی و تعالی پیش رفته. از سال ۱۳۲۵ تا سال ۱۳۳۲ از سال ۱۳۳۲ تا سال ۱۳۴۱ در شئون مختلفه مملکت، فرهنگی، اجتماعی، اقتصادی راه و مواصلات و کشاورزی و بهداشتی با حداکثر نیرو کوشش کرده است. خوشبختانه از بهمن سال ۱۳۴۱، این تغییرات، این پیشرفتها با سرعت عظیم، با پیشرفت بزرگی ملت ایران را با اجرای هدفهای مقدس شاه و ملت و رهبری مدبرانه و حکیمانه پیشوای عالیقدرمان به پیش برده است و ملت ایران خود شاهد این ترقیات در شئون مختلف مملکت میباشد. و این ترقیات شگرف موجب تحسین و اعجاب جهانیان میباشد. دولت حزبی ما دولت آقای هویدا، با همکاری ایشان توانسته اند در اجرای نیات عالی شاهنشاه هر روز موفقتر از پیش باشند و بنده چون دانشگاهی هستم با تقدیر از خدمات در تمام قسمتها و در بودجه ای که تقدیم مجلس شورای ملی شده و بزرگترین نمودار نتایج انقلاب است

و با این بودجه عظیم که در تمام وزارتخانهها و قسمتها برای سر بلندی ملت تنظیم شده است، و اقداماتی در وزارت آموزش و پرورش، در دانشگاهها انجام گرفته و امسال نیز مانند سالهای پیش با کمک دولت و کمک وزارت علوم دانشگاهها و مدارس عالی ما توانسته اند با امکاناتی که دولت بهشان داده، از نظر مادی و معنوی به پیشرفتهای عظیمی نایل شوند. دیروز شاهنشاه بزرگ ما و شهبانوی عزیز ما یکی از مؤسسات بزرگ دانشگاهی را دانشکده پزشکی داریوش کبیر را افتتاح کردند. این مؤسسه بزرگ علمی با تجهیزات مدرن و کامل مجهز است، که امیدوارم همیشه موفق باشد. دانشگاههای ما در استانها و شهرستانها که مشغول تربیت جوانان ما در رشتههای مختلف میباشد، فعالیت زیادی میکنند دانشگاه آذر آبادگان با علاقه و با فعالیت زیاد، با فعالیت شبانه روزی رئیس فعال و دانشمند خود آقای دکتر زاهدی و با فعالیت استادان، و کادر آموزشی و فنی و اداری شب و روز در اجرای نیات شاهنشاه ما مخصوصاً اوامر شاهنشاه در کنگره رامسر بهتر میتوانند در تربیت جوانان بکوشند. دانشگاه آذر آبادگان در حدود ۸۲۰۰ دانشجو دارد که در بیش از ۱۶-۱۷ دانشکده و مؤسسه علمی با علاقه کامل علاوه بر علم و دانش که وظیفه خودشان است با ایمان و رهبری مرتب و مداوم جوانان مارا که از شهرستانها و استانهای مختلف هستند با فعالیت کافی در کادر آموزشی کوشش میکنند. با تربیت جوانان و متخصصین دانشمند و با سواد، شاهدوست و میهن پرست و با ایمان برای خدمت بجامعه ایرانی، برای خدمت به نسل آینده ایران تقدیم کنند. امسال دانشگاه آذر آبادگان، یک دانشکده تکنولوژی تأسیس کرده است که دارای ۷ قسمت مختلف فنی است. بنده امیدوارم که قسمت مهمی از احتیاجات فنی مملکت را، این دانشکده تکنولوژی بتواند انجام دهد. کتابهایی که اساتید این دانشگاه تهیه می کنند موجب تقدیر است، اخیراً کتاب جامعی برای روز ۲۱ آذر رسید که با فعالیت کامل و علاقه آقای رئیس دانشگاه آذر آبادگان و اساتید دانشمند آن تهیه شده بسیار کامل و ارزنده می باشد مخصوصاً از زحماتشان تشکر و قدردانی می کنم (احسن). اخیراً موقع تشریف فرمائی

جناب آقای نخست وزیر به تبریز قرارداد با وزارت آموزش و پرورش امضا شد که بتوانند در آینده اقدام و اثری برای رفع کمبود معلم و دبیر و مؤسسات آموزشی بعمل آورند. همکاران محترم روز ۲۱ آبان در تبریز تشریف داشتند. تشریف فرمائی آقای نخست وزیر باستانها و شهرستانهای کشور بسیار مفید می باشد همینطور برای تبریز مخصوصاً در اجرای نیات عالی شاهنشاه برای عمران و آبادی شهرهای آذربایجان و مخصوصاً برای کمک بشهر داریها و کمک بشهر داری تبریز و کمک بعمران و آبادی شهر تبریز دستورات مؤکدی دادند. بنده تشکر می کنم هیأتی قرار است به تبریز بروند. امیدوارم این هیأتها را زودتر به تبریز بفرستند و این هیأتها بتوانند در رفع نیازمندیهای مردم آذربایجان و تبریز و در اجرای اوامر شاهنشاه و نظر جناب نخست وزیر که تأمین آسایش اهالی است اقدام بکنند. بنده خواهش می کنم این هیأتها را جرح بشهرستان هشترود هم توجه کنند. شهرستان هشترود دارای، هشت رودخانه است که آبشان بهتر می رود امیدوارم اگر امکان باشد سد بزنند خدمت جناب آقای دکتر بزرگان پناه هم عرض کردم راجع به تلخه رود (آجی چائی) و ایجاد سد آن اقدام شود و امیدوارم با تکنولوژی جدید بتوانند سد تلخه رود آجی جای تبریز را با پروژه جدیدی ایجاد کنند که برای تبریز از نظر برق از نظر کشاورزی و از نظر فنی و اجتماعی کمک بزرگی است. بنده لازم می دانم که از همه همکاران محترم در کمیسیون بودجه تشکر نمایم خواهشمندم توجه فرمایند امسال کمک بیشتری برای دانشگاهها بکنند تا جوانان ما بتوانند در وطن خود ما ادامه تحصیل بدهند و از این امکاناتی که بدست آمده استفاده کنند متشکرم (احسن - احسن).

رئیس - خانم دکتر دولتشاهی بفرمائید.

خانم دکتر دولتشاهی - جناب آقای رئیس، آقایان و خانمها، همکاران محترم، بعد از یک مسافرت نسبتاً طولانی چهار هفته ای، خیلی خوشوقتم همکاران محترم را گرد هم و سلامت می بینم و درود خودم را به خدمت همکاران عرض می کنم (احسن). همان طوریکه نمایندگان محترم

اطلاع دارند در چند روز قبل والا حضرت شاهد تخت اشرف پهلوی ریاست عالی سازمان زنان ایران اعلامیه مهمی را بدبیر کل سازمان ملل متحد تحت مراسم شایسته ای تسلیم کردند این اعلامیه یک سند مهم تاریخی بود که برای تاریخ آینده اجتماعات بشر اهمیت بسیار دارد همانطور که اطلاع دارید سازمان ملل متحد سال ۱۹۷۵ را بنام سال بین المللی زن اعلام کرده است منظور از تخصیص این سال به سال زن این نیست که در این سال مقداری تجلیل و تمجید از زنان بعمل بیاید همانطور که در گذشته رسم بوده بنحو شاعرانه یا بصورت های دیگر در مواردی که لازم بود تعریف و تشویقی از زنان بعمل بیاید یا بیخشد صراحتاً می گویم بصورت مجامله آمیزی، زنان را با وصفی که در گذشته داشتند بهمان صورت راضی نگه دارند. یک تجلیل هائی از زن میشه ولی حالا منظور از تشویق بآن صورت مجامله آمیز نیست بلکه منظور این است که براساس یک برنامه های اساسی و منطقی و اخلاقی زنان را بعنوان انسانهای مساوی در برنامه های خدماتی مملکت و در سطوح تصمیم گیرنده شرکت بدهند. سه موضوع مهم برای سال زن در نظر گرفته شده یکی تساوی بهمان معنی که عقیده داریم که تمام انسانها در مقام مساوی هستند اعم از هر جنس و نژاد و مذهب و عقیده و غیره، مطلب دوم مسأله توسعه و پیشرفت برنامه های اجتماعات است در نتیجه سالها مطالعه سازمان ملل در برنامه های عمرانی باین نتیجه رسیدند که گروههای مختلف اجتماعی باید هماهنگ پیشرفت کنند اگر برابر نباشند اجتماع پیشرفت نمی کند اگر در اجتماعی قرار باشد که یک گروه جلوتر باشد مثلاً کارگران یا کشاورزان جلوتر باشند و با زنان برای اینکه زن هستند گروه عقب مانده تری را تشکیل بدهند در اینصورت این اجتماع پیشرفت نخواهد کرد از آن گذشته زنان، یک نیروی عظیمی را در اجتماع تشکیل میدهند اگر قرار باشد که این نیروی بزرگ برای پیشرفتهای جامعه شرکت نداشته باشند این اجتماع از آن پیشرفت که منظور نظر است محروم می ماند و برای حرکت در آوردن نیروی عظیم اجتماعی و برای شرکت دادن زن در برنامه های پیشرفت اجتماع، لازم است که

حقوق و مقام شایسته برای آن زن که از او تلاش بیشتری میخواهیم در نظر بگیریم (صحیح است) مسأله سوم این است که سازمان ملل باز هم در نتیجه سالها تجربه و مطالعه در سطوح مختلف در تمام دنیا باین نتیجه رسیده که زنان می توانند عامل مهمی در ایجاد دوستی و صلح باشند، هم اکنون در سازمان های بزرگ بین المللی زنان که از سالها پیش مشغول فعالیت هستند زنان وسیله دوستی قرار میگیرند، در بین اجتماعات مختلف در حالی که در سازمان ملل و شوراهای مختلف از قبیل شورای امنیت و شورای اقتصادی، شورای اجتماعی سازمان ملل نمایندگان سیاسی کشورها که کلامرد هستند گرفتار درگیرها و مجادلات و مبارزات شدید هستند و هنوز بسیاری از مجادله های مسلحانه در گوشه و کنار دنیا در جریان است و متأسفانه دنیا موفق نشده است که اینها را از میان بردارد. در سازمان های زنان کوشش می شود که ایجاد دوستی شود. در شورای بین المللی زنان، زنان عرب و زنان اسرائیلی دور یک میز می نشینند و باهم کار میکنند و سعی می کنند ایجاد دوستی و رفاقت کنند (احسن است) و ما امیدواریم این نحوه کار بتدریج توسعه پیدا کند و در اجتماعات بشری اشاعه بیشتری پیدا کند که یکی از هدفهای سال زن همین است تا از نیروی زن برای ایجاد صلح و همکاری استفاده شود. اما در روز حقوق بشر که هفته گذشته بود و الاحضرت اشرف پهلوی که به پیروی از نیات بلند پایه برادر تاجدارشان فعالیت شدیدی برای جلب نظر سران کشورها برای تهیه این اعلامیه مهم بخرج داده بودند این اعلامیه که در آستانه سال زن بامضای متجاوز از ۵۰ رئیس کشور و چندین پادشاه و در رأس آنها شاهنشاه آریامهر رسیده است شاهنشاه عظیم الشان خودمان که ما بخوبی شاهد فعالیت ها و سیاستها و رهبریهای خردمندانه ایشان از سالها پیش در راه اعتلای مقام انسانها هستیم (صحیح است) شاهنشاه اولین کسی بودند که اولین عایدات اضافی نفت را برای پیشرفت کشورهای عقب مانده که هیچگونه منشاء عایدات ملی ندارند از راه وامهای با بهره بسیار نازل که میتواند بآنها کمک کند اختصاص داده اند و آنها را بهره مند گردانیده اند. شاهنشاه آن شخصیتی بودند که

پایه لژیون خدمتگزاران بشر را بنا نهادند تا جوانها بجای خدمت مسلحانه بروند و خدمات بشردوستانه در همه جای دنیا انجام دهند و الآن جوانان ایرانی در گوشه و کنار مملکت و در خارج مملکت در راه خدمت بشری انجام وظیفه می کنند (صحیح است) شاهنشاه، شاهنشاه آزادی بخشی هستند که پیوسته چندین سال جلوتر از این وقایع پیشرفت و توسعه قرار دارند، ۱۲ سال پیش شاهنشاه ما برای آزادی زنان و روستائیان اقدام فرمودند و انقلاب سفید که در مملکت ما انجام شد يك جهشی بزرگ برای اعتلای انسانهای عقب افتاده بود که انجام گرفت و این همان جهشی است که در سال ۱۹۷۵ ما میخواهیم در تمام دنیا انجام شود. بدون تردید افکار و سنت هایی که در طی قرون بوجود آمده در ظرف ۵ سال و ۱۰ سال و ۲۰ سال تغییر نمی کند آنچه منظور از سال زن است این است که جهشی و برنامه ای بوجود بیاید که اساس اجتماع را بر اساس يك برنامه صحیح و آموزش صحیح راهنمایی کند، ما میدانیم آن عده از مردم اعم از زن و مرد که در طی قرون وارث افکار و عقایدی از پدران خود بوده اند که فکر میکنند و میگویند زن ضعیف است یا زن موجودی است که همیشه باید تحت حمایت مرد باشد موجودی است که نمی تواند روی پای خودش بایستد البته باین زودی در ظرف امروز و فردا نمیتوانند این طرز فکر را تغییر دهند ولی بر اساس يك آموزش صحیح که از کودکی باید یاد داده شود که هم زن يك شخصیت بیشتری برای خودش قائل شود و هم يك مسئولیت بیشتر در جامعه به پذیرد چون همیشه شخصیت و مسئولیت باهم توأم است اگر کسی شخصیت بیشتری پیدا کند و دارای حقوقی بشود بلافاصله مسئولیت بیشتری را احساس می کند و باعث می شود که در اجتماع شرکت داشته باشد البته راجع به تمام مسائلی که از این سال ببعد ما باید با آن مواجه باشیم نمی شود امروز صحبت کرد، بنده می خواستم اینجا فقط بعنوان يك زن ایرانی بلکه بنام شورای بین المللی زنان تبریکات خودم را و تشکر خودم را به پیشگاه و الاحضرت شاهدخت اشرف پهلوی از پشت تریبون مجلس شورای ملی عرض کنم، (احسن است).

زیرا فعالیتها و ابراز لیاقت ایشان و شخصیت و برجستگی ایشان مخصوصاً در سازمان ملل متحد نه فقط افتخار زن ایرانی است بلکه اسباب سرافرازی برای همه ما ایرانیان است، تجلیلی که از ایشان از طرف دبیر کل سازمان ملل و دبیر کل سازمان ملل و بعمل آمد واقعاً بهترین نمونه بود و لازم بود از مقام ایشان تجلیل بشود اجازه می خواهم این اعلامیه را که قرائت آن یکی دو دقیقه بیشتر طول نمی کشد بحضورتان عرض کنم. واصل اساسی تساوی حقوق مردان و زنان در منشور ملل متحد و همچنین در اعلامیه جهانی حقوق بشر اعلام شده و در سایر میثاقها و اسناد بین المللی نیز مورد تأکید قرار گرفته است بعلاوه سازمان ملل متحد بهمان گونه که در کنفرانس بین المللی نیز مورد تأکید قرار گرفته است، بعلاوه سازمان ملل متحد بهمان گونه که در کنفرانس بین المللی حقوق بشر نیز تأیید شد، کراراً این اصل را مورد شناسایی و پذیرش قرار داده که بدون شرکت کامل زنان دوش بدوش مردان در تمام زمینه ها حفظ صلح و تضمین پیشرفت اقتصادی و اجتماعی میسر نیست بدبختانه پیشرفت در این جهت با کندی بسیار صورت گرفته و هنوز هم شکاف وسیعی بین اصول مورد قبول و روشهای معمول وجود دارد، در جستجو برای بهبود کیفیت زندگی که عامل مشخصه جهان نوین است، نمی توان پیشرفت زنان را جدا از مشارکت کامل آنان در امور رشد و توسعه تلقی نمود. آرزوی ما دایر بر اینکه زنان سرچشمه جدیدی برای موازنه و هم آهنگی اجتماعی بشوند مبتنی بر آنست که بطور کلی به اشکال سنتی تبعیض در تقسیم کار پایان داده شود ما صمیمانه امیدواریم که بمناسبت سال بین المللی زن که از اول ژانویه ۱۹۷۵ آغاز می شود، همه کشورها در زمینه تحقق این هدف به تدابیر عملی مبادرت ورزند، (احسن است). این اعلامیه از طرف شاهنشاه آریامهر و چندین پادشاه و رئیس جمهور بامضای رسیده و بسازمان ملل متحد تقدیم شد و امیدوارم سازمان ملل متحد در اجرای برنامه های منطقی و انسانی خودش هر چه بیشتر موفق شود و بنده موفقیت بیش از پیش اجتماع ایران را برای پیشبرد هدفهای صلح جویانه در اجرای برنامه های وسیع همه جانبه آرزو مندیم (احسن است - احسن است).

رئیس - آقای کمالوند بفرمائید.

کمالوند - همکاران ارجمند، پنجشنبه گذشته رژه شکوهمند ارتش شاهنشاهی ایران را در پیشگاه مبارک شاهنشاه آریامهر و علیاحضرت شهبانو ملاحظه فرمودند نمایش سلاحهای مدرن نشان دهنده این معنا بود که ارتش ایران در سطح منطقه دارای قدرتی بی رقیب و بی نظیر است این نمایش قدرت این تجلی قدرتمندی در کشور ماکه کشور امن و آرامش است کشور صلح است (صحیح است) بیان کننده این حقیقت است که ما اعتقاد داریم همیشه صلح با قدرت ملازمه دارد. لازمه برخورداری از صلح داشتن ارتش نیرومند است (صحیح است) و این درسی است که ما از تاریخ آموخته ایم، این حقیقتی است که حوادث تاریخ بما یاد داده است، حوادثی که در سالهای جنگ بین المللی اول برای مملکت ما اتفاق افتاد حوادثی که در سالهای جنگ بین المللی دوم پیش آمد عواقب بعد از آن حادثه آذربایجان، تمام اینها حوادثی بود که بما آموخت برای اینکه بتوانیم زندگی آرامی داشته باشیم بایستی دارای ارتشی قدرتمند باشیم شاهنشاه آریامهر رهبر عالیقدر ملت ایران با ژرف نگری و جهان بینی و باشناخت جریانهای تاریخ و قوانین تاریخ تصمیم گرفتند ارتشی نیرومند بوجود بیاورند که حوادث جنگ اول و دوم که بی طرفی مملکت ما نقض شد و کشور مادر اشغال قوای بیگانه قرار گرفت برای بار سوم تکرار نشود. امروز مادرای ارتشی بسیار بسیار نیرومند هستیم در ماه گذشته ۱۴ آبان ماه که روز نیروی دریایی بود قوای دریایی ما باین مناسبت مانور بسیار شکوهمندی در پیشگاه شاهنشاه آریامهر اجرا کرد. قدرت نیروی دریایی ما نیروی دریایی جوان مادر حسی بود که توجه همه جهانیان را جلب کرد. (صحیح است). نیروی هوایی ما از توانایی و آمادگی بخصوص آمادگی بسیار بسیار ارزنده ای برخوردار است. نیروی زمینی در رژه روز ۲۱ آذر قدرتمندی خود را ارائه داد که همه ما دیدیم، قوای نیروهای دفاعی کشور وظیفه خود را که عبارت است از حراست از مرزهای ایران بنحوشایسته ای انجام داده است و این فرصت را برای ملت ایران بوجود آورده است که بتواند برنامه های اقتصادی و اجتماعی را با سرعت اجرا کند. آقای هویدا نخست وزیر در سفر اخیر که به کانادا رفتند در مصاحبه ای که بایک مجیر کانادایی بعمل آوردند اصطلاح بسیار جالبی و جامعی

در مورد توجیه قوای دفاعی کشور بیان کردند. آقای نخست وزیر اظهار کرده بودند که قدرت نیروی دفاعی کشور بیه نامه رشد اقتصادی و پیشرفت های اجتماعی ملت ایران است.

بسیار اصطلاح جالب و جامعی است. پیشرفت های اجتماعی و رشد اقتصادی احتیاج سرمایه و سرمایه گذاری دارد، سرمایه محیط امن میخواهد. سرمایه گذاری محیط امن میخواهد و محیط امن در مملکت وقتی فراهم است که مرزهای آن مملکت از تعرض و نفوذ خارجی و بدخواهان مملکت مصون و محفوظ باشد. (صحیح است) قدرت نیروهای دفاعی مملکت بیه نامه رشد اقتصادی و پیشرفتهای اجتماعی ملت ایران است (احسن). ملت ایران هم پشتوانه استوار نیروهای مسلح شاهنشاهی است ملت ایران هم ارتش ذخیره این مملکت است (صحیح است) ملت ایران هم گام و هدمقدم با ارتش شاهنشاهی در روز مبدا خواهد جنگید. و از این آب و خاک و مواهبی که انقلاب شاه و ملت باور داده است دفاع خواهد کرد.

جناب آقای دکتر الموثی به بنده اشاره فرمودند که بنده مختصر صحبت کنم برای اینکه ایشان رئیس فراکسیون هستند و امرایشان را باید اطاعت کنم، امروز ملت ایران بداشتن چنین ارتش قدرتمندی افتخار میکند و از شاهنشاهی بزرگی که رهبر این ارتش و فرمانده و حامی این ارتش است سپاسگزاری میکند (احسن - احسن).

رئیس - آقای طلوعی بفرمائید.

طلوعی - جناب آقای رئیس، همکاران محترم بنده مقدمتاً می خواستم درباره روزه روز ۲۱ آذر، روز نجات آذربایجان و روز ارتش شاهنشاهی عرایضی بکنم ولی چون دوستان صحبت کردند از آن مطالب میگذرم و فقط راجع به موضوع اوپک صحبت خواهم کرد یکبار دیگر اوپک بارهبری و ارشاد شاهنشاهی ایران وحدت و همبستگی خود را در برابر تحریکات و تبلیغات دامنه داری که برای تضعیف این سازمان و ایجاد نفاق و دودستگی در آن آغاز شده بود حفظ کرد و تصویب طرح پیشنهادی شاهنشاهی ایران درباره تعیین بهای واحدی برای نفت که جانشین سیستم پیچیده گذشته قیمت گذاری نفت میشود صفحه تازه ای در تاریخ مبارزات نفتی جهان گشود (صحیح است).

بر اساس تصمیمی که روز جمعه گذشته در کنفرانس اوپک اتخاذ شده است قیمت فروش نفت از این پس بر مبنای هر بشکه ۱۰/۱۲ دلار محاسبه خواهد شد که با افزودن پنجاه سنت سود عادلانه کمپانیها در هر بشکه تازه یک دلار کمتر از قیمت اعلان شده قبلی است. یعنی مصرف کنندگان واقعی نفت از این بیعت میتوانند نفت را بشکه ای یک دلار ارزانتر از گذشته خریداری کنند. در حالیکه درآمد کشورهای صادر کننده نفت هم در هر بشکه ۳۸ سنت یعنی ۴/۹ درصد اضافه شده است.

همکاران محترم استحضار دارند که کمپانیهای نفتی در عرض یکسال گذشته که قیمت نفت افزایش یافته با استفاده از سیستم پیچیده قیمت گذاری نفت که ساخته و پرداخته خودشان بوده است سودهای کلانی برده اند که در مقایسه با منافع این کمپانیها در سال قبل افزایشی بین پنجاه تا سیصد درصد نشان میدهد. ولی باقیمت ثابتی که بنابه پیشنهاد شاهنشاهی ایران برای نفت تعیین شده از این به بعد دست کمپانیها برای سوء استفاده بسته میشود، زیرا قسمتی از نفت صادراتی از این بیعت مستقیماً و بر اساس قیمت ثابت تعیین شده به بازارهای جهانی عرضه خواهد شد و برای کمپانیهای سودجوی بین المللی فروش نفت باقیمت های بیشتر امکان پذیر نخواهد بود.

یک نکته بسیار مهم دیگر در تصمیمات اخیر اوپک این است که این بار قیمت نفت برای ۹ ماه تثبیت شده، در حالیکه طی یکسال اخیر هر سه ماه به سه ماه امکان تجدید نظر در قیمت نفت وجود داشت. این تصمیم که بنابه پیشنهاد ایران اتخاذ شده از دو نظر حائز اهمیت است: اولاً از فشار و تحریکاتی که برای کاهش قیمت نفت بعمل می آید و هر سه ماه به سه ماه مقارن تشکیل کنفرانس اوپک اوج میگیرد کاسته خواهد شد و کشورهای بزرگ صنعتی دیگر باید بدانند که در ۹ ماه اول سال ۱۹۷۵ نمیتوانند تغییری در قیمت نفت بدهند (صحیح است). ثانیاً تثبیت قیمت نفت برای ۹ ماه بکشورهای بزرگ صنعتی فرصت میدهد که درباره اصل دیگر پیشنهادی شاهنشاهی ایران یعنی مرتبط ساختن قیمت نفت با بیست تا سی ماده کالای اساسی دیگر تصمیم بگیرند و با کشورهای

صادر کننده نفت در این زمینه بتوافق برسند (صحیح است) بر اثر مقاومت و پایداری اوپک در برابر فشارهایی که در یکسال اخیر اعمال شده کشورهای بزرگ صنعتی اکنون تصمیم گرفته اند برای حل مشکلات خود با کشورهای صادر کننده نفت وارد مذاکره شوند و تشکیل کنفرانس سه جانبه ای از کشورهای صنعتی و ممالک صادر کننده نفت و کشورهای جهان سوم که مصرف کننده و وارد کننده نفت هستند قطعی بنظر میرسد. همانطور که همکاران استحضار دارند این پیشنهاد از طرف دولت فرانسه عنوان شده و از کشورهای عضو اوپک فقط ایران و عربستان سعودی و الجزایر و ونزوئلا برای شرکت در این کنفرانس دعوت شده اند. ولی برای حفظ وحدت و همبستگی اوپک و اتخاذ سیاست مشترک و هماهنگی از طرف این کشورها در آینده، در اوائل سال ۱۹۷۵ کنفرانسی از سران کشورهای صادر کننده نفت تشکیل خواهد شد که نقطه عطف و حرکت تازه ای در تاریخ حیات اوپک بشمار می آید. (صحیح است) خوشبختانه کشورهای بزرگ صنعتی هم پس از مدتی مخالفت و مبارزه و مقابله با کشورهای صادر کننده نفت متوجه این حقیقت شده اند که از اعمال فشار و تهدید کشورهای صادر کننده نفت نتیجه ای نخواهند گرفت و انعکاس وسیع مصاحبه های محکم و منطقی شاهنشاهی ایران در صفحات مطبوعات و رادیو تلویزیون های جهان افکار عمومی کشورهای غربی را هم کم کم متوجه این واقعیت ساخته است که افزایش قیمت نفت یک مبنا و اساس منطقی داشته و دوران خرید نفت به قیمت ارزان و فروش کالاهای ساخته شده و مواد اولیه صادراتی کشورهای بزرگ صنعتی بقیمت گران سپری شده است. (صحیح است) هدف ایران و سایر کشورهای عضو اوپک در مذاکرات آینده با کشورهای مصرف کننده هم فقط حفظ قدرت خرید نفت است و اگر کشورهای بزرگ صنعتی سرانجام به این منطبق تسلیم بشوند و بین کالاهای اساسی خود با بهای نفت یک ارتباط منطقی برقرار کنند اختلاف نظرهای فعلی با تفاهم متقابل حل و فصل خواهد شد (احسن - احسن).

۳ - تصویب صورتجلسه قبل

رئیس - نسبت به صورت جلسه دفعه قبل نظری

نیست؟ (اظهاری نشد) صورت جلسه تصویب میشود.

۴ - طرح و تصویب گزارش کمیسیون آب و برق راجع به منتفی بودن تصویب نامه مربوط به تملک تأسیسات برق شهرهای خوزستان از طرف سازمان آب و برق خوزستان و ارسال به مجلس سنا

رئیس - گزارش کمیسیون آب و برق دایر بر منتفی بودن تصویب نامه مربوط به تملک تأسیسات برق شهرهای خوزستان از طرف سازمان آب و برق خوزستان مطرح است قرائت می شود.

(بشرح زیر خوانده شد)

گزارش از کمیسیون آب و برق بمجلس شورای ملی کمیسیون آب و برق در جلسه ۲۸/۸/۱۳۵۳ با حضور آقای دکتر اهری معاون وزارت آب و برق لایحه مربوط به تصویب نامه شماره ۶۶۹۸ مورخ ۲۷/۴/۱۳۴۲ دولت در مورد تملک تأسیسات برق شهرهای خوزستان از طرف سازمان آب و برق خوزستان را که در جلسه روز یکشنبه ۱۵/۱۰/۱۳۴۲ تقدیم و بشماره ۲۸۱ چاپ گردیده و از لوائح معوقه بوده و طبق تقاضای دولت در جریان رسیدگی قرار گرفته است مورد بررسی قرارداد.

کمیسیون عمل دولت را در مورد خرید تأسیسات برق شهرهای اندیمشک - دزفول و تأسیسات برق اهواز و تأسیسات برق خرمشهر و تأسیسات برق آبادان و وام پرداختی بشهر داربهای دزفول و اندیمشک تأیید و با تصویب قانون سازمان برق ایران مفاد تصویب نامه مزبور را موضوعاً منتفی دانست.

اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

مخبر کمیسیون آب و برق - مهندس علی اشرف فرخ **رئیس** - نسبت به گزارش کمیسیون آب و برق نظری نیست؟ (اظهاری نشد) رأی میگیریم به گزارش کمیسیون خانم ها و آقایانیکه موافقت خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد، لایحه برای تصویب مجلس سنا فرستاده میشود.

۵ - طرح گزارش شور اول کمیسیون امور استخدام و سازمانهای اداری راجع به تأسیس وزارت نیرو

رئیس - گزارش شور اول تأسیس وزارت نیرو مطرح است قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

گزارش شور اول از کمیسیون امور استخدام و سازمانهای اداری بمجلس شورای ملی

کمیسیون امور استخدام و سازمانهای اداری در جلسه ۱۶ آذرماه ۱۳۵۳ با حضور آقای دکتر اهری معاون وزارت آب و برق لایحه شماره ۵۱۱۹ مورخ ۱۳۵۳/۹/۱۰ دولت راجع به تأسیس وزارت نیرو را که در جلسه ۱۳۵۳/۹/۱۰ بمجلس شورای ملی تقدیم و بشماره ۱۳۹۹ چاپ شده است مطرح و با اصلاحاتی بشرح زیر تصویب کرد. اینک گزارش شور اول آن را بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

لایحه قانون تأسیس وزارت نیرو

ماده ۱۵ - بمنظور حداکثر استفاده از منابع انرژی و آب کشور و همچنین تهیه و تأمین انرژی و آب برای انواع مصارف اعم از صنعتی - کشاورزی و روستائی و شهری و حمل و نقل وزارت نیرو برای انجام وظایف اساسی زیر تشکیل میشود:

الف - بررسی و مطالعه و تحقیق در باره انواع انرژی و تنظیم برنامه‌های کوتاه مدت و درازمدت برای استفاده از منابع مختلف و برآورد میزان قابل تولید سالانه انواع انرژی و همچنین برآورد میزان احتیاجات انرژی کشور در بخشهای مختلف و هم‌آهنگ نمودن مصارف انواع انرژی.

ب - مطالعه و تحقیق برای شناسائی و در اختیار گرفتن انرژی‌های دست نیافته.

ج - تعیین سیاست انرژی کشور.

د - هم‌آهنگ نمودن برنامه‌های مؤسساتیکه در حال حاضر در امر تولید و بهره‌برداری و انتقال و توزیع انرژی وجود دارند و یا آنچه که در آینده ایجاد خواهد شد.

ه - نظارت بر نحوه استفاده از انواع انرژی و همچنین تعیین و تصویب نحوه مصرف و نرخ انواع انرژی در داخل کشور.

و - نظارت بر نحوه استفاده از مواد انرژی‌زا بصورت مواد اولیه در صنایع.

ز - تعیین مقررات و صدور دستورالعمل‌های لازم برای حسن انجام امور مربوط تولید و انتقال و توزیع و مصرف انرژی در کشور.

ح - ارتباط و مبادله اطلاعات و همکاریهای علمی و فنی و صنعتی و بازرگانی با کشورهای و مؤسسات خارجی در زمینه انواع انرژی.

ط - تهیه و اجرای طرحهای لازم در زمینه احداث نیروگاههای تولید برق و ایجاد شبکه‌های انتقال و توزیع برق و تأسیسات شیرین کردن آب شور و اداره و بهره‌برداری از آنها بوسیله سازمانها و شرکتهای وابسته و تابع وزارت نیرو.

ی - انجام مطالعات بمنظور شناخت مشخصات منابع آب کشور اعم از سطحی و زیرزمینی برای تهیه برنامه‌های چگونگی بهره‌برداری از آنها و تهیه طرحهای جامع با توجه سیاست‌ها و برنامه‌های استفاده از سرزمین.

ک - انجام مطالعات تفصیلی برای توسعه بهره‌برداری از منابع آب زیرزمینی و مهار کردن آبهای سطحی بمنظور احداث تأسیسات مورد نیاز و تهیه طرحهای اجرایی.

ل - احداث تأسیسات مربوط بآب و بهره‌برداری از آنها.

م - کنترل بهره‌برداری از منابع آب و اجرای قانون آب و نحوه ملی شدن آن.

ن - انجام تحقیقات لازم درباره مسائل آب و بکار بردن روشهای جدید علمی و فنی برای بهره‌وری بیشتر و بهتر منابع آب.

س - تهیه و تنظیم و اجرای برنامه‌های آموزشی بمنظور تربیت نیروی انسانی مورد نیاز.

ع - تهیه و تدارک و ساخت وسائل و لوازم و ماشین آلات مربوط بامر تولید و انتقال و توزیع آب و برق.

ماده ۲۵ - وزارت نیرو مجاز است برای انجام وظایف مقرر در این قانون مبادرت بایجاد و اداره سازمانهای تحقیقاتی و آموزشی بنماید و همچنین مؤسساتی را که طبق اصول بازرگانی و یا غیر بازرگانی اداره خواهند شد بعنوان شرکت یا سازمان مستقل بوجود آورد. اساسنامه مؤسسات مذکور از طرف وزارت نیرو تهیه و پس

از تأیید سازمان امور اداری و استخدامی کشور بتصویب کمیسیونهای مربوط مجلسین خواهد رسید و نسبت بتغییرات بعدی اساسنامه‌های مؤسسات مذکور نیز بترتیب فوق عمل خواهد شد.

ماده ۳۵ - از تاریخ تصویب این قانون وزارت نیرو جانشین وزارت آب و برق میشود و کلیه کارکنان و مسائل و دارائی و اعتبارات و تعهدات آن بوزارت نیرو منتقل میگردد. کلیه مؤسسات و شرکتهای تابع وزارت آب و برق از شرکتهای تابع وزارت نیرو محسوب میشوند و وظائف و اختیارات وزیر و وزارت آب و برق در شرکتهای مزبور بوزیر و وزارت نیرو منتقل میگردد.

ماده ۴۵ - وزارت نیرو حسب مورد ونوع احتیاج برای انجام وظایف مقرر در این قانون سازمان و تشکیلات لازم را بر اساس تبصره ۲ ماده ۸ قانون استخدام کشوری تهیه و پس از تأیید سازمان امور اداری و استخدامی کشور بموقع اجراء خواهد گذاشت و تا زمانیکه سازمان و تشکیلات مزبور بتأیید نرسیده است سازمان و تشکیلات مصوب فعلی وزارت آب و برق معتبر است.

ماده ۴۵ - وزارت نیرو مجاز است بخواهد در این قانون سازمان و تشکیلات لازم را بر اساس تبصره ۲ ماده ۸ قانون استخدام کشوری تهیه و پس از تأیید سازمان امور اداری و استخدامی کشور بموقع اجراء خواهد گذاشت و تا زمانیکه سازمان و تشکیلات مزبور بتأیید نرسیده است سازمان و تشکیلات مصوب فعلی وزارت آب و برق معتبر است.

ماده ۵۵ - آن قسمت از تشکیلات وزارت آب و برق و سازمان آب و برق خوزستان که در امور مربوط به کشت و صنعت فعالیت دارند تدریجاً با کلیه وظائف و اختیارات و دارائی و بدهی و بودجه و درآمد و اعتبارات و تعهدات و کارکنان بوزارت کشاورزی و منابع طبیعی منتقل خواهد شد. کلیه اختیارات وزیر و وزارت آب و برق در کلیه قراردادهای منعقده مربوط به شرکت‌های کشت و صنعت واقع در اراضی زیرسد محمدرضا شاه پهلوی به وزیر و وزارت کشاورزی و منابع طبیعی واگذار میگردد و همچنین سهام وزارت آب و برق در شرکت سهامی کشت و صنعت شاوور و اختیارات وزیر و وزارت آب و برق در شرکت مزبور بوزارت کشاورزی و منابع طبیعی و وزیر کشاورزی و منابع طبیعی واگذار میشود.

ماده ۶۵ - وزارت نیرو مجاز است پس از تأیید سازمان امور اداری و استخدامی کشور بانصوب کمیسیونهای مربوط مجلسین اصلاحات لازم را در اساسنامه مؤسسات و شرکتهای تابع خود بعمل آورده و باینست بادغام

و انحلال آنها باینصورت اساسنامه‌های مربوط اقدام نماید. **ماده ۷۵** - وظائف و اختیاراتی که برای وزیر و وزارت آب و برق بموجب قوانین و آیین‌نامه‌ها و مقررات مصوب تعیین شده است بوزیر و وزارت نیرو منتقل میگردد.

ماده ۸۵ - در مورد نفت و گاز و فرآورده‌های آنها شرکت ملی نفت ایران و شرکتهای فرعی و وابسته آن در حدود مباد قانون نفت و سایر قوانین مربوط بخود عمل خواهند کرد.

شرکت ملی نفت ایران برنامه‌های تولید - پالایش و توزیع نفت و گاز را با اطلاع وزارت نیرو خواهد رسانید.

وزارت نیرو وعده‌دار هم‌آهنگ کردن آن برنامه‌ها باین برنامه‌های سایر منابع انرژی خواهد بود. **ماده ۹۵** - سازمان انرژی اتمی ایران بوزارت نیرو وابسته میشود و کلیه وظائف و اختیارات وزیر و وزارت آب و برق در مورد سازمان مذکور بوزیر و وزارت نیرو منتقل میگردد.

ماده ۱۰۵ - وزارت نیرو مجاز است بمنظور انجام وظایف مقرر در این قانون متخصصین و کارشناسان ایرانی مورد نیاز را بر اساس آیین‌نامه استخدامی خاصی که بتصویب شورای حقوق و دستمزد خواهد رسید استخدام نماید. **ماده ۱۱۵** - آیین‌نامه‌های لازم برای اجرای این قانون توسط وزارت نیرو تهیه و پس از تصویب هیئت وزیران بموقع اجراء گذارده خواهد شد. مخیر کمیسیون استخدام و سازمانهای اداری - رضاییزاده

گزارش شور اول از کمیسیون آب و برق

بمجلس شورای ملی

کمیسیون آب و برق در جلسه ۱۳۵۳/۹/۱۹ با حضور نمایندگان دولت لایحه تأسیس وزارت نیرو را مطرح و اصلاحات کمیسیون امور استخدام و سازمانهای اداری را در این مورد تأیید و تصویب کرد.

اینک گزارش شور اول آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

مخبر کمیسیون آب و برق - مهندس فرخ
گزارش شور اول از کمیسیون امور اقتصادی و دارائی بمجلس شورای ملی

کمیسیون امور اقتصادی و دارائی در جلسه ۱۳۵۳/۹/۱۹ با حضور نمایندگان دولت لایحه تأسیس وزارت نیرو را مطرح و اصلاحات کمیسیون امور - استخدام و سازمانهای اداری را در این مورد تأیید و تصویب کرد.

اینک گزارش شور اول آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

مخبر کمیسیون امور اقتصادی و دارائی -

امان الله ریگی

رئیس - کلیات لایحه مطرح است آقای سعید وزیر بفرمائید.

سعیدوزیری - اصولاً تبدیل نام وزارت آب و برق بوزارت نیرو که در واقع در این روزگار نیرو معادل با کلمه انرژی بکار رفته است خود نمودار همین است که در مملکت ما هم باین مسئله مهم انرژی که در تمام دنیا مطرح است اهمیت قائل شویم. خصوصاً با وظایف نازبه تری در زمینه کنترل منابع دیگری از انرژی، که تاکنون بوزارت آب و برق مربوط بوده است این کاملاً نمودار این است که در مملکت ما توجه زیادی باین مسئله شده که مسئله انرژی و استفاده از تمام منابع انرژی در یک جا متمرکز باشد، بصورت علمی و بصورت یک کار صحیح از آن استفاده شود. این تغییر و تبدیل است که بظاهر با کلمات انجام میگردد یعنی وزارت آب و برق تبدیل به نیرو میشود. در این حال در اکثر موارد شاید استثنای بازی با کلمات هم وجود داشته باشد ولی کم. این تبدیل کلمات ساده نیست در واقع توجه داشتن به وظائف و مسائل نوینی است که از نیازهای نوین مملکت سرچشمه میگردد و در مواردی از نیازهای بین المللی سرچشمه میگردد و باید این هشدار را بطور دقیق برای دنبال کردن مسائل مورد نیاز ملت به مدیران امور تبریک گفت. بنده برای اولین بار می خواهم که در اینجا کسی نام ببرم که باینکار عادت نداشته ام. وزیر وزارتخانه

آب و برق یا نیرو آقای دکتر وحیدی از مسئولان خیلی خوب و از هر جهت موجه بنظر می آید و حتماً دوستان عزیز هم باینده همراه وهم فکرنند. دکتر وحیدی در سمنهایی که داشته است در سمتی که در وزارت آب و برق داشته و سمتی که بعنوان وزیر نیرو بعهده میگيرند میتوان يك مسئول، يك مدير خوب و شایسته و با اخلاق از ایشان نام برد، بنده چون روی کلمه اخلاق تکیه میکنم و خواهم کرد انشاءالله بمديريت صحیح ایشان با داشتن این چنین اخلاق باید امید فراوان داشت. با وظایف جدیدی که بعهده شان گذاشته می شود که یکی از این وظایف مسئله آب است این مسئله را باید در این رهگذر از زمان و شاید درست به بهانه مطرح کردن این لایحه مورد توجه قرار بدهیم متمرکز کردن کارهای مربوط به آب اعم از بررسی برای کشف منابع زیرزمینی یا برای مهار کردن آبهای روی زمین و در هر حال بمنظور استفاده و حسن استفاده از آبهای موجود خود این مسئله از اصل ملی کردن منابع آب در کشور سرچشمه گرفته است یکی از اصول انقلاب ما ملی شدن منابع آب است و برای استفاده از منابع ملی شده بسیار طبیعی و ضروری است که يك سازمان مرتب و صحیح بوجود آمده باشد اما اصل ملی شدن آب در مملکت در حقیقت يك ضرورت مربوط به رفورم کشاورزی ایران بوده است یعنی يك ضرورت مربوط به اصل اول انقلاب ما یا مهمترین اصل انقلاب ما، یعنی اصلاحات ارضی بوده است. وقتی بنا به مصلحت رفورم کشاورزی و بنا به مصلحت ملی الفای رژیم ارباب و رعیتی مسئله اصلاحات ارضی در ایران عملی شد این ضرورت، ضرورت دیگری را ایجاب میکرد و آن مسئله حسن استفاده از آبهای مملکت بود و طبیعی است که اگر می شد زمین را تقسیم کرد بین زارع و دهقان همچنانکه با موفقیت انجام دادیم آب بایستی بعنوان يك منبع ملی اعلام می شد که حسن استفاده از آن نیز بعمل بیاید و ضرورتاً مسئله پیش بینی کبیت و چگونگی استفاده از آبهای سطح الارضی و تحت الارضی مطرح می شد و طبعاً این مسئله پیش می آمد که از آبهای تحت الارضی چگونه استفاده کنیم که سالهای سال هر چه بیشتر بشود از این منابع استفاده کرد، خصوصاً با توجه به

بارنلا گبهای کم و ناچیزی که در مملکت ما انجام میگيرد یعنی منابع آبهای تحت الارضی را باید سالهای سال مورد استفاده قرار داد و نسلها باید از آن استفاده کنند و مسئله اینک در کجا باید از این آبهای استفاده کرد و کجا باید گذاشت باقی بماند پیش می آید و بهمین خاطر در وزارت آب و برق اصطلاح مناطق ممنوعه بوجود آمد، یعنی مثلاً کاشمرو وقتی سدش تراز را بعد از سی سال که شما، آقای مهندس جلالی فریاد می زنید که بسازند و مسئولان نمی سازند یعنی می گویند یا اقتصادی نیست یا از لحاظ فنی امکانش نیست البته این سدش تراز را که مثال زدم فقط برای انصراف جنابعالی از صحبت نبود چون بنده در این مورد سابقه داشتم و بیست و چندسال پیش هم بدولت پیشنهاد کردم وقتی سدش تراز شما ساخته نمی شود آقای مهندس جلالی آبهای مهار نمی شود و از دهها هزار هکتار ارضی قابل کشاورزی استفاده نمیشود و این مسئله طبعاً قابل بررسی قرار میگيرد که آیا بعثت نفوذ آبهای این رود در این طرف و آن طرف کوه گل سرخ آیا آبهای تحت الارضی وجود دارد یا نه؟ و بنا به يك مصلحت کوچک و بزرگ گاهی اعلام میکنند که در خلیل آباد کاشمرا طرف می شود چاه عمیق زد و در این طرف نمی شود چاه عمیق زد و آن وقت شما می بینید که املاک و اراضی وسیعی که خیلی هم قابل کشت و زراعت است و زعفران و زیره درش بعمل می آید و همچنین پنبه و سایر محصولات صیفی و شتوی در آن بعمل می آید بعثت اینکه جزو مناطق ممنوعه است اجازه زدن چاه عمیق نمیدهند کشاورزان پرت و پشلا می شوند و میروند به گرگان یا جای دیگر این راجع به کاشمرا بود و عیناً در مورد شهر خودم اهر هم صادق است و بنا به مصلحتی که شاید قابل دفاع و قابل قبول همه باشد در آنجا اجازه حفر چاه نمیدهند. بنده هم جناب آقای دکتر یزدان پناه آن مصلحت را نمی کنم زیرا صددر صد خلاف این مصلحت ثابت نشده است همانطور که ثابت نشده است که آیا دشت قزوین فایده داشته است یا نه؟ بنده با بودن آقایان، وارد کارهای فنی نمی خواهم بشوم و مسلماً آبهای مربوط به جلگه اهر بانظر متخصصین طوری است که باید باقی بماند و اما مسئله این است با اجازه ندادن

حفر چاه عمیق بکلی کشاورزی در اهر از بین میرود و بعد می گویند گندم نداریم و کشاورزان هم می آیند در تهران ساکن میشوند و می گویند مسکن نداریم خوب همه اینها بهم ارتباط دارد، با اجازه حفرده تا چاه عمیق میشود دهها هزار تن غله از آنجا محصول بدست آورد و داد مردم آنجا بخورند و از متواری شدن دهها هزار کشاورز و هجوم آوردن آنها به شهرها و پناه آوردن به بیکاری مخفی و آشکار جلوگیری کرد. بهر حال بنده این مطلب را عرض کردم جناب آقای دکتر اهری هم تشریف دارند، در مقابل این عرضی که کردم پیشنهادی هم می کنم و ارائه طریق ناقابل هم می کنم و آن این است که بنده این اصل را قبول دارم که نباید هر کس که از راه برسد در تاراج و بغضای منابع آبهای زیرزمینی اقدام کند ولی بین این دو حد یعنی هیچ اجازه ندادن حفر چاه و از بین رفتن کشاورزان يك حد و وسطی هم هست و کافی است که در شهری مثل اهر یا منطقه ای مثل کاشمرا یا مناطق دیگر که بعثت فنی و بعثت قابل توجه و قابل قبول مناطق ممنوعه شده است يك هیئت هائیک تشکیل بشود از مسئول کشاورزی منطقه و مسئولان اصلاحات ارضی و شرکت های تعاونی و يك عضو انجمن شهرستان و احیاناً دو نفر از افرادی که مورد اعتماد باشند و در مدت ۱۵ روز بدرخواست حفر چاه رسیدگی کنند و هفت و هشت چاه عمیق و نیمه عمیق را اجازه بدهند تا کار کشاورزی بجای خودش باقی بماند و این بی بندوباری بوجود نیاید که این آبهای لایزال زیرزمینی را البته گفتم لایزال چون میخواهیم لایزالیش را حفظ کنیم هر کس يك منه چاه کنی بگذارد و آب از زیر زمین بیرون بیاورد، بنده مجدداً ضمن تشکر از مسئولین وزارت نیرو عرض می کنم که این مسئله مطلقاً شباهتی به اشتباه و باندانم کاریهائی که در بعضی جاها میشود ندارد و این حتماً احتیاج به يك تذکر داشته و بنده در اینجا باید بحسن نیست ولیاقت این وزارتخانه یکبار دیگر اشاره کنم و توفیق مسئولین آنرا بخواهم (احسن).

رئیس - آقای فرهاد پور بفرمائید.

فرهاد پور - بنده شخصاً معتمد تغییر اسم و عنوان مطلبی را عرض نمی کند آنچه باید عوض شود نحوه کار و وظیفه و بازده کاری است که مورد نظر است، در مورد تغییر نام وزارتخانه ها همیشه این عقیده را داشتم اتفاقاً

در زمینه اسم این وزارتخانه چون وظیفه جدیدی هم به عهده اش محول شده است و بر اساس نیاز امروز جامعه ما بر اساس احتیاج برای تجسّات جهت بدست آوردن انرژیهای جدید و وظایفی به عهده گرفته است امیدوارم همانطور که اسم وزارتخانه نیرو گذاشته شده است باینرو مندی برای بدست آوردن انرژیهای تازه توفیق پیدا کند. اما آنچه در زمینه وظایف اساسی وزارتخانه آب و برق که امروز تبدیل به وزارت نیرو میشود در برنامه های گذشته از بدو تأسیس این وزارتخانه تا امروز دیده ایم و شنیده ایم متأسفانه باید عرض کنم که جوابگوی انتظارات مردم بطور کامل نبوده، البته نفی خدمات این وزارتخانه را نمی گویم اما در این مسئله جای تردید نیست روزی که وزارت آب و برق بوجود آمد برای این بود که روی آبهای موجود مملکت مطالعات دقیقی بشود و از اتلاف این آبها جلوگیری شود و این آبها بمصرف مفید برسند نیروی برق و شبکه سراسری آن بصورتی باشد که مناطق روستائی ما هم بتوانند از آن استفاده کنند و من خیلی متأسفم که عرض کنم در زمینه توزیع شبکه برق به روستاهای ماکه شاید اثرات بسیار مفیدی از جهات مختلف در جامعه ما داشته باشد. از نظر اجتماعی و از نظر جلوگیری از مهاجرت شهرها و از نظر بالا آوردن سطح زندگی روستائینان ایران وظایف بسیار سنگینی داشته است و صحبت در این جهت است که امکانات مملکت و انقلاب مملکت در جهت بهبود شرایط زندگی اکثریت مطلق طبقات کم درآمد که بیشتر آنها روستائین هستند، بمصرف خواهد رسید (اخلاقی- ۱۵۷ میلیون تومان اختصاص به برق شهرهای خوزستان داده اند) آقای اخلاقی خوش بحال شما که زیرسد قرار دارید و ۱۵۷ میلیون تومان هم اختصاص به برق خوزستان داده اند اما در دشت قزوین برق فشارقوی کشیده شده بروستاهای دشت قزوین که پاره ای از آنها از جمعیت شهر شما بیشتر است قریه ای است بنام شال که امروز ۱۲ هزار نفر جمعیت دارد و اسفرو ریزین ۸ هزار نفر جمعیت دارد (ایمان زهرائی- در مورد برق قریه شال و اسفروین عرض می کنم که برق کشیده شده) که ترانسفورماتور آن انشاء الله بهمت جنابعالی کارش تمام شده باشد ولی در دشت قزوین منحصر باین دوده نیست آنچه مسلم است عقیده ما بر این است

که توسعه شبکه برق و رساندن نیروی برق به روستاها از جهات مختلف بتوسعه اجتماعی ایران کمک می کند این یکی از وظایف مهمی است که وزارت نیروی جدید و آب و برق، قدیم به عهده داشته است. از حضور آقای وزیر جدید این استفاده را می کنم که شهر اردکان فارس متأسفانه در واحد جغرافیائی، شهری است فراموش شده اگر معاون وزارت کشور اینجا تشریف دارند نظر ایشان را جلب میکنم اردکان شهری است با ده هزار نفر جمعیت معلوم نیست چرا آمارگران شما آمار دقیقی نگرفته اند یک موتور برق شکسته ده، بیست سال پیش در شهر خودشان داشتند توی برنامه گذاشته شد که برای این مردم موتور برق بیاورند اگر برای زمستان امسال این موتور برق نرسد در حداعلای ناراحتی بسر خواهند برد و در نهایت سختی زندگی خواهند کرد برنامه این بود که این موتور در آبان ماه نصب شود موتور هم تصوری کنم در مرزبازرگان با فرض بفرمائید در مرز جنوب خریداری شده اگر برای دولت امکان حمل این موتور نیست بخود مردم اجازه بدهید که از این موتور، که در مرز پانها تحویل میدهند، امکانات استفاده داشته باشند و بکار ببرند و در محل کار بگذارند و چون اگر ما پول می دهیم موتور برق میخریم برای این است که بتوانیم از این امکانات استفاده بکنیم ولی مردم در شبهای زمستان دچار بی برقی می شوند لوله کشی آب از کار می افتد گرفتار هزار مصیبت و مشکل و دشواری می شوند و مشکلات فراوان گریبانگیر آنها می گردد این مثال همان، هم خوب خوردن و هم پیاز خوردن است. مملکت اعتبار و برنامه دارد هزینه ها پرداخت می شود اعتبارات زیادی برای ما تأمین شده بایستی آنها بموقع بمصرف برسند تذکر این مطلب را با آقای وزیر آب و برق سابق و وزیر نیروی جدید از این جهت عرض کردم که وزارت آب و برق این قبیل مسائل را به شرکتها سپرده، از نظر ما نمایندگان مجلس، شرکت رامشول نمی شناسیم ما شمارا مسئول می شناسیم این وزارت آب و برق است که باید جواب بدهد این رئیس اداره آب و برق فارس نیست که جواب سربالا بدهد که موتور برق امروز نیست فرداشت یادو ماه دیگر میرسد و انشاء الله هر وقت رسید

برایان کار می گذاریم مردم این مملکت مردم شهرستان اردکان برای زمستان احتیاج به برق دارند آنها زمین دادند ساختمان دادند فنداسیون حاضر است و این موتور باید حمل شود مسئله دیگری که با تشکیل وزارت نیرو تذکر آنها لازم می دانم و قسمتی از آنها همکار محترم جناب سعید وزیری فرمودند مسئله استفاده از آب است بنظر من شخصیت آقای دکتر وحیدی هم ایجاب می کند که فکر توسعه وزارتخانه و توسعه دادن کار وزارتخانه برایشان غلبه نکند تأمین آب مطالعه در آبهای روی زمین، آوردن آب کنترل کردن آبهایی که بهدر می رود اینها همه با شما اما تشخیص نوع مصرف در آن بخش کشاورزی در اختیار وزارت کشاورزی و در شهرها در اختیار شهرداریها است بنظر من اگر یک چنین وظیفه ابرا تقسیم بفرمائید بصورت بهتری می توانیم از یک وزارتخانه ای انتظار داشته باشیم که تولیدات کشاورزی بیشتری را بما تحویل بدهد من برای شما مثل می زنم از بفل کارخانه قند یاسوج یک رودخانه بنام بشار که تمام سال آب دارد و مقدار زیادی از آبش هدر می رود در عمق ۱۲ متری عبور می کند و این کارخانه بعلت کسر آب در روی زمین هنوز به یک پنجم ظرفیت تولید چغندرش نرسیده است آبهایی را که هدر می رود در مملکت ما زیاد است توجه به این مسأله لازم است و ضرورت تولید و تأمین آب هم لازم است که به عهده وزارتخانه شماست ولی مصرف کردن این آب در بخش کشاورزی همینطور که می بینیم در ماده ۵ فقط قسمتی را به وزارت کشاورزی محول کرده و اختصاص داده آید.

بنظر من اگر به عهده وزارت کشاورزی بگذارید هم شما در انجام وظایفتان موفق تر هستید هم وظیفه تان مشخص خواهد شد ولی در مصرف کردن آب که قاعدتاً باید دستگاه دیگری تشخیص بدهد شما فرصت و امکاناتتان کمتر خواهد بود، برای اینکه آب تهیه کنید، آب را کنترل کنید و روی زمین بیاورید و بدهید به دستگاه سالم مصرف کننده. من امیدوار هستم تشکیل وزارت نیرو همانطور که مورد انتظار و امید ماست موجب آن بشود که شما با شیرین کردن آب دریا برای، ساحل نشینان جنوب ایران که همه ما شاهد مشکلات آنها از نظر

آب آشامیدنی و زراعتی هستیم، رفاه آسایشی که مورد انتظار آنها است و در خوراوا امربارک شاهانه است فراهم کنید. امید و آرزوی من اینست که شما بادستری به نیروهای جدید، استفاده از انرژی آفتاب و انرژی هسته ای، موجبات صرفه جوئی در مصرف نفت را که امروز برای ما یک کالای ذقیتمی است و بحق باید از سوزاندن بیشتر آن تا آنجا که امکان دارد خودداری شود، توفیق پیدا کنید مسأله شبکه برق سرتاسری جناب آقای دکتر وحیدی! بنظر من در این دوره و زمان تمام دستگاههای دولت یک رسالتی دارند برای هماهنگ کردن سطح زندگی مردم مناطق مختلف مملکت چون خود آقای دکتریزدان پناه هم باینده هم عقیده هستند که اگر در بدنی یک دست لاغر و پوئی چاق و سری بزرگ باشد این موجودی ناقص الخلقه است. همانطور اگر در اجتماعی بخشی باشد عقب افتاده، بخشی باشد که از نیروی برق استفاده نکرده و بخشی باشد که از راه عبور و مرور محروم باشد این نمی تواند اجتماع ما را، اجتماع سالم هماهنگ برای پیشرفت مورد انتظار که همه ما انتظار داریم آماده کند. یکی از وظایف بسیار مهم و سنگینی که متأسفانه در عمل کمتر به آن توجه شده است مسأله توسعه شبکه فشار قوی برق مناطقی است که در طول تاریخ گذشته محرومیت بیشتر داشته اند. یکی از آن مناطق، قسمت عشایر نشین بویراحمد و کهگیلویه و ممسنی است که شبکه فشارقوی برق شما بمرز این مناطق رسیده ولی نمی دانم چرا در آنجا توقف کرده آید مردمی که بیش از دیگران استحقاق کم کارند و مردمی که بیش از دیگران ضرورت دارد بشرايط عقب افتاده زندگی آنها توجه شود تا انشاء الله همه خواهران و برادران ما در همه سطوح مملکت آنطور که مورد انتظار ماست، از برنامه های مترقی پیشرفته مملکت استفاده نمایند (احسن).

رئیس - نظر دیگری در کلیات لایحه نیست؟ (اظهاری نشد) ورود در شور مواد. رأی میگیریم خانمها و آقایانی که موافقت خواهش می کنند قیام بفرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده اول قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

۱۶۵۱۵ - بمنظور حداکثر استفاده از منابع انرژی و آب کشور و همچنین تهیه و تأمین انرژی و آب برای انواع مصارف اعم از صنعتی - کشاورزی و روستائی و شهری و حمل و نقل و وزارت نیرو برای انجام وظایف اساسی زیر تشکیل می شود.

الف - بررسی و مطالعه و تحقیق درباره انواع انرژی و تنظیم برنامه های کوتاه مدت و دراز مدت برای استفاده از منابع مختلف و بر آورد میزان قابل تولید سالانه انواع انرژی و همچنین بر آورد میزان احتیاجات انرژی کشور در بخشهای مختلف و هم آهنگ نمودن مصارف انواع انرژی.

ب - مطالعه و تحقیق برای شناسائی و در اختیار گرفتن انرژیهای دست نیافته.

ج - تعیین سیاست انرژی کشور.

د - هم آهنگ نمودن برنامه های مؤسساتی که در حال حاضر در امر تولید و بهره برداری و انتقال و توزیع انرژی وجود دارند و با آنچه که در آینده ایجاد خواهد شد.

ه - نظارت بر نحوه استفاده از انواع انرژی و همچنین تعیین و تصویب نحوه مصرف و نرخ انواع انرژی در داخل کشور.

و - نظارت بر نحوه استفاده از مواد انرژی را بصورت مواد اولیه در صنایع.

ز - تعیین مقررات و صدور دستورالعمل های لازم برای حسن انجام امور مربوط بتولید و انتقال و توزیع و مصرف انرژی در کشور.

ح - ارتباط و مبادله اطلاعات و همکاریهای علمی و فنی و صنعتی و بازرگانی با کشورهای و مؤسسات خارجی در زمینه انواع انرژی.

ط - تهیه و اجرای طرحهای لازم در زمینه احداث نیروگاههای تولید برق و ایجاد شبکه های انتقال و توزیع برق و تأسیسات شیرین کردن آب شور و اداره و بهره برداری از آنها بوسیله سازمانها و شرکتهای وابسته و تابع وزارت نیرو.

ی - انجام مطالعات بمنظور شناخت مشخصات

منابع آب کشور اعم از سطحی و زیرزمینی برای تهیه برنامه های چگونگی بهره برداری از آنها و تهیه طرحهای جامع با توجه سیاستها و برنامه های استفاده از سرزمین.

ک - انجام مطالعات تفصیلی برای توسعه بهره برداری از منابع آب زیرزمینی و مهار کردن آبهای سطحی بمنظور احداث تأسیسات مورد نیاز و تهیه طرحهای اجرایی.

ل - احداث تأسیسات مربوط بآب و بهره برداری از آنها.

م - کنترل بهره برداری از منابع آب و اجرای قانون آب و نحوه ملی شدن آن.

ن - انجام تحقیقات لازم درباره مسائل آب و بکار بردن روشهای جدید علمی و فنی برای بهره وری بیشتر و بهتر منابع آب.

س - تهیه و تنظیم و اجرای برنامه های آموزشی بمنظور تربیت نیروی انسانی مورد نیاز.

ع - تهیه و تدارک و ساخت وسائل و لوازم و ماشین آلات مربوط بامرتولید و انتقال و توزیع آب و برق.

و رئیس - در ماده اول نظری نیست؟ (اظهاری نشد) پیشنهاد رسیده قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

مقام معظم ریاست مجلس شورای ملی

محترماً پیشنهاد میشود:

در بند (م) ماده يك لایحه قانون تأسیس وزارت نیرو بعد از جمله ملی شدن آن این جمله اضافه شود. (اولویت آن در مناطق زلزله زده و کم آب اضافه شود).

باتقدیم احترام - مهندس حسین ایمان زهرائی
رئیس - ماده دوم قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۲ - وزارت نیرو مجاز است برای انجام وظایف مقرر در این قانون مبادرت با ایجاد و اداره سازمانهای تحقیقاتی و آموزشی بنماید و همچنین مؤسساتی را که طبق اصول بازرگانی و یا غیر بازرگانی اداره خواهند شد بعنوان شرکت یا سازمان مستقل بوجود آورد. اساسنامه

مؤسسات مذکور از طرف وزارت نیرو تهیه و پس از تأیید سازمان امور اداری و استخدامی کشور بتصویب کمیسیونهای مربوط مجلسین خواهد رسید و نسبت بتغییرات بعدی اساسنامه های مؤسسات مذکور نیز بترتیب فوق عمل خواهد شد.

رئیس - در ماده دوم نظری نیست؟ (اظهاری نشد) پیشنهاد رسیده قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ریاست معظم مجلس شورای ملی

در مورد ماده دوم لایحه قانون تأسیس وزارت نیرو پیشنهاد می نماید تبصره زیر بماده مزبور اضافه شود.

تبصره ماده ۲ - وزارت نیرو موظف است مؤسسات بازرگانی که برای تأمین آب و برق در کشور ایجاد نموده است منحل و آنها را تبدیل به سازمان مستقل وابسته بوزارت نیرو بنماید تا این سازمانها قادر باشند برق و آب را بکلیه نقاط و شهرها و روستاها برسانند زیرا مؤسسات بازرگانی بنابوضع خاص خود قادر بانجام این امر مهم در ممکن نیستند. دکتر رفیعی

رئیس - ماده ۳ قرائت می شود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۳ - از تاریخ تصویب این قانون وزارت نیرو جانشین وزارت آب و برق میشود و کلیه کارکنان و وسائل و دارائی و اعتبارات و تمهیدات آن بوزارت نیرو منتقل میگردد. کلیه مؤسسات و شرکتهای تابع وزارت آب و برق از شرکتهای تابع وزارت نیرو محسوب میشود و وظایف و اختیارات و زیر و وزارت آب و برق در شرکتهای مزبور بوزیر و وزارت نیرو منتقل میگردد

رئیس - در ماده ۳ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) ماده ۴ قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۴ - وزارت نیرو حسب مورد و نوع احتیاج برای انجام وظایف مقرر در این قانون سازمان و تشکیلات لازم را بر اساس تبصره ۲ ماده ۸ قانون استخدام کشوری تهیه و پس از تأیید سازمان امور اداری و استخدامی کشور بموقع اجرا خواهد گذاشت و تا زمانیکه سازمان و تشکیلات

مزبور بتأیید نرسیده است سازمان و تشکیلات مصوب فعلی وزارت آب و برق معتبر است.
رئیس - در ماده ۴ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) ماده ۵ قرائت می شود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۵ - آن قسمت از تشکیلات وزارت آب و برق و سازمان آب و برق خوزستان که در امور مربوط به کشت و صنعت فعالیت دارند تدریجاً با کلیه وظائف و اختیارات و دارائی و بدیهی و بودجه و درآمد و اعتبارات و تمهیدات و کارکنان بوزارت کشاورزی و منابع طبیعی منتقل خواهد شد. کلیه اختیارات وزیر و وزارت آب و برق در کلیه قراردادهای منعقده مربوط به شرکت های کشت و صنعت واقع در اراضی زیر سد محمد رضاشاه پهلوی به وزیر و وزارت کشاورزی و منابع طبیعی و اگذار میگرد و همچنین سهام وزارت آب و برق در شرکت سهامی کشت و صنعت شاوور و اختیارات و زیر و وزارت آب و برق در شرکت مزبور بوزارت کشاورزی و منابع طبیعی و وزیر کشاورزی و منابع طبیعی و اگذار میشود.

رئیس - در ماده ۵ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) پیشنهاد رسیده قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

محترماً پیشنهاد مینماید:

در آخر ماده ۵ اضافه شود (بطور کلی طرز استفاده و بهای آبهای تأمین شده برای کشاورزی در اختیار و بانظر وزارت کشاورزی و منابع طبیعی میباشد که بر اساس مطالعات و مقررات مصوب آن وزارت در اختیار کشاورزان گذارده میشود).

فرهادپور

رئیس - ماده ۶ قرائت می شود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۶ - وزارت نیرو مجاز است پس از تأیید سازمان امور اداری و استخدامی کشور با تصویب کمیسیونهای مربوط مجلسین اصلاحات لازم را در اساسنامه مؤسسات و شرکتهای تابع خود بعمل آورده و یا نسبت بادغام و انحلال آنها با رعایت اساسنامه های مربوط اقدام نماید.

رئیس. در ماده ۶ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) ماده ۷ قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۷- وظائف و اختیاراتی که برای وزیر و وزارت آب و برق بموجب قوانین و آئین نامه ها و مقررات مصوب تعیین شده است بوزیر و وزارت نیرو منتقل میگردد.

رئیس. در ماده ۷ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) ماده ۸ قرائت می شود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۸- در مورد نفت و گاز و فرآورده های آنها شرکت ملی نفت ایران و شرکتهای فرعی و وابسته آن در حدود مفاد قانون نفت و سایر قوانین مربوط بخود عمل خواهند کرد.

شرکت ملی نفت ایران برنامه های تولید - پالایش و توزیع نفت و گاز را با اطلاع وزارت نیرو خواهد رسانید.

وزارت نیرو وعهده دار هم آهنگ کردن آن برنامه ها با برنامه های سایر منابع انرژی خواهد بود.

رئیس. در ماده ۸ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) ماده ۹ قرائت می شود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۹- سازمان انرژی اتمی ایران بوزارت نیرو وابسته میشود و کلیه وظائف و اختیارات وزیر و وزارت آب و برق در مورد سازمان مذکور بوزیر و وزارت نیرو منتقل میگردد.

رئیس. در ماده ۹ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) ماده ۱۰ قرائت می شود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۱۰- وزارت نیرو مجاز است بمنظور انجام وظائف مقرر در این قانون متخصصین و کارشناسان ایرانی مورد نیاز را بر اساس آئین نامه استخدامی خاصی که بتصویب شورای حقوق و دستمزد خواهد رسید استخدام نماید.

رئیس. در ماده ۱۰ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) ماده ۱۱ قرائت می شود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۱۱- آئین نامه های لازم برای اجرای این قانون توسط وزارت نیرو تهیه و پس از تصویب هیئت وزیران بموقع اجرا گذارده خواهد شد.

رئیس. در ماده ۱۱ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) لایحه و پیشنهادها برای شور دوم به کمیسیونهای مربوط ارجاع میگردد.

۶- طرح گزارش شورای اول کمیسیون امور استخدام و سازمانهای اداری راجع به تشکیل صندوق پس انداز مستخدمان رسمی کشوری

رئیس. گزارش شورای اول تشکیل صندوق پس انداز مستخدمان رسمی کشوری مطرح است قرائت می شود.

(بشرح زیر خوانده شد)

گزارش شورای اول از کمیسیون امور استخدام و سازمانهای اداری بمجلس شورای ملی

کمیسیون امور استخدام و سازمانهای اداری در جلسه ۱۳۵۳/۹/۱۲ با حضور نمایندگان دولت لایحه شماره ۳۶۷۲۶ مورخ ۱۳۵۳/۹/۲ دولت مربوط به تشکیل صندوق پس انداز مستخدمان رسمی کشوری را که در جلسه یکشنبه ۱۳۵۳/۹/۳ تقدیم و بشماره ۱۳۹۰ چاپ گردیده است مورد رسیدگی قرارداد و با اصلاحاتی بشرح زیر تصویب کرد.

اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

لایحه قانون تشکیل صندوق پس انداز مستخدمان رسمی کشوری

ماده ۱- بمنظور تأمین رفاه مستخدمان رسمی کشوری صندوق پس انداز مستخدمان رسمی کشوری طبق مقررات این قانون تأسیس میگردد.

تبصره ۱- منظور از مستخدم رسمی در این قانون مستخدمان رسمی مشمول قانون استخدام کشوری و دارندگان رتبه های قضائی و اعضای رسمی هیئت علمی دانشگاههای دولتی و مؤسسات آموزش عالی دولتی و مؤسسات پژوهشی دولتی است.

تبصره ۲- مؤسسات دولتی غیر مشمول قانون استخدام کشوری در صورتیکه مقررات خاصی برای

ماده ۵- دوسوم بهره متعلق به وجوه پس انداز سهم دولت بحساب پس انداز سهم دولت اضافه میشود و یک سوم بقیه آن در حساب مخصوص واریز میشود تا طبق آئین نامه ای که به پیشنهاد سازمان امور اداری و استخدامی

کشور و وزارت رفاه اجتماعی به تصویب هیئت وزیران میرسد به مصرف تأمین رفاه بازنشستگان و وظیفه بگیران و وراث قانونی مستخدمان فوت شده برسد.

ماده ۶- بمنظور رفاه بازنشستگان و وظیفه بگیران دولت مکلف است در اولین سال تشکیل صندوق مبلغ شصت میلیون ریال و در سال دوم مبلغ چهل میلیون ریال بعنوان کمک بحساب مخصوص تأمین رفاه بازنشستگان و وظیفه بگیران واریز نماید.

ماده ۷- وجوه پس انداز و بهره ای که بحساب پس انداز مستخدم و سهم دولت طبق ماده ۴ تعلق میگردد تازمانی که مستخدم در خدمت دولت است بوی پرداخت نمیشود و در صورتیکه خدمت مستخدم خاتمه یابد به ترتیب زیر عمل میشود:

الف- در صورت بازنشستگی و یا از کار افتادگی یا باز خرید خدمت مستخدم کلیه وجوه پس انداز سهم مستخدم و سهم دولت و بهره های مربوط با پرداخت میشود.

ب- در صورت فوت مستخدم کلیه وجوه پس انداز اعم از سهم مستخدم و سهم دولت و بهره های مربوط به تساوی بین وراث قانونی مذکور در ماده ۸۶ قانون استخدام کشوری تقسیم میگردد و در صورتیکه وراث قانونی با شرایط مقرر در ماده ۸۶ قانون مذکور وجود نداشته باشد فقط سهم مستخدم و بهره آن طبق قانون مدنی به ورثه او تعلق خواهد گرفت.

ج- در صورتیکه مستخدم به موجب حکم دادگاههای صلاحیتدار به مجازاتهای اخراج از خدمت وزارتخانه یا مؤسسه دولتی یا انفصال دائم از خدمت دولت محکوم شود فقط مستحق دریافت سهم پس انداز خود و بهره متعلق به آن خواهد بود.

د- در سایر موارد علاوه بر پرداخت سهم پرداختی مستخدم و بهره آن سهم پرداختی دولت و بهره آن با توجه به سنوات خدمت مستخدم بشرح زیر محاسبه و با پرداخت میشود:

پس انداز کارکنان خود نداشته باشند مکلفند ظرف شش ماه از تاریخ تصویب این قانون بر اساس مقررات آن به تشکیل صندوق پس انداز اقدام نمایند.

تبصره ۳- مستخدمان رسمی که بموجب قانون واگذاری بیمارستانهای وزارت بهداشت به جمعیت شیر و خورشید سرخ ایران منتقل شده اند و همچنین کلیه مستخدمین رسمی کشوری که مؤسسه محل خدمت آنان مقررات خاصی برای پس انداز این قبیل کارکنان ندارند مشمول مقررات این قانون میباشند.

ماده ۲- وزارتخانه ها و مؤسسات دولتی مکلفند همه ماهه از حقوق هر یک از مستخدمان رسمی خود تا پانزده هزار ریال دودرصد و نسبت به مازاد آن تا سی هزار ریال سه درصد و نسبت به مازاد آن تا پنجاه هزار ریال چهار درصد بابت سهم مستخدم کسر و مابه التفاوت آن را تا شش درصد بابت سهم دولت از اعتبار خود بر آن اضافه کنند و بحساب صندوق واریز نمایند.

تبصره ۱- حداکثر میزان حقوق مشمول پس انداز در این ماده به پیشنهاد سازمان امور اداری و استخدامی کشور و تصویب هیئت وزیران قابل افزایش میباشد.

تبصره ۲- وزارتخانه ها و مؤسساتی که مستخدمان رسمی مأمور خدمت در اختیار دارند و حقوق آنان را از اعتبار بودجه خود پرداخت میکنند مکلفند همه ماهه وجوه مربوط به سهم دولت و سهم مستخدم را بترتیب مذکور در این ماده بحساب صندوق واریز کنند.

ماده ۳- پس انداز مذکور در ماده ۲ بصورت سپرده در بانک رهنی ایران بنام هر مستخدم نگهداری و بانک مزبور مکلف است در دفاتر خود بنام هر یک از مستخدمان مشمول این قانون دو حساب تحت عناوین حساب پس انداز سهم مستخدم و حساب پس انداز سهم دولت بطور جداگانه نگهداری کند و در پایان هر سال صورت وضعیت حساب او را پس از احتساب وجوهی که بابت بهره بوجوه پس انداز اضافه میشود با اطلاع وی برساند.

تبصره ۱- نرخ بهره متعلق به وجوه پس انداز اعم از سهم مستخدم و سهم دولت با رعایت مقررات بانکی از طرف هیئت وزیران تعیین خواهد شد.

ماده ۴- بهره ای که به وجوه پس انداز سهم مستخدم تعلق میگردد کلاً بحساب سهم مستخدم اضافه میشود.

در پایان سال پنجم پنج درصد.

در پایان سال دهم پانزده درصد.

در پایان سال پانزدهم سی درصد.

در پایان سال بیستم پنجاه درصد.

در پایان سال بیست و پنجم هفتاد و پنج درصد.

در پایان سال سی ام بیصد درصد.

تبصره ۵ - آن قسمت از وجوه پس انداز و بهره آن

که بر اساس مقررات فوق به مستخدم یا بازماندگان او قابل پرداخت نباشد بحساب مخصوص تأمین رفاه بازنشستگان و وظیفه بگیران واريز و صرف تأمین رفاه بازنشستگان و وظیفه بگیران میشود.

ماده ۸ - به موجودی حساب پس انداز و بهره متعلق بآن در موقع پرداخت هیچگونه مالیات و عوارض تعلق نمیگیرد و در صورت فوت صاحب حساب در جمع ارزش ماترک متوفی محاسبه نخواهد شد.

ماده ۹ - توقیف وجوه پس انداز مذکور در این قانون جز در قبال مطالبات دولت مجاز نمیشود.

ماده ۱۰ - بانک رهنی ایران موظف است برابر شرایط مقرر در آئین نامه ای که به پیشنهاد سازمان امور اداری و استخدامی کشور و وزارت مسکن و شهرسازی و وزارت رفاه اجتماعی به تصویب هیئت وزیران میرسد در صورت تقاضای صاحبان حساب به آنان وام بدهد.

ماده ۱۱ - پرداخت کنندگان حقوق اعم از حقوق اشتغال یا بازنشستگی و وظیفه مکلف هستند در موقع پرداخت حقوق اقساط مربوط به بازپرداخت وام را که طبق ماده ۱۰ به مستخدمین پرداخت شده است از حقوق آنان کسر و بحساب مربوط واريز کنند.

رئیس کمیسیون امور استخدام و سازمانهای اداری -

عبدالمجید موسوی

گزارش شور اول از کمیسیون امور اقتصادی و دارائی بمجلس شورای ملی

کمیسیون امور اقتصادی و دارائی در جلسه ۱۳۵۳/۹/۱۶ با حضور نمایندگان دولت لایحه مربوط به تشکیل صندوق پس انداز مستخدمان رسمی کشور را که بشماره ۱۳۹۰ چاپ شده است مطرح و اصلاحات کمیسیون امور استخدام و سازمانهای اداری را در این مورد عیناً تأیید و تصویب کرد.

اینک گزارش شور اول آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

مخبر کمیسیون امور اقتصادی و دارائی - امان الله رنگی
گزارش شور اول از کمیسیون مسکن و شهرسازی بمجلس شورای ملی

کمیسیون مسکن و شهرسازی در جلسه ۱۳۵۳/۹/۱۹ با حضور نمایندگان دولت لایحه مربوط به تشکیل صندوق پس انداز مستخدمان رسمی کشور را که بشماره ۱۳۹۰ چاپ شده است مطرح و اصلاحات کمیسیون امور استخدام و سازمانهای اداری را در این مورد عیناً تأیید و تصویب کرد.

اینک گزارش شور اول آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

مخبر کمیسیون مسکن و شهرسازی - مهندس احمد احتشام شهیدی

گزارش شور اول از کمیسیون رفاه اجتماعی بمجلس شورای ملی

کمیسیون رفاه اجتماعی در جلسه روز چهارشنبه ۱۳۵۳/۹/۲۰ با حضور خانم دکتر کوب معارفی معاون وزارت رفاه اجتماعی و آقای دکتر بهرون معاون وزارت مسکن و شهرسازی لایحه تشکیل صندوق پس انداز مستخدمان رسمی کشور را مورد رسیدگی قرار داد و مصوبه کمیسیون امور استخدام و سازمانهای اداری را در این مورد تأیید و تصویب کرد.

اینک گزارش آن را به مجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

مخبر کمیسیون رفاه اجتماعی - دکتر محمدحسن رهنوردی

رئیس - کلیات لایحه مطرح است نظری نیست؟ (اظهاری نشد) ورود در شور مواد رأی میگیریم خانم ها و آقایانی که موافقتند خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده اول قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

ماده ۱ - بمنظور تأمین رفاه مستخدمان رسمی کشور صندوق پس انداز مستخدمان رسمی کشور طبق مقررات این قانون تأسیس می گردد.

تبصره ۱۵ - منظور از مستخدم رسمی در این قانون مستخدمان رسمی مشمول قانون استخدام کشوری و دارندگان رتبه های قضائی و اعضای رسمی هیئت علمی دانشگاههای دولتی و مؤسسات آموزش عالی دولتی و مؤسسات پژوهشی دولتی است.

تبصره ۲۵ - مؤسسات دولتی غیر مشمول قانون استخدام کشوری در صورتیکه مقررات خاصی برای پس انداز کارکنان خود نداشته باشند مکلفند ظرف شش ماه از تاریخ تصویب این قانون بر اساس مقررات آن به تشکیل صندوق پس انداز اقدام نمایند.

تبصره ۳۵ - مستخدمان رسمی که بموجب قانون واگذاری بیمارستان های وزارت بهداشتی به جمعیت شیر و خورشید سرخ ایران منتقل شده اند و همچنین کلیه مستخدمین رسمی کشوری که مؤسسه محل خدمت آنان مقررات خاصی برای پس انداز این قبیل کارکنان ندارند مشمول مقررات این قانون میباشد.

رئیس - در ماده اول نظری نیست؟ (اظهاری نشد) پیشنهاد رسیده قرائت می شود.

(شرح زیر خوانده شد)

مقام معظم ریاست مجلس شورای ملی

احتراماً پیشنهاد مینماید تبصره ۲ ماده یک لایحه قانون تشکیل صندوق پس انداز مستخدمان رسمی کشور سهم دولت از شش درصد به ده درصد افزایش یابد.

با احترام - علی اصغر مظهری

مقام معظم ریاست مجلس شورای ملی

محترماً پیشنهاد میشود:

در لایحه قانون تشکیل صندوق پس انداز مستخدمان رسمی کشوری در ماده ۲ بعد از جمله مؤسسات دولتی جمله وابسته بدولت و بانک مرکزی اضافه شود.

با تقدیم احترام - مهندس حسین ایمان زهرائی
رئیس - ماده ۳ قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

ماده ۳ - پس انداز مذکور در ماده ۲ بصورت سپرده در بانک رهنی ایران بنام هر مستخدم نگهداری و بانک مزبور مکلف است در دفتر خود بنام هر یک از مستخدمان مشمول این قانون دو حساب تحت عناوین حساب پس انداز سهم مستخدم و حساب پس انداز سهم دولت بطور جداگانه نگهداری کند و در پایان هر سال

ماده ۲۵ - وزارتخانه ها و مؤسسات دولتی مکلفند

صورت وضعیت حساب او را پس از احتساب وجوهی که بابت بهره بوجه پس انداز اضافه میشود باطلاع وی برساند.

تبصره - نرخ بهره متعلق به وجوه پس انداز اعم از سهم مستخدم و سهم دولت با رعایت مقررات بانکی از طرف هیئت وزیران تعیین خواهد شد.

رئیس - در ماده ۳ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) پیشنهادهای رسیده قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ریاست معظم مجلس شورای ملی

احتراماً پیشنهاد مینماید در آخر تبصره ماده ۳ لایحه قانون تشکیل صندوق پس انداز مستخدمان رسمی کشوری جمله (که بهر حال از حداقل بهره بانکی معموله کمتر نخواهد بود) اضافه شود.

باتقدیم شبایسته ترین احترام - امیرعباس جهانی

مقام معظم ریاست مجلس شورای ملی

محترماً بعرض میرساند در لایحه قانون تشکیل صندوق پس انداز مستخدمان رسمی کشوری ماده ۳ بدین طریق اصلاح شود.

ماده ۳ - پس انداز مذکور سهم مستخدم و دولت

در ماده ۲ بصورت سپرده بترتیب در بانک ملی و بانک مرکزی ایران بنام هر مستخدم نگهداری و در پایان هر سال صورت وضعیت حساب او را پس از احتساب وجوهی که بابت بهره بوجه پس انداز اضافه میشود باطلاع وی برساند.

تبصره ماده ۳ بدین طریق اصلاح شود:

بعد از کلمه از طرف جمله هیئت وزیران حذف (بانک مرکزی) اضافه شود.

باتقدیم احترام مهندس حسین ایمان زهرائی

رئیس - ماده ۴ قرائت میشود

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۴ - بهره ای که به وجوه پس انداز سهم مستخدم تعلق میگیرد کلاً بحساب سهم مستخدم اضافه میشود.

رئیس - در ماده ۴ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) پیشنهاد رسیده قرائت میشود.

عنوان کمک بحساب مخصوص تأمین رفاه بازنشستگان و وظیفه بگیران واریز نماید.

رئیس - در ماده ۶ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) پیشنهاد رسیده قرائت می شود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ریاست معظم مجلس شورای ملی

احتراماً پیشنهاد میشود در سطر دوم ماده ۶ لایحه قانون تشکیل صندوق پس انداز مستخدمان رسمی کشور بعد از کلمه صندوق جمله (که حد اکثر ششماه پس از تصویب این قانون خواهد بود) اضافه شود و در سطر آخر همان ماده پس از بگیران کلمه (نزد بانک ملی ایران) اضافه شود.

باتقدیم احترام - امیرعباس جهانی

رئیس - ماده ۷ قرائت می شود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۷ - وجوه پس انداز و بهره ای که بحساب پس انداز مستخدم و سهم دولت طبق ماده ۴ تعلق می گیرد تازمانی که مستخدم در خدمت دولت است بوی پرداخت نمی شود و در صورتی که خدمت مستخدم خاتمه یابد به ترتیب زیر عمل می شود:

الف - در صورت بازنشستگی و یا از کار افتادگی یا باز خرید خدمت مستخدم کلیه وجوه پس انداز سهم مستخدم و سهم دولت و بهره های مربوط بسا پرداخت می شود.

ب - در صورت فوت مستخدم کلیه وجوه پس انداز اعم از سهم مستخدم و سهم دولت و بهره های مربوط به تساوی بین وراث قانونی مذکور در ماده ۸۶ قانون استخدام کشوری تقسیم می گردد و در صورتی که وراث قانونی با شرایط مقرر در ماده ۸۶ قانون مذکور وجود نداشته باشد فقط سهم مستخدم و بهره آن طبق قانون مدنی به ورثه او تعلق خواهد گرفت.

ج - در صورتی که مستخدم به موجب حکم دادگاههای صلاحیتدار به مجازاتهای اخراج از خدمت وزارتخانه یا مؤسسه دولتی یا انفصال دائم از خدمت دولت محکوم شود، موجودی پس انداز بطور کامل بسا پرداخت میگردد.

دولت محکوم شود فقط مستحق دریافت سهم پس انداز خود و بهره متعلق به آن خواهد بود.

د - در سایر موارد علاوه بر پرداخت سهم پرداختی مستخدم و بهره آن سهم پرداختی دولت و بهره آن با توجه به سنوات خدمت مستخدم بشرح زیر محاسبه و با پرداخت می شود:

در پایان سال پنجم پنج درصد.

در پایان سال دهم پانزده درصد.

در پایان پانزدهم سی درصد.

در پایان سال بیستم پنجاه درصد.

در پایان سال سیست و پنجم هفتاد و پنج درصد.

در پایان سال سی ام بعد صد درصد.

تبصره - آن قسمت از وجوه پس انداز و بهره آنکه بر اساس مقررات فوق به مستخدم یا بازماندگان او قابل پرداخت نباشد بحساب مخصوص تأمین رفاه بازنشستگان و وظیفه بگیران واریز و صرف تأمین رفاه بازنشستگان و وظیفه بگیران می شود.

رئیس - در ماده ۷ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) پیشنهاد های رسیده قرائت می شود.

(بشرح زیر قرائت شد)

ریاست معظم مجلس شورای ملی

احتراماً پیشنهاد مینماید در بند الف ماده ۷ لایحه قانون تشکیل صندوق مستخدمان رسمی کشوری پس از کلمه مربوط (نقداً و دفعتماً واحده) اضافه شود.

باتقدیم احترام - امیرعباس جهانی

ریاست معظم مجلس شورای ملی

نظر باینکه مستخدم خاطی مشمول محکومیت لازم میگردد، بمنظور رفاه حال خانواده او پیشنهاد میگردد بند ج ماده ۷ بشرح زیر اصلاح گردد:

و در صورتیکه مستخدم بموجب حکم دادگاههای صلاحیتدار به مجازاتهای اخراج از خدمت وزارتخانه یا مؤسسه دولتی یا انفصال دائم از خدمت دولت محکوم شود، موجودی پس انداز بطور کامل بسا پرداخت میگردد.

دکتر حسن مرتضوی - قدردان

رئیس - ماده ۸ قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

۸۵۵۸- به موجودی حساب پس انداز و بهره متعلق بآن در موقع پرداخت هیچگونه مالیات و عوارض متعلق نمیگردد و در صورت فوت صاحب حساب در جمع ارزش ماترک متوفی محاسبه نخواهد شد.

رئیس - در ماده ۸ نظری نیست ؟ (اظهاری نشد) ماده ۹ قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

۹۵۵۹- توقیف وجوه پس انداز مذکور در این قانون جز در قبال مطالبات دولت مجاز نمی باشد.

رئیس - در ماده ۹ نظری نیست ؟ (اظهاری نشد) پیشنهاد رسیده قرائت میشود.

ریاست محترم مجلس شورای ملی احتراماً پیشنهاد مینماید ماده ۹ لایحه قانون تشکیل صندوق پس انداز مستخدمان رسمی کشور حذف شود.

با احترام - علی اصغر مظہری

رئیس - ماده ۱۰ قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

ماده ۱۰ - بانک رهنی ایران موظف است برابر شرایط مقرر در آئین نامه ای که به پیشنهاد سازمان امور اداری و استخدامی کشور و وزارت مسکن و شهرسازی و وزارت رفاه اجتماعی به تصویب هیئت وزیران میرسد در صورت تقاضای صاحبان حساب به آنان وام بدهد.

رئیس - در ماده ۱۰ نظری نیست ؟ (اظهاری نشد) ماده ۱۱ قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

ماده ۱۱ - پرداخت کنندگان حقوق اعم از حقوق اشتغال بیابان نشستگی و وظیفه مکلف هستند در موقع پرداخت حقوق اقساط مربوط به بازپرداخت وام را که طبق ماده ۱۰ به مستخدمین پرداخت شده است از حقوق آنان کسر و بحساب مربوط واریز کنند.

رئیس - در ماده ۱۱ نظری نیست ؟ (اظهاری نشد)

لایحه و پیشنهادها برای شور دوم بکمیسیونهای مربوط ارجاع میگردد.

۷- طرح گزارش شور اول کمیسیون امور خارجه راجع به الحاق ایران به کنوانسیون حمایت میراث فرهنگی و طبیعی جهان

رئیس - گزارش شور اول الحاق ایران بکنوانسیون حمایت میراث فرهنگی و طبیعی جهان مطرح است قرائت می شود.

(شرح زیر خوانده شد)

گزارش شور اول از کمیسیون امور خارجه بمجلس شورای ملی

کمیسیون امور خارجه در جلسه روز شنبه ۵۳/۹/۹ با حضور آقایان احمد اقبال معاون وزارت امور خارجه ، دکتر جهانگیر میرعلاء معاون وزارت علوم و آموزش عالی و علی اصغر طباطبائی معاون وزارت امور اقتصادی و دارائی لایحه شماره ۲۹۹۴ مورخ ۵۳/۲/۱۶ دولت تقدیمی بمجلس سناراجع بالحاق ایران بکنوانسیون حمایت میراث فرهنگی و طبیعی جهان را که در جلسه روز یکشنبه ۵۳/۹/۳ وصول آن اعلام و بشماره ۱۳۸۶ چاپ گردیده است مورد رسیدگی قرارداد و مصوبه بمجلس سناراجعاً تأیید و تصویب کرد.

اینک گزارش آنرا تقدیم مجلس شورای ملی میدارد.

قانون الحاق ایران به کنوانسیون حمایت میراث فرهنگی و طبیعی جهان

ماده واحده - کنوانسیون حمایت میراث فرهنگی و طبیعی جهان که در تاریخ ۱۶ نوامبر ۱۹۷۲ (۲۵ آبان ۱۳۵۱) بتصویب هفدهمین اجلاس کنفرانس عمومی یونسکو رسیده است مشتمل بر یک مقدمه و سی و هشت ماده تصویب و اجازه تسلیم اسناد الحاق آن داده میشود.

مخبر کمیسیون امور خارجه - مهروش صفی نیا (مستوفی)

گزارش شور اول از کمیسیون علوم و آموزش عالی بمجلس شورای ملی

کمیسیون علوم و آموزش عالی در جلسه روز یکشنبه ۵۳/۹/۱۰ با حضور نمایندگان دولت لایحه مربوط بالحاق ایران بکنوانسیون حمایت میراث فرهنگی و طبیعی جهان را مورد رسیدگی قرارداد و

فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. در ماده واحده نظری نیست ؟ (اظهاری نشد) لایحه برای شور دوم به کمیسیونهای مربوط ارجاع میشود.

۸- طرح و تصویب گزارش شور دوم کمیسیون کشور راجع به تشکیل صندوق مشترک شهرداریها و ادسال به مجلس سنا

رئیس - گزارش شور دوم تشکیل صندوق مشترک شهرداریها مطرح است قرائت می شود.

(شرح زیر خوانده شد)

گزارش شور دوم از کمیسیون کشور

بمجلس شورای ملی

کمیسیون کشور در جلسات عدیده با حضور آقایان دکتر عالمرد معاون وزارت کشور لایحه شماره ۷۴۷۳۲ مورخ ۱۳۵۲/۱۲/۲۰ دولت مربوط به تشکیل صندوق مشترک شهرداریها را که گزارش شور اول آن بشماره ۱۲۹۰ چاپ گردیده است باتوجه به پیشنهادهای رسیده مورد رسیدگی قرارداد و با اصلاحاتی بشرح زیر تصویب کرد.

اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

لایحه قانون تشکیل صندوق مشترک شهرداریها

فصل اول - کلیات

ماده ۱۵ - بمنظور ایجاد تسهیلات در پیشبرد و توسعه امور عمرانی شهرها و همچنین اعطای وام و کمک بلاعوض به شهرداریها و انجام سایر وظائف و تکالیفی که در این قانون پیش بینی می شود صندوقی بنام صندوق مشترک شهرداریها وابسته بوزارت کشور که اختصاراً صندوق نامیده خواهد شد تأسیس میگردد.

ماده ۲۵ - صندوق بصورت شرکت سهامی و برابر اصول بازرگانی و طبق مقررات این قانون اداره می شود و دارای شخصیت حقوقی و استقلال مالی است و در مواردیکه در این قانون پیش بینی نشده تابع مقررات مربوط شرکت های دولتی و قانون تجارت خواهد بود.

ماده ۳۵ - مرکز اصلی صندوق تهران است و میتواند در هر جا که لازم بداند با تصویب مجمع عمومی شعبه تأسیس کند و در صورت اقتضاء با تصویب شورای یکی از بانکهای دولتی نمایندگی بدهد.

مصوبه کمیسیون امور خارجه را عیناً تأیید و تصویب کرد.

اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

مخبر کمیسیون علوم و آموزش عالی - دکتر امیر حسن زهرانی

گزارش شور اول از کمیسیون فرهنگ و هنر

بمجلس شورای ملی

کمیسیون فرهنگ و هنر در جلسه روز سه شنبه ۱۳۵۳/۹/۱۲ با حضور نمایندگان دولت لایحه مربوط بالحاق ایران بکنوانسیون حمایت میراث فرهنگی و طبیعی جهان را مورد رسیدگی قرارداد و تصویب کرد. اینک گزارش آنرا در تأیید گزارش کمیسیون امور خارجه بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

مخبر کمیسیون فرهنگ و هنر - خلیل اسعد رزم آرا

گزارش شور اول از کمیسیون کشاورزی و منابع طبیعی

بمجلس شورای ملی

کمیسیون کشاورزی و منابع طبیعی در جلسه روز شنبه ۱۳۵۳/۹/۱۶ با حضور نمایندگان دولت لایحه مربوط بالحاق ایران بکنوانسیون حمایت میراث فرهنگی و طبیعی جهان را مورد رسیدگی قرارداد و مصوبه کمیسیون امور خارجه را عیناً تأیید و تصویب کرد.

اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

مخبر کمیسیون کشاورزی و منابع طبیعی - مهندس نظمی

گزارش شور اول از کمیسیون امور اقتصادی و دارائی

بمجلس شورای ملی

کمیسیون امور اقتصادی و دارائی در جلسه روز شنبه ۱۳۵۳/۹/۱۶ با حضور نمایندگان دولت لایحه مربوط بالحاق دولت ایران بکنوانسیون حمایت میراث فرهنگی و طبیعی جهان را مورد رسیدگی قرار داد و تصویب کرد.

اینک گزارش آنرا در تأیید گزارش کمیسیون امور خارجه بمجلس شورای ملی تقدیم می دارد.

مخبر کمیسیون امور اقتصادی و دارائی - امان الله ریگی

رئیس - کلیات لایحه مطرح است نظری نیست ؟ (اظهاری نشد) به ورود در شور ماده واحده رأی میگیریم خانم ها و آقایانی که موافقتن خواهند میکنم قیام

ماده ۴۶ - سرمایه اولیه صندوق يك ميليارد ريال است که بهسهم ده هزار ريالی تقسیم میشود.

ماده ۵۵ - کلیه سهام متعلق بشهرداریهها است و از منابع زیر تأمین میگردد.

الف - درآمد موضوع ماده ۱۶۶ اصلاحی قانون مالیاتهای مستقیم.

ب - پنج درصد موضوع آئین نامه مربوط بطرز تقسیم عواید حاصله از اجرای قانون لغو عوارض دروازه‌های.

ج - کمک دولت بصندوق که همه ساله در بودجه کل کشور منظور می شود.

تبصره ۱ - سرمایه صندوق همه ساله بمیزان هشتاد درصد در آمدیکه از منابع فوق الذکر وصول میگردد افزایش خواهد یافت و بیست درصد باقیمانده برای کمک بلاعوض بشهرداریهائی که درآمد سالانه آنها از پانزده میلیون ريال تجاوز ننماید و براساس ضوابطی که بتصویب شوری و تأیید مجمع عمومی خواهد رسید بر حسب تقدم و اولویت طرحهای عمرانی این قبیل شهرداریهها تخصیص داده میشود.

تبصره ۲ - سهم هر شهرداری از سرمایه صندوق و افزایش آن بدو آبر اساس جمعیت استانها و فرمانداری های کل و سپس بنسبت جمعیت شهرستانهای هر استان یا فرمانداری کل و بالاخره بنسب جمعیت شهر های آن شهرستان تعیین و تخصیص داده میشود.

تبصره ۳ - سهم شهرداریهای جدیدالتأسیس از درآمدی که در سال تأسیس آن شهرداری بر سرمایه صندوق اضافه می شود بر اساس ضوابط مندرج در این قانون تعیین خواهد شد.

ماده ۶۵ - اعتباراتی که برای اجرای طرحهای عمرانی مستقیماً در اختیار شهرداریها گذارده می شود از شمول این قانون مستثنی بوده و تابع مقررات مربوط خواهد بود.

فصل دوم - وظایف و اختیارات صندوق

ماده ۷۵ - وظائف و اختیارات صندوق بشرح زیر است:

الف - اعطای وام و کمک بلاعوض بشهرداریهها برای انجام طرحهای عمرانی و خرید ماشین آلات و

تجهیزات لازم طبق مقررات این قانون و آئین نامه های مربوط.

ب - مطالعه و بررسی طرحهای عمران شهری که توسط شهرداریها برای دریافت وام و یا کمک بلاعوض تهیه شده و بصندوق ارائه میشود و تعیین اولویت طرحهای هر شهر بانوجه با احتیاجات همان شهر.

ج - راهنمایی و ارشاد شهرداریها در زمینه مسائل مالی مربوط بطرح و همچنین نحوه تهیه طرحهایی که برای دریافت وام و یا اعتبار بلاعوض ارائه می گردد.

د - صندوق در انجام بررسی های موضوع بند الف بوب این ماده میتواند از خدمات دفتر فنی وزارت کشور و دفاتر مهندسی استانها و فرمانداریهای کل استفاده نماید و دفاتر مزبور در این موارد مکلف بهمکاری و معاضدت می باشند.

ه - تحصیل وجوه از طریق دریافت وام از بانکها و مؤسسات اعتباری داخلی و خارجی با رعایت قوانین و مقررات مربوط بمنظور توسعه و امکانات صندوق و اعطای وام به شهرداریها.

ماده ۸۵ - صندوق مکلف است همزمان با تهیه و تنظیم برنامه های عمرانی پنجساله کشور با مطالعه همه جانبه و با همکاری وزارت کشور و سازمان برنامه نسبت به تعیین ضوابط برای اعطای وام بشهرداریهها از منابع مذکور در این قانون پس از تصویب مجمع عمومی بموقع اجراء گذاشته میشود اقدام نماید.

فصل سوم - ارکان صندوق

ماده ۹۵ - ارکان صندوق بقرار زیر است:

۱ - مجمع عمومی

۲ - شوری

۳ - رئیس کل

۴ - حسابرس

مجمع عمومی

ماده ۱۰ - مجمع عمومی تشکیل میشود از:

۱ - وزیر کشور

۲ - وزیر امور اقتصادی و دارائی

۳ - وزیر مشاور و رئیس سازمان برنامه و بودجه ریاست مجمع عمومی بمعهده وزیر کشور خواهد بود.

شوری

ماده ۱۳ - اعضاء شوری صندوق عبارتند از:

۱ - یکی از معاونان وزارت کشور بانخاب وزیر کشور.

۲ - یکی از معاونان سازمان برنامه و بودجه بانخاب وزیر مشاور و رئیس سازمان برنامه و بودجه.

۳ - یکی از معاونان وزارت امور اقتصادی و دارائی بانخاب وزیر امور اقتصادی و دارائی.

۴ - رئیس هیئت مدیره اتحادیه شهرداریهای کشور.

۵ - یکی از مشاوران وزیر کشور بانخاب وزیر کشور.

۶ - دو نفر از افراد بصیر و مطلع در امر فنی و مالی شهرداریها بانخاب وزیر کشور که برای مدت سه سال انتخاب میشوند و انتخاب مجدد هریک از آنها بلامانع است.

تبصره ۱ - ریاست شوری با معاون وزارت کشور خواهد بود اعضاء شوری از بین خود يك نفر را بسمت نایب رئیس انتخاب مینمایند که در غیاب رئیس شوری وظایف او را انجام خواهد داد.

تبصره ۲ - دبیر شوری به پیشنهاد رئیس کل صندوق و تصویب شوری از بین کارکنان صندوق انتخاب میشود.

ماده ۱۴ - شرکت اعضاء در جلسات شوری افتخاری است.

ماده ۱۵ - وظایف شوری بقرار زیر است:

الف - رسیدگی و اظهار نظر نسبت ببودجه سالانه صندوق که از طرف رئیس کل برای طرح در مجمع عمومی پیشنهاد میشود.

ب - رسیدگی و اظهار نظر نسبت بسازمان صندوق که از طرف رئیس کل برای طرح در مجمع عمومی پیشنهاد میشود.

ج - رسیدگی و اظهار نظر نسبت بخط مشی صندوق با توجه بوظایف و هدفهای آن برای طرح در مجمع عمومی.

د - تعیین نرخ بهره و کارمزد و مدت وام های صندوق به پیشنهاد رئیس کل صندوق.

ه - رسیدگی و اظهار نظر نسبت بترانامه و حساب

ماده ۱۱ - جلسات مجمع عمومی بطور عادی سالی دوبار یکبار در تیر ماه و یکبار تا آخر اسفند ماه هر سال برای تصویب ترانامه و بودجه تشکیل میگردد جلسات فوق العاده بتشخیص رئیس مجمع عمومی یا بتقاضای رئیس کل یا حسابرس تشکیل خواهد شد.

صورتمجلس مذاکرات و تصمیمات مجمع عمومی صندوق در دفتر مخصوص ثبت و در مرکز صندوق نگهداری میشود.

تبصره ۱ - دعوتنامه مربوط بتشکیل مجمع عمومی با ذکر تاریخ و محل تشکیل آن دستور جلسه مجمع باید بامضاء وزیر کشور برسد و از طرف رئیس کل صندوق برای اعضاء مجمع ارسال شود.

تبصره ۲ - اعضاء شوری و رئیس کل صندوق و حسابرس بدون داشتن حق رأی میتوانند در جلسات مجمع عمومی شرکت نمایند.

ماده ۱۲ - وظایف مجمع عمومی بشرح زیر است:

الف - تصویب بودجه سالانه و خط مشی صندوق.

ب - رسیدگی و تصویب ترانامه و حساب سود و زیان صندوق و اظهار نظر نسبت بگزارش سالانه عملیات صندوق پس از استماع گزارش و نظرات حسابرس صندوق.

ج - رسیدگی و اتخاذ تصمیم درباره سود صندوق.

د - انتخاب حسابرس بپیشنهاد وزیر امور اقتصادی و دارائی.

ه - انتخاب رئیس کل صندوق بپیشنهاد وزیر کشور.

و - تعیین حقوق و مزایای رئیس کل صندوق و حسابرس با موافقت شورای حقوق و دستمزد.

ز - اخذ تصمیم درباره اخذ وام از طرف صندوق با رعایت مقررات مربوط.

ح - تصویب سازمان صندوق و آئین نامه های مالی و معاملاتی.

ط - رسیدگی و اتخاذ تصمیم نسبت به مسائلی که از طرف رئیس کل صندوق و یا شوری پیشنهاد میگردد با رعایت مقررات این قانون.

سود و زیان و حساب تقسیم سود و گزارش سالانه برای پیشنهاد بمجمع عمومی.

و - تعیین میزان سود قابل تقسیم به نسبت سهام بین شهرداریها و پیشنهاد آن بمجمع عمومی.

ز - اتخاذ تصمیم نسبت به نحوه اخذ تضمین و سازپرداخت وامهای پرداختی شهرداریها.

ح - اتخاذ تصمیم درباره هر موضوعی که مربوط بصندوق باشد و رئیس کل طرح آنرا در شوری لازم بداند.

ط - انجام وظایف دیگری که از طرف مجمع عمومی بعهده شوری محول خواهد شد.

ماده ۱۶ - شورا حداقل ماهی یکبار در محل صندوق تشکیل جلسه خواهد داد. برای مذاکره و اتخاذ تصمیم حضور حداقل پنج نفر از اعضاء شوری لازم خواهد بود و تصمیمات و نظرات شوری با حداقل چهار رأی معتبر می باشد. صورت مجلس مذاکرات و تصمیمات شوری در دفتر مخصوص ثبت و در مرکز صندوق نگهداری میشود.

تبصره - رئیس صندوق موظف است يك نسخه از مصوبات شوری را برای اعضاء مجمع عمومی ارسال دارد.

رئیس کل صندوق

ماده ۱۷ - رئیس کل صندوق از بین کسانی که حداقل دارای درجه لیسانس و ۱۰ سال سابقه خدمت باشند با پیشنهاد وزیر کشور و تصویب مجمع عمومی برای مدت سه سال منصوب میشود و انتصاب مجدد وی بلامانع است.

ماده ۱۸ - رئیس کل صندوق بالاترین مقام اجرائی و اداری صندوق و مسئول حسن اجرای امور صندوق طبق مقررات این قانون و آئین نامه های مربوط میباشد و دارای حق امضاء و اختیارات زیر است:

الف - تهیه و پیشنهاد سازمان صندوق.

ب - اجرای مصوبات مجمع عمومی و شوری.

ج - اداره امور استخدامی و مالی و اداری صندوق طبق مقررات این قانون و آئین نامه های مربوط و بودجه و سازمان صندوق.

د - طرح دعوی و جوابگویی بدعاوی اعم از

کیفری یا حقوقی در مراجع قضائی و سایر مراجع با حق تعیین وکیل.

ه - سازش و ارجاع بدآوری و استرداد دعوی با موافقت قبلی شوری.

و - تهیه و تسلیم گزارش سالانه و ترازنامه و حساب سود و زیان صندوق بمراجع مربوط و پیشنهاد خط مشی صندوق و سایر پیشنهادهائی که طرح آن بنظر رئیس کل صندوق در مجمع عمومی و شوری لازم تشخیص داده شود.

ماده ۱۹ - رئیس کل صندوق دارای يك قائم مقام خواهد بود که به پیشنهاد رئیس کل و تصویب شوری منصوب میشود. وظایف و اختیارات او را رئیس کل صندوق تعیین خواهد کرد و در غاب رئیس کل دارای اختیارات وی میباشد.

ماده ۲۰ - رئیس کل صندوق میتواند با مسئولیت خود قسمتی از اختیارات خود را بقتام مقام و یا بقریب از کارمندان صندوق تفویض نماید.

حسابرس

ماده ۲۱ - حسابرس صندوق با پیشنهاد وزیر امور اقتصادی و دارائی و تصویب مجمع عمومی برای مدت یکسال انتخاب میشود و انتخاب مجدد او بلامانع است.

ماده ۲۲ - حسابرس علاوه بر وظایفی که در قانون تجارت برای بازرس شرکت مقرر است دارای وظایف و اختیارات زیر است:

الف - رسیدگی بترازنامه و حساب سود و زیان و تهیه گزارش برای طرح در شوری و مجمع عمومی.

ب - حسابرس میتواند کلیه اسناد و حسابها و دارائی های صندوق را مورد رسیدگی قرار دهد. رئیس کل صندوق باید کلیه اسناد و مدارک مورد تقاضای حسابرس را در اختیار او بگذارد.

ج - حسابرس حق مداخله مستقیم در امور صندوق را ندارد ولی میتواند نظرات اصلاحی خود را به رئیس کل صندوق بدهد و رئیس کل صندوق موظف است حد اکثر ظرف يك هفته نظر خود را به حسابرس اعلام دارد.

حسابرس باتوجه بنظر رئیس کل صندوق موضوع را بررسی و در صورت لزوم نظرات خود را بشوری و مجمع عمومی گزارش می نماید.

د - رسیدگی و اظهار نظر نسبت بگزارشهای ادواری صندوق و نظارت بر عملیات مالی و امهای اعطائی شهرداریها.

ه - حسابرس موظف است پیوسته چگونگی جریان امور صندوق را باتوجه بمقررات مربوط و خط مشی صندوق رسیدگی نموده و نظر خود را درباره حساب های صندوق که متضمن تأمین منافع صاحبان سهام باشد بر رئیس کل و در صورت لزوم بشوری و مجمع عمومی کتباً گزارش نماید.

فصل چهارم - مواد متفرقه

ماده ۲۳ - سال مالی صندوق روز اول فروردین ماه هر سال آغاز و روز آخر اسفندماه همان سال پایان میباشد باستثناء سال اول که تاریخ آغاز آن از تاریخ تأسیس خواهد بود.

ماده ۲۴ - رئیس کل صندوق موظف است ترازنامه و حساب سود و زیان سالانه صندوق را تا پایان اردیبهشت ماه سال بعد تهیه و برای رسیدگی و اظهار نظر به حسابرس ارائه نماید و حسابرس مکلف است بترازنامه و حساب سود و زیان و مواردیکه لازم بداند رسیدگی نموده و گزارش خود را همراه با اظهار نظر تا پایان خرداد ماه برای طرح در مجمع عمومی تسلیم دارد.

ماده ۲۵ - کلیه نامه ها و اسنادیکه در برابر اشخاص ثالث برای صندوق تعهد ایجاد میکند باید بامضاء رئیس کل صندوق و يك امضاء مجاز دیگر باشد دارنده امضاء مجاز به پیشنهاد رئیس کل صندوق و تصویب شوری تعیین خواهد شد.

ماده ۲۶ - قراردادهای وام به شهرداریها هنگامی معتبر است که پس از تصویب شوری بامضاء رئیس کل صندوق و شهرداری مربوط رسیده باشد.

ماده ۲۷ - اعتبار هزینه های اداری صندوق همه ساله در بودجه کل کشور پیش بینی خواهد شد.

ماده ۲۸ - صندوق از پرداخت حق الثبت شرکت و مالیات بر درآمد معاف خواهد بود.

ماده ۲۹ - از تاریخ تشکیل صندوق شهرداریها بهیچ وجه حق اخذ وام از هیچ مرجع و بهیچ عنوان نخواهند داشت مگر با تصویب انجمن شهر و تأیید صندوق مشترک شهرداریها.

تبصره - شهرداری پایتخت در مورد اخذ وام احتیاج به تأیید صندوق نخواهد داشت.

ماده ۳۰ - مستخدمین صندوق از نظر استخدامی تابع مقررات استخدامی شرکتهای دولتی خواهند بود.

ماده ۳۱ - رئیس کل و قائم مقام رئیس کل و هیچک از مستخدمین صندوق نمیتوانند بطور مستقیم یا غیر مستقیم از تسهیلات وام و اعتباری صندوق استفاده نمایند یا در اموری که صندوق در آن سرمایه گذاری مینماید مشارکت داشته باشند.

ماده ۳۲ - هرگونه اصلاح در مواد این قانون ظرف سه سال به پیشنهاد وزارت کشور و تصویب کمیسیونهای مربوط مجلسین خواهد بود.

مخبر کمیسیون کشور - رضا سجادی

گزارش شور دوم از کمیسیون امور استخدام و سازمانهای اداری بمجلس شورای ملی

کمیسیون امور استخدام و سازمانهای اداری در جلسه ۱۳۵۳/۹/۱۲ با حضور نمایندگان دولت لایحه مربوط به تشکیل صندوق مشترک شهرداریها را برای شور دوم مورد رسیدگی قرارداد و مصوبه کمیسیون کشور را در اینمورد تأیید و تصویب کرد.

اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

مخبر کمیسیون امور استخدام و سازمانهای اداری - رضا پیرزاده

گزارش شور دوم از کمیسیون امور اقتصادی و

دارائی بمجلس شورای ملی

کمیسیون امور اقتصادی و دارائی در جلسه ۱۳۵۳/۹/۱۶ با حضور نمایندگان دولت لایحه مربوط به تشکیل صندوق مشترک شهرداریها را مورد رسیدگی قرار داد و مصوبه کمیسیون کشور را در اینمورد تأیید و تصویب کرد.

اینک گزارش آنرا تقدیم مجلس شورای ملی میدارد.

مخبر کمیسیون امور اقتصادی و دارائی -

امان الله ریگی

رئیس - ماده اول قرائت می شود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۱۵۰ - بمنظور ایجاد تسهیلات در پیشبرد و توسعه

امور عمرانی شهرها و همچنین اعطای وام و کمک بلاعوض به شهرداریها و انجام سایر وظائف و تکالیفی که در این قانون پیش بینی می شود صندوق بنام صندوق مشترک شهرداریها و استه بوزارت کشور که اختصاراً صندوق نامیده خواهد شد تأسیس میگردد.

رئیس - در ماده اول نظری نیست؟ (اظهاری نشد)

بماده اول رأی میگیریم خانم ها و آقایانیکه موافقتند خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده دوم قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۲۰۰ - صندوق بصورت شرکت سهامی و برابر

اصول بازرگانی و طبق مقررات این قانون اداره می شود و دارای شخصیت حقوقی و استقلال مالی است و در مواردیکه در این قانون پیش بینی نشده تابع مقررات مربوط شرکت های دولتی و قانون تجارت خواهد بود.

رئیس - در ماده ۲ نظری نیست؟ (اظهاری نشد)

بماده ۲ رأی میگیریم خانمها و آقایانیکه موافقتند خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۳ قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۳ - مرکز اصلی صندوق تهران است و میتواند

در هر جا که لازم بداند با تصویب مجمع عمومی شعبه تأسیس کند و در صورت اقتضاء با تصویب شوری یکی از بانکهای دولتی نمایندگی بدهد.

رئیس - در ماده ۳ نظری نیست؟ (اظهاری نشد)

بماده ۳ رأی میگیریم خانمها و آقایانیکه موافقتند خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۴ قرائت می شود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۴ - سرمایه اولیه صندوق يك میلیارد ریال

است که سهام ده هزار ریالی تقسیم میشود.

رئیس - در ماده ۴ نظری نیست؟ (اظهاری نشد)

بماده ۴ رأی میگیریم خانمها و آقایانیکه موافقتند خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۵ قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۵۰ - کلیه سهام متعلق به شهرداریها است و از منابع زیر تأمین می گردد:

الف - درآمد موضوع ماده ۱۶۶ اصلاحی قانون مالیاتهای مستقیم.

ب - پنج درصد موضوع آئین نامه مربوط بطرز تقسیم عواید حاصله از اجرای قانون لغو عوارض دروازه ای.

ج - کمک دولت بصندوق که همه ساله در بودجه کل کشور منظور می شود.

تبصره ۱۵ - سرمایه صندوق همه ساله بمیزان هشتاد

درصد در آمدیکه از منابع فوق الذکر وصول می گردد افزایش خواهد یافت و بیست درصد باقیمانده برای کمک بلاعوض به شهرداریهایی که در آمد سالانه آنها از پانزده میلیون ریال تجاوز نمایند و بر اساس ضوابطی که بتصویب شوری و تایید مجمع عمومی خواهد رسید بر حسب تقدم و اولویت طرحهای عمرانی این قبیل شهرداریها تخصیص داده می شود.

تبصره ۲۰ - سهم هر شهرداری از سرمایه صندوق و افزایش آن بدو بر اساس جمعیت استانها و فرمانداریهای کل و سپس بنسبت جمعیت شهرستانهای هر استان یا فرمانداری کل و بالاخره بنسب جمعیت شهرهای آن شهرستان تعیین و تخصیص داده میشود.

تبصره ۳۰ - سهم شهرداریهای جدیدالتأسیس از درآمدی که در سال تأسیس آن شهرداری بسرمایه صندوق اضافه می شود بر اساس ضوابط مندرج در این قانون تعیین خواهد شد.

رئیس - در ماده ۵ نظری نیست؟ (اظهاری نشد)

بماده ۵ رأی میگیریم خانمها و آقایانیکه موافقتند خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۶ قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۶۰ - اعتباراتی که برای اجرای طرحهای

عمرانی مستقیماً در اختیار شهرداریها گذارده می شود از شمول این قانون مستثنی بوده و تابع مقررات مربوط خواهد بود.

رئیس - در ماده ۶ نظری نیست؟ (اظهاری نشد)

بماده ۶ رأی میگیریم خانمها و آقایانیکه موافقتند خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۷ قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۷۰ - وظائف و اختیارات صندوق بشرح زیر

است:

الف - اعطای وام و کمک بلاعوض به شهرداریها برای انجام طرحهای عمرانی و خرید ماشین آلات و تجهیزات لازم طبق مقررات این قانون و آئین نامه های مربوط.

ب - مطالعه و بررسی طرحهای عمران شهری که توسط شهرداریها برای دریافت وام و یا کمک بلاعوض تهیه شده و بصندوق ارائه میشود و تعیین اولویت طرحهای هر شهر با توجه باحتیاجات همان شهر.

ج - راهنمایی و ارشاد شهرداریها در زمینه مسائل مالی مربوط بطرح و همچنین نحوه تهیه طرحهایی که برای دریافت وام و یا اعتبار بلاعوض ارائه می گردد.

د - صندوق در انجام بررسی های موضوع بند الف و ب این ماده میتواند از خدمات دفتر فنی وزارت کشور و دفاتر مهندسی استانها و فرمانداریهای کل استفاده نماید و دفاتر مزبور در این موارد مکلف بهمکاری و معاضدت می باشد.

ه - تحصیل وجوه از طریق دریافت وام از بانکها و مؤسسات اعتباری داخلی و خارجی با رعایت قوانین و مقررات مربوط بمنظور توسعه و امکانات صندوق و اعطای وام به شهرداریها.

رئیس - در ماده ۷ نظری نیست؟ آقای سجادی

بفرمائید.

سجادی (مخبر کمیسیون کشور) - در بندهای این

ماده بند «د» بصورت «تبصره» بعد از بند «ه» باید نوشته شود که جای آن در آخر ماده خواهد بود و مسلماً بند «ه» به بند «د» تبدیل میشود که مقدم بر تبصره است و در

ماده ۸ نیز کلمه «که» در سطر سوم بعد از کلمه به شهرداریها باید اضافه بشود برای اعطای وام به شهرداریها که از منابع مذکور...
رئیس - اشتباه چاپی است اصلاح می شود آقای ادیب سمعی بفرمائید.

ادیب سمعی - جناب رئیس، همکاران ارجمند در کمیسیون کشور در شور دوم لایحه صندوق مشترک شهرداریها تلاش فراوان بعمل آمده که این لایحه بطریقی اصلاح شود که مفید برای شهرداریها باشد ما به آینده این صندوق چشم دوخته ایم و آرزو می کنیم که این صندوق با امکانات مالی که در اختیارش گذاشته می شود بتواند جوابگوی قسمتی از احتیاجات شهرداریها باشد نمایندگان محترمی که در کمیسیون کشور بودند معتقد بودند که این لایحه هم نواقصی دارد همانطور که در ماده

۳ این لایحه پیش بینی شده است در ظرف سه سال نواقص این لایحه تهیه شده و به کمیسیون های مربوط مجلسین تقدیم شود اما در مورد پیشنهادیکه داده شده عبارت از این است که در بند ب ماده ۷ تعیین اولویت طرحهای هر شهر با توجه به احتیاجات همان شهر از آخر بند ب حذف شود برای اینکه تعیین اولویت در شهرها با مردم شهر است که نمایندگان آنها به نمایندگی آنها در انجمن شهر انجام وظیفه می کنند این صندوق در حال حاضر وظیفه اش این است که يك طرحی را شهرداری می دهد اگر اولویت داشت انجمن شهر تعیین می کند بعد دفاتر فنی بر آورده ریزه می کنند بعد وزارت کشور تأیید می کند و بعد می دهد به این صندوق و این صندوق بایستی بررسی کند تحت چه ضوابط و شرایطی چه اعتبار و بچه طریقی و بچه مدتی می تواند وام بدهد و بعد نحوه برگشت و تضمین این وام چه می تواند باشد بنا بر این شما در بند «ج» آورده اید گفته اید «طرحهایی که برای دریافت وام و یا اعتبار بلاعوض ارائه کرده و این از وظایف صندوق است یعنی این صندوق می تواند ارائه طریق بکند و بگوید نحوه ارائه وام برای کمک های بلاعوض چگونه می تواند باشد ولی این صندوق نمی تواند اولویت طرح های هر شهر را و نیازمندیهای هر شهر را تشخیص بدهد و ارائه طریق بکند کما اینکه آقای عالیمر دشام در ماده ۲۹ گفته اید

شهرداری پایتخت برای اخذ وام احتیاج به تأیید صندوق ندارد وقتی شهرداری پایتخت وام می گیرد و احتیاج به تأیید صندوق ندارد اولویت طرحها هم احتیاج به تأیید صندوق ندارد بنابراین پول را برای چه می گیرد پول را برای این می گیرد که طرح را اجرا کند اگر پول وام بتأیید صندوق نمی رسد خوب شهرداری طرح خودش را اجرا می کند احتیاجی ندارد که این صندوق اولویت این طرح را تأیید بکند اجازه بفرمائید تعیین آن به پیشنهاد مردم شهر وانجمن آن شهر باشد.

رئیس - نظر دیگری در ماده ۷ نیست؟ (اظهاری نشد) پیشنهاد رسیده قرائت می شود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ریاست عظمی مجلس شورای ملی

محترم! پیشنهاد مینماید در بند ب ماده ۷ لایحه قانون تشکیل صندوق مشترک شهرداریها عبارت «تعیین اولویت طرح های هر شهر با توجه با احتیاجات همان شهر» در آخر بند مزبور حذف شود.

با تقدیم احترام - نادر ادیب سمعی

رئیس - نسبت به این پیشنهاد نظری نیست؟

(اظهاری نشد) رأی میگیریم به این پیشنهاد خانها و آقایانی که موافقت خواهش می کنند قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد نسبت بماده ۷ با اصلاحاتی که در آن بعمل آمد رأی میگیریم خانها و آقایانیکه موافقت خواهش می کنند قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد ماده ۸ قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۸ - صندوق مکلف است همزمان با تهیه و تنظیم برنامه های عمرانی پنجساله کشور یا مطالعه همه جانبه وبا همکاری وزارت کشور وسازمان برنامه نسبت به تعیین ضوابط برای اعطای وام بشهرداریها از منابع مذکور در این قانون پس از تصویب مجمع عمومی بموقع اجرا گذاشته میشود اقدام نماید.

رئیس - در ماده ۸ نظری نیست؟ (اظهاری

نشد) بماده ۸ رأی میگیریم خانها و آقایانیکه موافقت خواهش میکنند قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۹ قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۹ - ارکان صندوق برقرار زیر است

۱ - مجمع عمومی

۲ - شورا

۳ - رئیس کل

۴ - حسابرس

رئیس - در ماده ۹ نظری نیست؟ (اظهاری نشد)

بماده ۹ رأی میگیریم خانها و آقایانی که موافقت خواهش میکنند قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۱۰ قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۱۰ - مجمع عمومی تشکیل میشود از:

۱- وزیر کشور

۲- وزیر امور اقتصادی و دارائی

۳- وزیر مشاور و رئیس سازمان برنامه و بودجه ریاست مجمع عمومی بعهد وزیر کشور خواهد بود.

رئیس - در ماده ۱۰ نظری نیست؟ (اظهاری نشد)

بماده ۱۰ رأی میگیریم خانها و آقایانی که موافقت خواهش میکنند قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۱۱ قرائت میشود.

(بشرح زیر قرائت شد)

ماده ۱۱ - جلسات مجمع عمومی بطور عادی سالی

دوبار یکبار در تیرماه و یکبار تا آخر اسفند ماه هر سال برای تصویب ترازنامه و بودجه تشکیل میگردد جلسات فوق العاده بتشخیص رئیس مجمع عمومی یا بتقاضای رئیس کل یا حسابرس تشکیل خواهد شد.

صورت مجلس مذاکرات وتصمیمات مجمع عمومی صندوق در دفتر مخصوص ثبت و درمرکز صندوق نگهداری می شود.

تبصره ۱۶ - دعوتنامه مربوط به تشکیل مجمع عمومی با ذکر تاریخ و محل تشکیل آن دستور جلسه مجمع باید

بامضاء وزیر کشور برسد و از طرف رئیس کل صندوق برای اعضاء مجمع ارسال شود.

تبصره ۲ - اعضاء شورا و رئیس کل صندوق و حسابرس بدون داشتن حق رأی میتوانند در جلسات مجمع عمومی شرکت نمایند.

رئیس - در ماده ۱۱ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) بماده ۱۱ رأی میگیریم خانها و آقایانیکه موافقت خواهش میکنند قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۱۲ قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۱۲ - وظایف مجمع عمومی بشرح زیر

است:

الف - تصویب بودجه سالانه و خط مشی صندوق.
ب - رسیدگی و تصویب برآزنامه و حساب سود و زیان صندوق و اظهار نظر نسبت بگزارش حلالانه عملیات صندوق پس از استماع گزارش و نظرات حسابرس صندوق.

ج - رسیدگی واتخاذ تصمیم درباره سود صندوق.

د - انتخاب حسابرس پیشنهاد وزیر امور اقتصادی و دارائی.

ه - انتخاب رئیس کل صندوق پیشنهاد وزیر کشور
و - تعیین حقوق و مزایای رئیس کل صندوق و حسابرس با موافقت شورای حقوق و دستمزد.

ز - اخذ تصمیم درباره اخذ وام از طرف صندوق با رعایت مقررات مربوط.

ح - تصویب سازمان صندوق و آئین نامه های مالی و معاملاتی.

ط - رسیدگی واتخاذ تصمیم نسبت به مسائلی که از طرف رئیس کل صندوق و یا شورا پیشنهاد میگردد با رعایت مقررات این قانون.

رئیس - در ماده ۱۲ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) بماده ۱۲ رأی میگیریم خانها و آقایانیکه موافقت

خواهش میکنند قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۱۳ قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۱۳ - اعضاء شورای صندوق عبارتند از:

۱- یکی از معاونان وزارت کشور بانتخاب وزیر کشور.

۲- یکی از معاونان سازمان برنامه و بودجه بانتخاب وزیر مشاور و رئیس سازمان برنامه و بودجه.

۳- یکی از معاونان وزارت امور اقتصادی و دارائی بانتخاب وزیر امور اقتصادی و دارائی.

۴- رئیس هیئت مدیره اتحادیه شهرداریهای کشور

۵- یکی از مشاوران وزیر کشور بانتخاب وزیر کشور.

۶- دوفراز افراد بصیر و مطلع در امور فنی و مالی شهرداریها بانتخاب وزیر کشور که برای مدت سه سال انتخاب میشوند و انتخاب مجدد هر يك از آنها بلامانع است.

تبصره ۱ - ریاست شورا با معاون وزارت کشور خواهد بود اعضاء شورا از بین خود يك نفر را بسمت نایب رئیس انتخاب مینمایند که در غیاب رئیس شورا وظایف او را انجام خواهد داد.

تبصره ۲ - دبیر شورا به پیشنهاد رئیس کل صندوق و تصویب شورا از بین کارکنان صندوق انتخاب میشود.

رئیس - در ماده ۱۳ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) بماده ۱۳ رأی میگیریم خانها و آقایانیکه موافقت خواهش میکنند قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۱۴ قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۱۴ - شرکت اعضاء در جلسات شورا افتخاری است.

رئیس - در ماده ۱۴ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) بماده ۱۴ رأی میگیریم خانها و آقایانی که موافقت خواهش میکنند قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۱۵ قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۱۵ - وظایف شورا برقرار زیر است:

الف - رسیدگی و اظهار نظر نسبت به بودجه سالانه صندوق که از طرف رئیس کل برای طرح در مجمع عمومی پیشنهاد میشود.

ب - رسیدگی و اظهار نظر نسبت به سازمان صندوق که از طرف رئیس کل برای طرح در مجمع عمومی پیشنهاد میشود.

ج - رسیدگی و اظهار نظر نسبت به خط مشی صندوق با توجه به وظایف و هدفهای آن برای طرح در مجمع عمومی.

د - تعیین نرخ بهره و کارمزد و مدت وام های صندوق به پیشنهاد رئیس کل صندوق.

ه - رسیدگی و اظهار نظر نسبت به تراز نامه و حساب سود و زیان و حساب تقسیم سود و گزارش سالانه برای پیشنهاد مجمع عمومی.

و - تعیین میزان سود قابل تقسیم به نسبت سهام بین شهرداریها و پیشنهاد آن به مجمع عمومی.

ز - اتخاذ تصمیم نسبت به نحوه اخذ تضمین و بازپرداخت وامهای پرداختی شهرداریها.

ح - اتخاذ تصمیم درباره هر موضوعی که مربوط به صندوق باشد و رئیس کل طرح آنرا در شورا لازم بداند.

ط - انجام وظایف دیگری که از طرف مجمع عمومی بهده شورا محول خواهد شد.

رئیس - در ماده ۱۵ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) بماده ۱۵ رأی میگیریم خانمها و آقایانیکه موافقتخواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۱۶ قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۱۶ - شورا حداقل ماهی یکبار در محل صندوق تشکیل جلسه خواهد داد. برای مذاکره و اتخاذ تصمیم حضور حداقل پنج نفر از اعضا شورا لازم خواهد بود و تصمیمات و نظرات شورا با حداقل چهار رأی معتبر می باشد. صورت مجلس مذاکرات و تصمیمات شورا در دفتر مخصوص ثبت و در مرکز صندوق نگهداری میشود.

تبصره - رئیس صندوق موظف است يك نسخه از مصوبات شورا را برای اعضای مجمع عمومی ارسال دارد.

رئیس - در ماده ۱۶ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) بماده ۱۶ رأی میگیریم خانمها و آقایانی که موافقتخواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۱۷ قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۱۷ - رئیس کل صندوق از بین کسانی که حداقل دارای درجه لیسانس و ۱۰ سال سابقه خدمت باشند با پیشنهاد وزیر کشور و تصویب مجمع عمومی برای مدت سه سال منصوب میشود و انتصاب مجدد وی بلامانع است.

رئیس - در ماده ۱۷ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) بماده ۱۷ رأی میگیریم خانمها و آقایانیکه موافقتخواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۱۸ قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۱۸ - رئیس کل صندوق بالاترین مقام اجرائی و اداری صندوق و مسئول حسن اجرای امور صندوق طبق مقررات این قانون و آئین نامه های مربوط میباشد و دارای حق امضاء و اختیارات زیر است:

الف - تهیه و پیشنهاد سازمان صندوق.

ب - اجرای مصوبات مجمع عمومی و شورا.

ج - اداره امور استخدامی و مالی و اداری صندوق طبق مقررات این قانون و آئین نامه های مربوط و بودجه و سازمان صندوق.

د - طرح دعوی و جوابگویی بدعاوی اعم از کیفری یا حقوقی در مراجع قضائی و سایر مراجع با حق تعیین وکیل.

ه - سازش و ارجاع بدآوری و استرداد دعوی با موافقت قبلی شورا.

و - تهیه و تسلیم گزارش سالانه و تراز نامه و حساب سود و زیان صندوق به مراجع مربوط و پیشنهاد خط مشی صندوق و سایر پیشنهاداتی که طرح آن بنظر رئیس کل صندوق در مجمع عمومی و شورا لازم تشخیص داده شود.

الف - رسیدگی به تراز نامه و حساب سود و زیان و تهیه گزارش برای طرح در شورا و مجمع عمومی.

ب - حسابرس می تواند کلیه اسناد و حسابها و دارائی های صندوق را مورد رسیدگی قرار دهد. رئیس کل صندوق باید کلیه اسناد و مدارک مورد تقاضای حسابرس را در اختیار او بگذارد.

ج - حسابرس حق مداخله مستقیم در امور صندوق را ندارد ولی می تواند نظرات اصلاحی خود را بر رئیس کل صندوق بدهد و رئیس کل صندوق موظف است حداکثر ظرف يك هفته نظر خود را به حسابرس اعلام دارد.

حسابرس با توجه بنظر به رئیس کل صندوق موضوع را بررسی و در صورت لزوم نظرات خود را بشورا و مجمع عمومی گزارش می نماید.

د - رسیدگی و اظهار نظر نسبت به گزارشهای ادواری صندوق و نظارت بر عملیات مالی و وامهای اعطائی شهرداریها.

ه - حسابرس موظف است پیوسته چگونگی جریان امور صندوق را با توجه بمقررات مربوط و خط مشی صندوق رسیدگی نموده و نظر خود را درباره حسابهای صندوق که متضمن تأمین منافع صاحبان سهام باشد به رئیس کل و در صورت لزوم بشورا و مجمع عمومی کتباً گزارش نماید.

رئیس - در ماده ۲۲ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) به ماده ۲۲ رأی میگیریم خانمها و آقایانیکه موافقتخواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۲۳ قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۲۳ - سال مالی صندوق روز اول فروردین ماه هر سال آغاز و روز آخر اسفند ماه همان سال پایان میباشد باستثنای سال اول که تاریخ آغاز آن تاریخ تأسیس خواهد بود.

رئیس - در ماده ۲۳ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) بماده ۲۳ رأی می گیریم خانمها و آقایانی که موافقتخواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۲۴ قرائت می شود.

رئیس - در ماده ۱۸ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) بماده ۱۸ رأی میگیریم خانمها و آقایانیکه موافقتخواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۱۹ قرائت می شود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۱۹ - رئیس کل صندوق دارای يك قائم مقام خواهد بود که به پیشنهاد رئیس کل و تصویب شورا منصوب میشود. وظایف و اختیارات او را رئیس کل صندوق تعیین خواهد کرد و در غیاب رئیس کل دارای اختیارات وی می باشد.

رئیس - در ماده ۱۹ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) بماده ۱۹ رأی میگیریم خانمها و آقایانیکه موافقتخواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۲۰ قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۲۰ - رئیس کل صندوق میتواند با مسئولیت خود قسمتی از اختیارات خود را بقائم مقام و بیاوریک از کارمندان صندوق تفویض نماید.

رئیس - در ماده ۲۰ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) بماده ۲۰ رأی میگیریم خانمها و آقایانیکه موافقتخواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۲۱ قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۲۱ - حسابرس صندوق با پیشنهاد وزیر امور اقتصادی و دارائی و تصویب مجمع عمومی برای مدت یکسال انتخاب میشود و انتخاب مجدد او بلامانع است.

رئیس - در ماده ۲۱ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) بماده ۲۱ رأی میگیریم خانمها و آقایانیکه موافقتخواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۲۲ قرائت میشود.

(بشرح زیر قرائت شد)

ماده ۲۲ - حسابرس علاوه بر وظایفی که در قانون تجارت برای بازرسی شرکت مقرر است دارای وظایف و اختیارات زیر است:

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۲۴ - رئیس کل صندوق موظف است ترازنامه و حساب سود و زیان سالانه را تا پایان اردیبهشت ماه سال بعد تهیه و برای رسیدگی و اظهار نظر بحسابرس ارائه نماید و حسابرس مکلف است بترازنامه و حساب سود و زیان و مواردیکه لازم بداند رسیدگی نموده و گزارش خود را همراه با اظهار نظر تا پایان خردادماه برای طرح در مجمع عمومی تسلیم دارد.

رئیس - در ماده ۴۴ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) بماده ۲۴ رأی میگیریم خانمها و آقایانیکه موافقت خواهش می کنند قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۲۵ قرائت می شود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۲۵ - کلیه نامه ها و اسنادیکه در برابر اشخاص ثالث برای صندوق تعهد ایجاد میکند باید امضای رئیس کل صندوق و یک امضای مجاز دیگر باشد دارنده امضای مجاز به پیشنهاد رئیس کل صندوق و تصویب شورا تعیین خواهد شد.

رئیس - در ماده ۲۵ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) بماده ۲۵ رأی میگیریم خانمها و آقایانیکه موافقت خواهش میکنند قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۲۶ قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۲۶ - قراردادهای وام به شهرداریها هنگامی معتبر است که پس از تصویب شورا بامضاء رئیس کل صندوق و شهرداری مربوط رسیده باشد.

رئیس - در ماده ۲۶ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) بماده ۲۶ رأی میگیریم خانمها و آقایانیکه موافقت خواهش میکنند قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۲۷ قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۲۷ - اعتبار هزینه های اداری صندوق همه ساله در بودجه کل کشور پیش بینی خواهد شد.

رئیس - در ماده ۲۷ نظری نیست؟ (اظهاری نشد)

بماده ۲۷ رأی میگیریم خانمها و آقایانی که موافقت خواهش میکنند قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۲۸ قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۲۸ - صندوق از پرداخت حق الثبت شرکت و مالیات بر درآمد معاف خواهد بود.

رئیس - در ماده ۲۸ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) بماده ۲۸ رأی میگیریم خانمها و آقایانیکه موافقت خواهش میکنند قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۲۹ قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۲۹ - از تاریخ تشکیل صندوق شهرداریها بهیچ وجه حق اخذ وام از هیچ مرجع و بهیچ عنوان نخواهند داشت مگر بانصوب انجمن شهرو تأیید صندوق مشترک شهرداریها.

تبصره - شهرداری پایتخت در مورد اخذ وام احتیاج به تأیید صندوق نخواهد داشت.

رئیس - در ماده ۲۹ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) بماده ۲۹ رأی میگیریم خانمها و آقایانی که موافقت خواهش میکنند قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۳۰ قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۳۰ - مستخدمین صندوق از نظر استخدامی تابع مقررات استخدامی شرکتهای دولتی خواهند بود.

رئیس - در ماده ۳۰ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) بماده ۳۰ رأی میگیریم خانمها و آقایانیکه موافقت خواهش میکنند قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۳۱ قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۳۱ - رئیس کل و قائم مقام رئیس کل و هیچیک از مستخدمین صندوق نمیتوانند بطور مستقیم از تسهیلات وام و اعتباری صندوق استفاده نمایند یا در اموری که

صندوق در آن سرمایه گذاری مینماید مشارکت داشته باشند.

رئیس - در ماده ۳۱ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) بماده ۳۱ رأی میگیریم خانمها و آقایانی که موافقت خواهش میکنند قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۳۲ قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۳۲ - هرگونه اصلاح در مواد این قانون ظرف سه سال به پیشنهاد وزارت کشور و تصویب کمیسیونهای مربوط مجلسین خواهد بود.

رئیس - در ماده ۳۲ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) بماده ۳۲ رأی میگیریم خانمها و آقایانی که موافقت خواهش میکنند قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. در کلیات آخر لایحه نظری نیست؟ (اظهاری نشد) نسبت بمجموع مواد و کلیات آخر لایحه رأی میگیریم، خانمها و آقایانی که موافقت خواهش میکنند قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. لایحه برای تصویب مجلس سنا فرستاده می شود.

۹- طرح گزارش شور اول کمیسیون دادگستری راجع به اصلاح بعضی از مقررات قانون ثبت اسناد و املاک

رئیس - گزارش شور اول اصلاح بعضی از مقررات قانون ثبت اسناد و املاک مطرح است قرائت می شود.

(بشرح زیر خوانده شد)

گزارش شور اول از کمیسیون دادگستری بمجلس شورای ملی

کمیسیون دادگستری در جلسه ۲۸ آبان ماه ۱۳۵۳ با حضور آقای هنرمندی معاون وزارت دادگستری و آقای طباطبائی معاون وزارت امور اقتصادی و دارائی لایحه شماره ۴۸۷۷۲ مورخ ۱۳۵۳/۸/۱۱ دولت راجع به اصلاح بعضی از مقررات قانون ثبت اسناد و املاک را که در جلسه ۱۳۵۳/۸/۱۲ بمجلس شورای ملی تقدیم وبشماره ۱۳۶۰ چاپ شده است مطرح وبا اصلاحاتی بشرح زیر تصویب کرد.

اینک گزارش شور اول آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

لایحه قانون مربوط بمقررات قانون ثبت اسناد و املاک **ماده ۱۵** - در مورد اراضی متعلق بدولت یا مؤسسات

و یا شرکتهای دولتی که در جریان عملیات مقدماتی ثبت برای تأمین مسکن بشرکتهای تعاونی واگذار شده یا میشود اعم از اینکه در اراضی مزبور احداث بنا شده یا نشده باشد انتقال گیرنده و ایادی بعدی انتقال از پرداخت حق الثبت ملک و هزینه مقدماتی و بقایای آنها معافند. در مورد هزینه تفکیک انتقال دهنده و شرکت تعاونی انتقال گیرنده از پرداخت هزینه تفکیک معاف میباشد.

تبصره - در مورد املاکی که بلاعوض بشرکتهای تعاونی برای تأمین مسکن کارکنان دولت و مؤسسات و شرکتهای دولتی منتقل میشود اعم از اینکه انتقال دهنده دولت یا هر شخص حقیقی یا حقوقی باشد سند انتقال با معافیت از پرداخت حق الثبت انتقال و هرگونه مالیات و عوارض شهرداری و بقایای آنها و هزینه تفکیک تنظیم میگردد در صورتیکه ملک در جریان عملیات مقدماتی ثبت باشد انتقال دهنده و انتقال گیرنده از پرداخت حق الثبت ملک و هزینه مقدماتی و بقایای آنها معاف میباشد.

ماده ۲۵ - نسبت به قطعات مفروز از پلاک اصلی شماره ۲۳۹۵ اراضی مشاعی طرشت که مساحت هر یک بیشتر از پانصد متر مربع نباشد در صورتیکه متقاضی ثبت یا قائم مقام قانونی او تا قبل از اول فروردین ۱۳۵۱ احداث ساختمان در زمین مذکور کرده باشد و اشکال دیگری جز اعتراض بر تحدید حدود مزبور وجود نداشته باشد اداره ثبت بنام متقاضی ثبت یا قائم مقام قانونی او سند مالکیت صادر خواهد نمود و هرگاه پس از صدور سند مالکیت معترض ذیحق تشخیص شود دادگاه کسی را که بموجب این قانون سند مالکیت بنام او صادر میشود به پرداخت بهای زمین معادل ارزش معاملاتی آن در تاریخ صدور حکم در وجه ذیبنفع محکوم خواهد نمود.

تبصره - تشخیص شرایط مقرر در این ماده با اداره ثبت تهران است و اداره ثبت بمحض صدور سند مالکیت مراتب را به دادگاهی که پرونده در آن مطرح رسیدگی است اعلام خواهد نمود.

۳۵۵۵ - در مورد املاکی که طبق مقررات اصلاحات ارضی به زارعین صاحب نسق منتقل شده یا میشود در صورتیکه ملك مسبوق به درخواست ثبت باشد فروشنده یا قائم مقام قانونی او از پرداخت بقایای ثبتی اعم از حق الثبت و هزینه مقدماتی ملك معاف است. در مورد انتقال این قبیل املاک هرگاه درخواست ثبت ملك نشده باشد مالك سابق در اجرای مقررات ماده ۱۴۳ الحاقی به قانون ثبت اسناد و املاک از پرداخت وجوه مقرر در تبصره يك ماده مزبور معاف خواهد بود.

تبصره - وجوهی که قبل از اجرای این قانون از بابت بقایای ثبتی و یا برطبق تبصره يك ماده ۱۴۳ الحاقی بقانون ثبت اسناد و املاک وصول شده است قابل استرداد نیست. در صورتیکه دریافت وجوه مذکور قبلاً تقسیط شده باشد اقساطی که وصول نشده اعم از اینکه موعد پرداخت آن قبل یا بعد از اجرای این قانون باشد مشمول معافیت موضوع این ماده خواهد بود.

۳۵۵۶ - برای رفع اختلاف موجود بین صاحبان اراضی واقع در محدوده مرودشت شیراز و افرادی که تا اول فروردین ماه سال ۱۳۵۰ در اراضی مزبور ساختمان‌هایی ایجاد نموده و خود یا قائم مقام قانونی آنان متصرفند و صاحبان عرصه حاضر بتصدیق اعیانی آنها نیستند هیئتی مرکب از دو نفر از قضات حوزه قضائی همان محل به تعیین و زبرداد گستری رئیس ثبت محل یا معاون او تشکیل میشود این هیئت به اختلافات موجود با توجه به اوضاع و احوال و استطاعت هر یک از طرفین بطور کدخدانمشی رسیدگی و رأی پرداخت بهای عادلانه اراضی در تاریخ تصرف و اجرت المثل آن تا تاریخ صدور رأی صادر مینماید. و بایه تقاضای مالکین رأی پرداخت بهای اعیانی و خلع ید از متصرف مینماید. رأی هیئت قطعی و لازم الاجراء است و مرجع اجرای آن دادگاه شهرستان محل و در صورت نبودن دادگاه شهرستان دادگاه بخش خواهد بود.

تبصره ۱ - صاحبان اعیانی در صورتی میتوانند از مقررات این قانون استفاده کنند که ظرف يك سال از تاریخ اجرای این قانون دادخواست خود را در قبایل اخذ رسید به ثبت محل تسلیم نموده باشند و الا بتقاضای مالك بشرح این ماده اقدام خواهد شد. ثبت محل مكلف

است از تاریخ اجرای این قانون منتهی ظرف يك ماه بانشر آگهی در روزنامه کثیرالانتشار محل یا نزدیک به محل و الصاق آگهی در اماکن عمومی مهات مقرر را به اطلاع صاحبان اعیان برساند.

تبصره ۲ - پس از صدور رأی هیئت و پرداخت بهای اراضی و اجور آن هرگاه ملك منتهی به ثبت در دفتر املاک شده باشد بنام صاحب اعیان در دفتر املاک ثبت میشود و اگر ملك در جریان ثبت باشد عملیات ثبتی بنام او ادامه مییابد در این صورت هرگاه موعد اعتراض به اصل یا حدود ملك منقضی نشده و یا اعتراض رسیده باشد وجه مورد حکم هیئت تا تعیین تکلیف قطعی باید در صندوق ثبت محل تودیع گردد. هرگاه حکم قطعی بنفع معترض صادر شود بنا بر درخواست صاحب اعیان رأی هیئت به محکوم له ابلاغ میشود. محکوم له میتواند از تاریخ صدور حکم قطعی بنفع او تا ده روز پس از ابلاغ رأی هیئت فقط نسبت به بهای تعیین شده عرصه به هیئت مذکور اعتراض نماید و رأی هیئت قطعی است.

اعیان موضوع حکم نیز وقتی به مالکیت قطعی صاحب عرصه درخواهد آمد که وجه مورد حکم کلاً پرداخت شده باشد.

تبصره ۳ - رقبات مشمول قوانین و مقررات ملی شدن جنگلها و مراتع یا قوانین و مقررات اصلاحات ارضی از مشمول این ماده مستثنی است.

مخبر کمیسیون دادگستری - علی احمد خورشید

گزارش شورای اول از کمیسیون اقتصادی و دارائی

بمجلس شورای ملی

کمیسیون امور اقتصادی و دارائی در جلسه ۱۶ آذر ماه ۱۳۵۳ با حضور نمایندگان دولت لایحه اصلاح بعضی از مقررات قانون ثبت اسناد و املاک را که بشماره ۱۳۶۰ چاپ شده است مطرح و گزارش کمیسیون دادگستری را با استنای اصلاحی که در ماده ۲۰ بعمل آورده و بشرح زیر است تصویب کرد.

اینک گزارش شور اول آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

۳۵۵۷ - نسبت به قطعات مفروز از پلاک اصلی شماره ۲۳۹۵ اراضی مشاعی طرشت که مساحت هر یک بیشتر از پانصد متر مربع نباشد در صورتیکه متقاضی ثبت یا قائم مقام قانونی او تا قبل از اول فروردین ۱۳۵۱ احداث ساختمان در زمین مذکور کرده باشد و اشکال دیگری جز اعتراض بر تحدید حدود مزبور وجود نداشته باشد اداره ثبت بنام متقاضی ثبت یا قائم مقام قانونی او فقط نسبت به يك قطعه سند مالکیت صادر خواهد نمود و هرگاه پس از صدور سند مالکیت معترض ذیحق تشخیص شود دادگاه کسی را که بموجب این قانون سند مالکیت بنام او صادر میشود. به پرداخت بهای زمین معادل ارزش معاملاتی آن در تاریخ صدور حکم در وجه ذیحق محکوم خواهد نمود.

تبصره - تشخیص شرایط مقرر در این ماده با اداره ثبت تهران است و اداره ثبت بمحض صدور سند مالکیت مراتب را به دادگاهی که پرونده در آن مطرح رسیدگی است اعلام خواهد نمود.

مخبر کمیسیون امور اقتصادی و دارائی -

امان الله ریگی

رئیس - کلیات لایحه مطرح است آقای فرهادپور بفرمائید.

فرهادپور - شاید در دید اول وقتی که لایحه را مطالعه می کنیم اساس و پایه در جهت رفع بعضی از مشکلات است ولی بنده تأسف خوردم بر کار حزب و اکثریتی که اسکلت اساسی برنامه چهار ساله دوره فعلی اش را بر تأمین مسکن قرار داده و این لایحه که بیش از هر چیز دیگر به مسکن عده ای مربوط میشود در کمیسیون آبادانی و مسکن و نه از نظر سیاست مسکن دولت بررسی شده و نه تطبیق با آن موارد دارد. در این لایحه راه حل هایی برای رفع چاره از مشکلات پیش بینی شده که بنظر من حل این مشکلات مقدم مشکلات و مشوق مشکلات بیشتر و بعدی است باب کردن این که زمینی را بی سبب تصرف بکنند روی آن زمین احداث ساختمان بکنند و بعد از مدتی بالا جبار به چنین کیفیتی لایحه بیآورند اینکار مشوق عده دیگری برای چنین عملی در آینده است در این لایحه مشکلی از مالکانی که مشمول اصلاحات ارضی بودند

بظاهر حل شد ولی اولاً در عبارت ماده ۳ اراضی که به زارعین صاحب نسق منتقل شده بامیشود بامفهوم آنچه که گفته شده است برنامه اصلاحات ارضی با تقسیم اراضی بین زارعین در شهریور ماه ۵۲ پایان یافت این موضوع و بامیشود، منطبق نیست مطلب دوم در مناطقی که مشمول قانون اصلاحات ارضی شده است زمین بزراع منتقل شده است مالك بدلیل اینکه سند ثبتی نداشته یا ملککش به ثبت نرسیده. سالها شما کمیسیون حل اختلاف فرستادید قانون ثبت اراضی عشایری گذرانید تازه تمام این اصلاحات که حل شد می گویند از اول بیاید و تقاضای ثبت بکنند خوب به این آدم بدبخت همان ۴ یا ۵ یا ۸ سال پیش می گفتید که چون تشریفات اداره ثبت و گذرانیدن امور ثبت يك تشریفات فوق العاده ای است، ملکی که به حکم قانون و طبق اصل اول انقلاب مالکیت آن را به زارع صاحب نسق داده ایم و امروز در اکثر مناطقی که زمین زراعی قبلاً به ثبت نرسیده است مالکین برای گرفتن قبوض اصلاحات ارضی دچار دردسر شده اند و امروز اغلب اینها را وقتی کمیسیونهای حل اختلاف شما رأی میدهند باز پول قبوض اصلاحات ارضی مالکین داده نمیشود و از نو باید تشریفات ثبتی را بگذرانند ملکی را که ده سال پیش با

تصویب قانون به زارع صاحب نسق دادیم امروز باید ثبت بدهد و مجدداً منتقل بشود به زارع این فکر صحیح نیست این اراضی را دولت باید مستقیماً سند بنام زارعین صاحب نسق صادر بکند و رأی کمیسیونها را برای تعیین تکلیف و پرداخت قبوض اصلاحات ارضی ملاک بداند تکلیف مردمی را که واقعاً ۶ یا ۷ سال است بلا تکلیف باقی مانده اند روشن بکند. مسئله سوم وقتی این قانون و مجوز تهیه و آوردنش را، دیدم رفع مشکل مردم بدانیم من تعجب میکنم که در ماده ۴ چگونه اجازه داده میشود یا به تقاضای مدعی مالکیت بالا جبار اعیان خریداری شود. بدین مناسبت اولاً استدعا دارم اکثریت محترم در جهت تطبیق این لایحه با برنامه های سیاست مسکن و زمین داری موافقت بفرمایند لایحه در شور دوم به کمیسیون آبادانی و مسکن هم برود و اگر با این نظر موافقت ندارند پیشنهاد میکنم این لایحه صرفاً در جهت

حفظ حقوق طبقه و اقامه مظلوم چون دو گزارش جداگانه می بینم که نشان دهنده این است وقتی ما رقم ۵۰۰ متر را می آوریم معتقد باینکه فقط يك ۵۰۰ متر باشد نیستم اگر کمیسیون این اعتقاد را داشت دو گزارش جداگانه نمی کردند. تفاوت گزارش کمیسیون امور اقتصادی و دارائی با گزارش کمیسیون مادر در اینست که در آنجا ذکر شده هر نفر ذیحق است به يك قطعه زمین ۵۰۰ متری با شرایطی که قبل از سال ۵۱ شناخته شده نظر من این است که اگر موافقت بفرمائید لایحه به کمیسیون آبادانی و مسکن هم برود برای اینکه این قبیل اراضی فقط برای استفاده و سکونت باشد و در مالکیت دولت باقی بماند و از بورس بازی خارج بشود. مسأله پلاک ۲۳۹۵ چیزی نیست که در شهر تهران در عرصه ایران کسی از آن اطلاع نداشته باشد. پلاک ۲۳۹۵ پلاک زمینهای طرشت است که کمیسیون سه نفری به آن رأی داده. متأسفانه در شرایطی که بانک زمین درست میکنیم و بدنبال مسکن میرویم. این پلاک و این زمینها در حقیقت در مالکیت دولت است در دادگستری هنوز دعوی بین کنی و طرشتی حل نشده است از طرف وزارت آبادانی و مسکن دهها هزار متر. به نام اشخاص منتقل میکنند بدون اینکه شرط عدم انتقال در این معامله بگذارد. از يك طرف ما می آئیم در اینجا ضابطه يك قطعه ۵۰۰ متری را قبول میکنیم و دو گزارش از کمیسیون میآوریم. بنده باین مناسبت نظر اولیای وزارت دادگستری را به فعل و انفعالاتی که روی پلاک ۲۳۹۵ بخصوص پلاک فرعی ۳۴۵ آن. سندش اینجا دست من است. اسنادی که در بیرون چکهای ۴ میلیونی رویش معامله می شود من بشما میگویم باین سادگی از روی این مطلب رد نشود. رأی کمیسیون ۳ نفری را ملاحظه بفرمائید اگر زمین را کسانی آمده اند تصرف کرده اند و ب مردم این تصرفات را بدون سند واگذار کرده اند بهر حال يك روزی ما باید این حساب را روشن کنیم. آقای یزدان پناه مفهومی ندارد که میلیونها سرمایه گزار میلیاردها سرمایه گزار، این توسعه عظیم شهر تهران به جیب چند زمین خوار، چند بورس باز که بهترین آنها، اگر لیست آنها را بخواهید. در پرونده پلاک ۲۳۹۵ هست این لیست کامل

در اختیار دادگستری است، که بجه کیفیت و بجه صورت زمینهایی که میراث ملی، زمینهایی که متعلق ب مردم است، تصرف کردند و بعد از تصرف با قوانینی که ما بالاجبار می آوریم، به چنین تصرفات جنبه قانونی میدهیم، اولاً استدعا دارم. پیشنهاد اولم اینست که در جهت تطبیق این لایحه با سیاست مسکن دولت. لیدر اکثریت موافقت بفرمائید لایحه به کمیسیون آبادانی و مسکن هم برود. (دکتر المونی - آقای رئیس دستور بفرمائید، حرفی نداریم) آنچه که مسلم است سیاست زمین و کار جلوگیری از بورس بازی و توسعه آن بر حسب امر خاص به وزارتخانه خاص محول شده وقتی ما چنین تصمیماتی می گیریم بایستی آن وزارتخانه در مسیر آن تصمیم باشد بخصوص که در زمینه زمینهای طرشت خود شما اطلاع دارید که چه سوابقی وجود داشته اگر این اصل را قبول ندارید لاقلاً پیشنهاد کمیسیون امور اقتصادی و دارائی را که منحصر به يك قطعه ۵۰۰ متری میکند قبول بفرمائید البته در اصل ۵۰۰ متر است آنها اضافه کرده اند که فقط يك قطعه نه اینکه کسانی چندین قطعه داشته باشند (شیخ الاسلامی - بانصد متر اگر مجموع باشد قبول داریم) زیر عنوان ۵۰۰ متر که چیزی نیست بیاید يك چنین قانونی بگذرد بنظر من مسئله يك قطعه که از ۵۰۰ متر تجاوز نکند يك مسئله کاملی است دو قطعه نباشد اگر ۳۰۰ متر است ۳۰۰ متر باشد اگر ۱۵۰ متر است ۱۵۰ متر باشد اما هیچگاه از يك قطعه اضافه نشود (شیخ الاسلامی - اگر در دو قطعه يك خانه شده چگونه؟) نه خیر آن یکیش می شود تجارت یکی میشود سکونت یکی می شود بورس یکی می شود احتیاج. لایحه ای آمده است يك مسئله استثنائی بر پایه رفع احتیاج واقعاً نمی پسندم این استثناء را بر پایه رفع احتیاج يك طبقه ضعیف ما لایحه ای می گذاریم در تلویک چنین لایحه ای نبایستی مسائل مهمی که از دید اولیای ثبت پنهان نیست گنجانده شود و به کیفیت باشد که خلاف باشد. در اراضی مرودشت عقیده من اینست که صرفاً حق تصاحب به صاحبان اعیان داده شود. چون مادر دوره ای که مسکن کم داریم حق نداریم حکم به خلعید یا فروش اراضی صاحب اعیان بدهیم و بگوئیم چون صاحب و مدعی زمین چنین چیزی

را قبول نکرده است بنظر من اگر نمی خواهید به کمیسیون آبادانی و مسکن برود لاقلاً در جهت سیاست تأمین مسکن باشید. نه در جهت منافع صاحب زمینهای پلاک ۲۳۹۵. رئیس - برای اطلاع آقای فرهاد پور توضیح می دهم این لایحه را دولت در ۱۲ آبان تقدیم مجلس شورای ملی کرده و یقیناً قبل از تقدیم لایحه در هیأت دولت از نظر سیاست مسکن بحث و بررسی شده است، مع هذا اگر پیشنهادی دارید مرحمت بفرمائید، آقای هنرمندی بفرمائید.

هنرمندی (معاون وزارت دادگستری) - با کسب اجازه از مقام معظم ریاست، به استحضار نمایندگان محترم می رسانم جناب آقای فرهاد پور فرمودند این لایحه چرا به کمیسیون شهرسازی و مسکن ارجاع نشده و سیاست خانه سازی دولت نباید در اینجا تأمین شود. جناب آقای فرهاد پور مادر اینجا بآن عده از کسانی که در این اراضی خانه ساخته اند، یعنی خانه ای ساخته اند و سالها است که در آن خانه نشسته اند بدنبال سند مالکیت می روند، بعلت اشکالات ثبتی یعنی بعلت اینکه اصحاب دعوایش زیاد خواهد بود سه چهار هزار نفر در این دعوی شرکت دارند و چون رسیدگی به دعوی آنها طولانی خواهد شد، دولت در مقام کمک به رفاه و اختتام این پرونده، عده ای در حدود ۱۵۰۰ نفر که در اینجا هستند خانه هائی ساخته اند از ۸۰ تا ۵۰۰ متر، اینها بتوانند از این لایحه وقتی تصویب شد استفاده بکنند و سند مالکیت بگیرند و بعد اگر احیاناً آن معترضین در محاکم حکم به نفعشان صادر شد، بهای این اراضی را بپردازند، نه عین اراضی را بنابر این همانطور که آقای رئیس فرمودند در هیأت دولت لایحه بررسی شده و سیاست مسکن در نظر گرفته شده است این زمینی بود که مورد توجه دولت بود و آنچه عرض میکنم اینست خانه هائی ساخته شده ما می خواهیم این خانه هائی که ساخته شده و مالکین اعیانی آن نمیتوانند سند بگیرند باین ترتیب سند بگیرند، مطلب دیگری فرمودند که شما يك راه حل پیدا می کنید که يك عده کمک کنید این باعث میشود که يك مشکلاتی بعداً بوجود بیاید یعنی مردم را مجبور می کنید که اگر کسی تقاضای ثبت ملکی

را کرده برود و آنجا را تصرف کند و خانه بسازد و دولت هم چند سال بعد لایحه ای بیاورد و بگوید باینها سند بدهیم، جناب آقای فرهاد پور این مشکلات مربوط به ده پانزده سال قبل است (عباس میرزائی - زمان مفت آباد) آن زمانی که با چراغ زنبوری می رفتند و اراضی را تصرف میکردند و بعد هم خانه می ساختند ولی از آن تاریخ بعد بنده اطلاع ندارم و اینطور نیست که اشخاص حمله کنند زمینی را تصرف کنند و خانه بسازند و ما مجبور بشویم که لایحه بیاوریم و تصرفاتشان را قانونی کنیم، بخاطر این موضوع بود که ما این راه حل را پیشنهاد کردیم و من فکر میکردم که جناب فرهاد پور از این فکر دولت که برای يك اکثریت مردم که ۷۰-۸۰ متر زمین دارند و ما آنهاستند میدهیم خوشحال می شوند و این اقدام دولت را يك اقدام رفاهی تلقی می کنند که تسهیلاتی برای این عده مردم فراهم میشود تا بتوانند وام بگیرند یا خانه شان را بفروشند و اما در باب اینکه به يك قطعه از این اراضی سند مالکیت صادر میشود یا دو قطعه یا چند قطعه نظر دولت این بود کسانی که متقاضی ثبت یا قائم مقام قانونی آنها هستند و در اراضی که بیش از ۵۰۰ متر نباشد خانه ساختند ما بتوانیم سند مالکیت بدهیم، منظور يك قطعه است در کمیسیون دارائی هم تصویب کردیم که يك قطعه باشد و بنده هم تأیید می کنم که يك متقاضی ثبت یا قائم مقام او شاید در حال حاضر ۴ یا ۵ قطعه زمین داشته باشد و به این طریق هم خانه ساخته باشد و از این قانون بخواهد استفاده کند و چهار یا پنج سند بگیرد بنده نظر کمیسیون دارائی را تأیید می کنم که در مورد عبارت را طوری اصلاح می کنیم که فقط برای يك قطعه زمین ولو اینکه صد متر یا دو بیست متر و حد اکثر تا ۵۰۰ متر باشد بتوانیم سند مالکیت صادر کنیم و اما يك فرض دیگر هم هست و آن این است ممکن است که يك خانه در دو قطعه زمین ساخته شده باشد یعنی دو پلاک مالکش یکی باشد و مجموع این دو پلاک از ۵۰۰ متر تجاوز نکند این را بنده توجه نداشتم و در شور دوم این قسمت را می توانیم حل کنیم نتیجتاً اگر يك ساختمان ساخته شده باشد و مجموع ساختمان وزیر بنایش از ۵۰۰ متر بیشتر نباشد مافقط برای يك قطعه سند

مالکیت می‌دهیم و لاغیر در مورد قبول اصلاحات ارضی فرمودید که شما نمی‌آید آن قسمت از اراضی را که تقاضای ثبت نشده یعنی مجهول المالك تلقی شده اصلاحات ارضی اقدام خودش را کرده و بین زارعین صاحب‌نسق تقسیم کرده و پول هم در صندوق ثبت تودیع شده اشاره کردید که شما میخواهید بمالکی که تقاضای ثبت نکرده بیاید تمام این تشریفات را طی بکنید بعد قبوض را با بدهیم من خواستم عرض کنم در قانون ثبت اراضی عشاری که مطرح بود يك مورد پیش بینی شده بود که اگر املاك مجهول المالك بود و قبوض اصلاحات ارضی در صندوق ثبت تودیع شده بود آن هیئت بمالکیت آن متقاضی رسیدگی میکند و اگر تشخیص داد که او مالک است و قبوض اصلاحات ارضی باو باید داده شود يك بار آنگهی می‌کند برای مدت يك ماه و اگر کسانی که ظرف یکماه شکایت کردند رسیدگی با اولین و نزدیکترین دادگاه بخش یا شهرستان خواهد بود و حکمش قطعی است و ما آنرا در این مورد از تشریفات ثبتی مستثنی کردیم که آنها بتوانند زودتر قبوض اصلاحات ارضی شان را بگیرند اما در قسمت ماده ۴ بعرض نمایندگان محترم می‌رسانم که نظر این بود که در اراضی مرودشت....

رئیس - آقای هنرمندی اجازه بفرمائید این مطالب در کمیسیون بحث بشود.

هنرمندی (معاون وزارت دادگستری) - اطاعت میکنم به این موارد در کمیسیون رسیدگی میکنیم بهر حال بنده فکر میکنم نظر جنابعالی تأمین شده است و در شور دوم کاملاً بررسی می‌کنیم راجع به پلاک ۲۳۹۵ اشاره فرمودید بنده اطلاعی ندارم و از جنابعالی تقاضای کنم این اسناد را در اختیار من قرار بدهید مسلماً رسیدگی خواهد شد و نتیجه آن به اطلاع شما و ساحت مقدس مجلس شورای ملی خواهد رسید (احسن).

رئیس - نظر دیگری در کلیات لایحه نیست؟ (اظهاری نشد) بورود در شور مواد رأی میگیریم خانها و آقایانیکه موافقتخواهش می‌کنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده اول قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۱۵۵ - در مورد اراضی متعلق بدولت یا مؤسسات و یا شرکتهای دولتی که در جریان عملیات مقدماتی ثبت برای تأمین مسکن بشرکتهای تعاونی واگذار شده یا میشود اعم از اینکه در اراضی مزبور احداث بنا شده یا نشده باشد انتقال گیرنده و ایادی بعدی انتقال از پرداخت حق الثبت ملك و هزینه مقدماتی و بقایای آنها معافند. در مورد هزینه تفکیک انتقال دهنده و شرکت تعاونی انتقال گیرنده از پرداخت هزینه تفکیک معاف میباشند.

تبصره - در مورد املاکی که بلاعوض بشرکتهای تعاونی برای تأمین مسکن کارکنان دولت و مؤسسات و شرکتهای دولتی منتقل میشود اعم از اینکه انتقال دهنده دولت یا هر شخص حقیقی یا حقوقی باشد سند انتقال با معافیت از پرداخت حق الثبت انتقال و هر گونه مالیات و عوارض شهرداری و بقایای آنها و هزینه تفکیک تنظیم میگردد در صورتیکه ملك در جریان عملیات مقدماتی ثبت باشد انتقال دهنده و انتقال گیرنده از پرداخت حق الثبت ملك و هزینه مقدماتی و بقایای آنها معاف میباشند.

رئیس - در ماده اول نظری نیست؟ (اظهاری نشد) پیشنهاد رسیده قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

مقام معظم ریاست مجلس شورای ملی

محترماً پیشنهاد میشود در لایحه قانون بمقررات قانون ثبت اسناد و املاک در ماده ۱ بعد از جمله احداث نباشد جمله (یا نباشد) حذف شود.

با تقدیم احترام مهندس حسین ایمان زهرانی
رئیس - ماده ۲ قرائت می‌شود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۲۵۵ - نسبت به قطعات مفروز از پلاک اصلی شماره ۲۳۹۵ اراضی مشاعی طرشت که مساحت هر يك بیشتر از بانصد متر مربع نباشد در صورتیکه متقاضی ثبت یا قائم مقام قانونی او تا قبل از اول فروردین ۱۳۵۱ احداث ساختمان در زمین مذکور کرده باشد و اشکال دیگری جز اعتراض بر تحدید حدود مزبور وجود نداشته باشد اداره ثبت بنام متقاضی ثبت یا قائم مقام قانونی او سند مالکیت صادر خواهد نمود و هرگاه پس از صدور سند

مالکیت معترض ذبحق تشخیص شود دادگاه کسی را که بموجب این قانون سند مالکیت بنام او صادر میشود به پرداخت بهای زمین معادل ارزش معاملاتی آن در تاریخ صدور حکم در وجه ذینفع محکوم خواهد نمود.

تبصره - تشخیص شرایط مقرر در این ماده با اداره ثبت تهران است و اداره ثبت بمحض صدور سند مالکیت مراتب را بدادگاهی که پرونده در آن مطرح رسیدگی است اعلام خواهد نمود.

رئیس - در ماده ۲ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) پیشنهادهای رسیده قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

مقام معظم ریاست

پیشنهاد می‌نماید در ماده ۲ لایحه ثبت اسناد و املاک بعد از عبارت «احداث ساختمان در زمین مذکور کرده باشند جمله» و یا تا تصویب این قانون تقاضای ساختمان از شهرداری تهران کرده باشند، اضافه شود.

زهتاب فرد

ریاست محترم مجلس شورای ملی

ضمن تقدیم احترام در لایحه قانون مربوط بمقررات قانون ثبت اسناد و املاک پیشنهاد می‌نماید:

الف - در ماده دوم سطر پنجم بعد از جمله «وجود نداشته باشد» جمله

«و همچنین نسبت بکل دوازده ساعت موقوفه مفروز پلاک فوق».

اضافه شود:

ب - در آخر سطر پنجم ماده دوم بعد از جمله «قائم مقام قانونی او» کلمه «و موقوفه» اضافه شود.

انوشیروانی

ریاست محترم مجلس شورای ملی

پیشنهاد مینماید تبصره زیر به ماده ۲ اضافه شود:

(اراضی موقوفه از شمول مقررات این ماده مستثنی است).

با تقدیم احترام - علی احمد خورشید

مقام معظم مجلس شورای ملی

محترماً پیشنهاد میشود در لایحه قانون مربوط

بمقررات قانون ثبت اسناد و املاک در ماده ۲ بعد از جمله معادل ارزش کلمه معاملاتی حذف و کلمه (منطقه ای) اضافه شود.

با تقدیم احترام - مهندس حسین ایمان زهرانی

ریاست محترم مجلس شورای ملی

محترماً پیشنهاد مینماید در سطر دوم ماده ۲ جمله «که مساحت هر يك بیشتر از بانصد متر مربع نباشد» به «که مساحت هر يك بیشتر از بانصد و پنجاه متر مربع نباشد» اصلاح شود.

دکتر رئیسی

رئیس - ماده ۳ قرائت می‌شود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۳۵۵ - در مورد املاکی که طبق مقررات اصلاحات ارضی به زارعین صاحب نسق منتقل شده یا میشود در صورتیکه ملك مسبق به درخواست ثبت باشد فروشنده یا قائم مقام قانونی او از پرداخت بقایای ثبتی اعم از حق الثبت و هزینه مقدماتی ملك معاف است. در مورد انتقال این قبیل املاک هرگاه درخواست ثبت ملك نشده باشد مالك سابق در اجرای مقررات ماده ۱۴۳ الحاقی به قانون ثبت اسناد و املاک از پرداخت وجوه مقرر در تبصره يك ماده مزبور معاف خواهد بود.

تبصره - وجوهی که قبل از اجرای این قانون از بابت بقایای ثبتی و یا بر طبق تبصره يك ماده ۱۴۳ الحاقی بقانون ثبت اسناد و املاک وصول شده است قابل استرداد نیست. در صورتیکه دریافت وجوه مذکور قبلاً تسطیط شده باشد اقساطی که وصول نشده اعم از اینکه موعد پرداخت آن قبل یا بعد از اجرای این قانون باشد مشمول معافیت موضوع این ماده خواهد بود.

رئیس - در ماده ۳ نظری نیست؟ آقای فرهادپور بفرمائید.

فرهاد پور - بنده مقدمتاً باید عرض کنم میزان احترام و اعتقاد به مقام ریاست مجلس بحدی است که هر طور تصویب بفرمائید برای بنده لازم الاطاعة است ولی بطور کلی فلسفه بحث در مجلس غیر آنست که لایحه در هیئت دولت مطرح شده باشد اگر این اصل را مجلس قبول بکند هر لایحه ای که در کمیسیون مطرح

است عنوان میشود که قبلاً در هیئت دولت بررسی شده ...
رئیس - آقای فرهادپور گفتیم سیاست مسکن دولت ضمن تنظیم لایحه باید ملحوظ شده باشد.
 یکی از نمایندگان - بلی، در نظر گرفته شده.
فرهاد پور - امرتان برای بنده واجب الاطاعة است، مسئله دوم موضوع ماده سه مبتلا به عده کثیری از مالکین سابق است که تشریفات ثبتی املاکشان انجام نشده ولی ملک در اجرای قانون اصلاحات ارضی به زارع منتقل شده برای این افراد شما سالیهاست هیئت حل اختلاف فرستادید در قانون ثبت اراضی عشایری هم هیئت حل اختلاف را قبول کردید اداره ثبت اسناد این مسئله را قبول ندارد خود دادگستری هم قبول ندارد بهر حال برای مردم تعیین تکلیف میکنید که قبوض اش را به کی بپردازد در صورتیکه ادارات ثبت در محل این مسئله را قبول ندارند که شکایاتی بنده به وزارت تعاون فرستادم که بعد از رأی هیئت حل اختلاف و قبول کردن طرفین دعوا دیگر نباید کسی برود تشریفات ثبتی انجام دهد که البته در اینجا شما يك بحثی کردید درباره ملکی که در گذشته بود و تشریفات ثبتی نداشته باشد و پول بابت آن ندهد ولی این عیب دردستگاه ثبتی همیشه بوده هست بنده میخواستم استدعا کنم اگر فکر میفرمائید با این صورت ساده اعلان بردیوار ظرف يك ماه قضیه حل میشود و تکلیف مردم روشن میشود این را احتمالاً به شعبات ثبت ابلاغ بفرمائید چون مردم در بلا تکلیفی سختی بسر میبرند. بهر حال مالکین سابق نروند ثبت بدهند يك دوباره کاری و يك اتلاف وقت پس این کمیسیون حل اختلاف برای چیست؟ اختلافانسان که در ثبت حل میشود و مالکین سابق که میروند تقاضا میدهند شما ما مور میفرستید برای کاری که ما آلود شما نتیجه اش را قبول ندارید این درست نیست اگر هیئت حل اختلاف نظر و رأی با فرض تسلیم نشدن طرفین دعا اقاطع نیست اصلاً برای چه میفرستید؟ خوب بگوئید: برو ملکی را که دهسال پیش بموجب قانون اصلاحات ارضی تقسیم کردیم سند دادیم بدست زارع بر اساس این تقاضا ثبت بده و وقتی ثبت شد بیا پول را از اصلاحات ارضی بگیر. ملکی که دهسال پیش بموجب قانون تقسیم شده نمیدانم شما از نظر قانونی و

منطقی چه جور تلقی میکنید چطور حالاً يك کسی دیگر از نو بیاید ثبت بدهد فقط برای قبوضش با بنظر من بایستی يك راهی پیدا بشود بعد اینکه کمیسیون حل اختلاف رأی میدهد لا اقل بعد از رأی کمیسیون حل اختلاف پول قبوض بصاحبش پرداخت شود. البته از اوبك تعهد و ضمانت بگیرید و مردم را از این دوباره کاری و بلا تکلیفی خلاص بفرمائید. چون این يك دوباره کاری زائدی است.

رئیس - آقای فرهادپور پیشنهادتان را مرحمت بفرمائید. نظر دیگری در ماده سوم نیست؟ (اظهاری نشد) پیشنهاد رسیده قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

مقام معظم ریاست

محترماً پیشنهاد می نماید در ماده ۳ لایحه ثبت اسناد و املاک تبصره زیر اضافه شود.

تبصره ۲ - در مواردیکه رأی هیئتهای حل اختلاف مورد توافق طرفهای دعوی قرار گیرد رأی قطعی و وجوه قبوض اصلاحات ارضی در وجه صاحب یا صاحبان حق بموجب رأی صادره پرداخت خواهد شد.

فرهاد پور

رئیس - ماده ۴ قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

ماده ۴ - برای رفع اختلاف موجود بین صاحبان

اراضی واقع در محدوده مرودشت شیراز و افرادی که تا اول فروردین ماه سال ۱۳۵۰ در اراضی مزبور ساختمانهایی ایجاد نموده و خود یا قائم مقام قانونی آنان متصرفند و صاحبان عرصه حاضر بتصدیق اعیانی آنها نیستند هیئتی مرکب از دونفر از قضات حوزه قضائی همان محل بتعیین وزیر دادگستری و رئیس ثبت محل یا معاون او تشکیل میشود این هیئت به اختلافات موجود با توجه به اوضاع و احوال و استطاعت هریک از طرفین بطور کدخدامنشی رسیدگی و رأی پرداخت بهای عدله اراضی در تاریخ تصرف و اجرت المثل آن تا تاریخ صدور رأی صادر مینماید. و یا به تقاضای مالکین رأی پرداخت بهای اعیانی و خلع بید از متصرف میدهد. رأی هیئت قطعی و

لازم الاجراء است و مرجع اجرای آن دادگاه شهرستان محل و در صورت نبودن دادگاه شهرستان دادگاه بخش خواهد بود.

تبصره ۱ - صاحبان اعیانی در صورتی میتوانند از مقررات این قانون استفاده کنند که ظرف يك سال از تاریخ اجرای این قانون دادخواست خود را در قبال اخذ رسید به ثبت محل تسلیم نموده باشند و الا بتقاضای مالك بشرح این ماده اقدام خواهد شد. ثبت محل مکلف است از تاریخ اجرای این قانون منتهی ظرف يكماه با نشر آگهی در روزنامه کثیرالانتشار محل یا نزدیک به محل و الصاق آگهی در اماکن عمومی مهلت مقرر را به اطلاع صاحبان اعیان برساند.

تبصره ۲ - پس از صدور رأی هیئت و پرداخت بهای اراضی و اجور آن هرگاه ملك منتهی به ثبت در دفتر املاک شده باشد بنام صاحب اعیان در دفتر املاک ثبت میشود و اگر ملك در جریان ثبت باشد عملیات ثبتی بنام او ادامه مینماید در اینصورت هرگاه موعد اعتراض به اصل یا حدود ملك منقضی نشده و یا اعتراض رسیده باشد وجه مورد حکم هیئت تا تعیین تکلیف قطعی باید در صندوق ثبت محل تودیع گردد. هرگاه حکم قطعی برفع معترض صادر شود بنا بدخواست صاحب اعیان رأی هیئت به محکوم له ابلاغ میشود. محکوم له میتواند از تاریخ صدور حکم قطعی برفع او تا ده روز پس از ابلاغ رأی هیئت فقط نسبت به بهای تعیین شده عرصه به هیئت مذکور اعتراض نماید و رأی هیئت قطعی است.

تبصره ۳ - رقیبات مشمول قوانین و مقررات ملی شدن جنگلها و مراتع یا قوانین و مقررات اصلاحات ارضی از مشمول این ماده مستثنی است.

رئیس - در ماده ۴ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) پیشنهادهای رسیده قرائت می شود.

(شرح زیر خوانده شد)

مقام معظم ریاست مجلس شورای ملی محترماً پیشنهاد میشود در لایحه قانون مربوط بمقررات قانون ثبت اسناد و املاک در ماده ۴ جمله (واقع در محدوده مرودشت شیراز) حذف شود. در ماده ۴ جمله (اوضاع و احوال و استطاعت هریک از طرفین بطور کدخدای منشی) حذف و کلمه (قوانین) اضافه شود. در ماده ۴ کلمه (عرصه و) بعد از جمله پرداخت بهای اضافه شود.

با تقدیم احترام - مهندس حسین ایمان زهرائی

مقام معظم ریاست مجلس شورای ملی محترماً پیشنهاد مینماید در ماده ۴ لایحه مقررات قانون ثبت و املاک قسمت آخر (و یا به تقاضای مالکین رأی به پرداخت بهای اعیانی و خلع بید از متصرف میدهند) حذف شود فرهاد پور

مقام محترم ریاست مجلس شورای ملی محترماً پیشنهاد میشود در ماده ۴ لایحه قانون مربوط بمقررات قانون ثبت اسناد و املاک قبل از جمله (و یا به تقاضای مالکین رأی به پرداخت بهای اعیانی و خلع بید از متصرف میدهد) افزوده شود (و در صورت عدم استفاده، استفاده از این حق در مدت مقرر)

اخوی - محمد فضائلی

ریاست معظم مجلس شورای ملی محترماً پیشنهاد مینماید تبصره زیر به ماده ۴ لایحه قانون مربوط بمقررات قانون ثبت اسناد و املاک اضافه شود.

تبصره ۴ - مهلت مندرج در بند ج - ماده ۷ لایحه اصلاحی قانون ثبت اسناد مصوب سال ۱۳۵۱ - (ماده ۱۴۸ - تبصره ۱) در مورد اراضی کرمان تا آخر سال ۱۳۵۴ تمدید میگردد.

با تقدیم احترام - مظفر جندقی - علی اصغر مظهری

مقام معظم ریاست مجلس شورای ملی احتراماً پیشنهاد می نماید تبصره زیر به ماده ۴ لایحه قانون مربوط بمقررات قانون اسناد و املاک اضافه گردد.

تبصره - به دولت اجازه داده میشود در اجرای تصویب نامه شماره ۹۳۷۸ مورخ ۵۰/۵/۳ که مقرر

(بشرح زیر خوانده شد)

ریاست محترم مجلس شورای ملی

عطف بنامه شماره ۳۴۵۵۹ مورخ ۱۳۵۳/۴/۸
آن مجلس محترم گزارش کمیسیون شماره ۷ (فرهنگ)
در قبال لایحه شماره ۵۳۶۴ مورخ ۱۳۵۳/۳/۱۳ دولت
راجع به اصلاح قانون خدمات اجتماعی زنان در جلسه
روز دوشنبه ۱۸ آذرماه ۱۳۵۳ مطرح گردید و با اصلاحاتی
بتصویب مجلس سنا رسید .

اینک لایحه قانون فوق که اصلاح شده است جهت
تصویب مجدد آن مجلس محترم بضمیمه ایفاد میگردد .
رئیس مجلس سنا - جعفر شریف امامی
رئیس - اصلاحات مجلس سنا به کمیسیونهای مربوط
ارجاع میشود .

۱۱ - ختم جلسه

رئیس - با اجازه خانمها و آقایان این جلسه را
ختم می کنیم موقع و دستور جلسه آینده بعداً با اطلاع
همکاران محترم خواهد رسید .

(ساعت ۱۲ و سی دقیقه جلسه ختم شد)

رئیس مجلس شورای ملی - عبداللہ ریاضی

گردیده زمین های پشت بند بندر عباس که تحت پلاک
شماره ۳۵۶۸ بنام سازمان مسکن به ثبت رسیده و از ۷۰
سال به این طرف وسیله اشخاص متصرف گردیده به قیمت
عادلانه وقت به متصرفان آن (مشروط بر اینکه نوسازی
و تجدید بنا اعیانی این خانه ها طبق نقشه ای که انجمن شهر
و بنا وزارت مسکن تهیه خواهد نمود) فروخته شود .
با تقدیم احترام - حبیب الله احمدی

ریاست محترم مجلس شورای ملی

محترماً پیشنهاد می شود در سطر دوم ماده ۴ بعد از
کلمه (مرو دشت شیراز) کلمه (شهر کرد) هم اضافه شود .
دکتر رئیسی

رئیس - لایحه و پیشنهادات برای شور دوم به
کمیسیونهای مربوط ارجاع میشود .

۱۰ - اعلام وصول لایحه اصلاح قانون خدمات
اجتماعی زنان از مجلس سنا

رئیس - لایحه ای از مجلس سنا رسیده برای اطلاع
مجلس قرائت میشود .